imburgs agblad

Woensdag 19 januari 1994

76e jaargang nr. 15.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 10.

Aantal gedwongen heenzendingen bereikt record

Meer gevangenen vrij ondanks meer cellen

● Michael Stich

Van Rooy erkent: te veel banen weg in Zuid-Limburg

Van onze redactie economie

HEERLEN – „Er staan inmiddels veel, ja zelfs té veel, banen op de tocht in Zuid-Limburg. Verantwoordelijke ministers zullen op korte termijn daarover met elkaar praten." Dat zei staatssecretaris Y. van Rooy van Economische Zaken gisteravond op een partijbijeenkomst van het CDA in Heerlen. Van Rooy deed geen inhoudelijke toezeggingen, maar zei wel: „Ik wil maar aangeven dat de zorg die het platform rijksdiensten heeft geuit in Den Haag toch gehoord wordt. Meer kan ik nu niet zeggen."

Tijdens het midden december gehouden overleg van de Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken wees het Limburgse VVD-Kamerlid Jos van Rey de staatssecretaris op het gevaar dat 2.025 banen (37 procent) bij de rijksdiensten in Limburg verdwijnen en indirect nog eens 1.400. Van Rey verzocht Van Rooy de inkrimpingen terug te brengen tot tien procent, overeenkomstig het landelijk gemiddelde.

Toen antwoordde zij nog dat Limburg er niet slechter voor staat dan andere regio's en deed ze geen enkele toezegging om het verlies aan banen bij de Limburgse rijksdiensten een halt toe te roepen.

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het afgelopen jaar is een recordaantal van 4.340 verdachten van misdrijven vrijgelaten wegens tekort aan cellen. Het ministerie van Justitie heeft dit cijfer gisteren bekendgemaakt. In 1992 (ook al een recordjaar) werden zo'n 1.300 verdachten minder vrijgelaten.

De meeste vrijlatingen in 1993 vonden plaats in het eerste kwartaal: 1.247. Na een flinke daling in het derde kwartaal nam het aantal vrijlatingen in oktober, november en december weer toe tot 1.235.

De toename in het laatste kwartaal had plaats ondanks noodmaatregelen en reguliere uitbreiding met honderden cellen. De noodmaatregelen (zoals het gebruik van politiecellen als huis van bewaring) werden genomen naar aanleiding van de vrijlating van een verdachte van doodslag in juni in Amsterdam.

Een boze Tweede Kamer eiste toen maatregelen van Justitieminister Hirsch Ballin om te voorkomen dat in ieder geval verdachten van zeer zware misdrijven nog langer zouden worden heengezonden. Volgens opgave van Justitie is dat sindsdien inderdaad niet meer gebeurd.

Nederland telt op het ogenblik bijna 8.000 cellen. Er is uitbreiding voorzien tot 1.2000 cellen eind volgend jaar.

Ontsnappingen

Na een jarenlange daling is vorig jaar het aantal ontsnappingen weer toegenomen. Er ontsnapten 59 gevangenen, tegen 44 in 1992. Overigens ontsnapten vorig jaar nog beduidend minder gevangenen dan in de jaren tachtig. Wel werd meer geweld gebruikt. Uit de cijfers blijkt dat ontsnappen doorgaans niet loont: van de 59 ontsnapten vorig jaar, zijn inmiddels 43 weer opgepakt. Van de 44 ontsnapten in 1992 zitten 37 weer achter de tralies.

● *Een kapitale villa in een buitenwijk van Los Angeles werd gehalveerd toen de heuvel waarop zij was gebouwd als gevolg van de zware aardbeving deels werd weggeslagen. Tienduizenden mensen hebben sinds de beving geen huis meer.*

Foto: REUTER

Tumult in Maastricht bij aanmelding van CD

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De verkiezingsdeelname van de extreem-rechtse Centrum-Democraten heeft gisteren in Maastricht tot een tumultueus verlopen protest geleid.

De gemeente had de presentatie van de kandidatenlijsten voor het eerst een ceremonieel karakter gegeven. Toen als laatste in de rij van politieke partijen de vertegenwoordiger van de extreem-rechtse Centrum Democraten, Alex Schijns, vijf minuten kreeg om zijn standpunten kenbaar te maken, barstte een luid gejoel en geschreeuw uit.

Kreten als 'Hitler' en 'fascist' waren niet van de lucht. De CD'er was hierdoor vrijwel onverstaanbaar. Toen zijn stem toch even hoorbaar was en het publiek moest weten dat 'goede wijn geen krans behoeft' gilde een van de aanwezigen 'verzuip erin, etter!'

Vrijwel alle politieke partijen sloten hun toespraak af met de leuze 'Ga met elke partij in zee, behalve met de CD!' GroenLinks had spandoeken vervaardigd met voor de CD vernietigende teksten. Ook zong een koortje uit de linkse partijen liederen die de vloer aanveegden met fascisme en racisme. Daarvoor was vooraf toestemming gevraagd bij de gemeente.

Burgemeester Ph. Houben nam eveneens duidelijk stelling: „Een partij die stelselmatig de minderheden mijdt, verdient geen vertegenwoordiging in de gemeenteraad."

In Heerlen werd de Limburgse Immigratiestichting (LIS) maandag telefonisch al bedreigd door iemand die zei namens de CD te spreken. De LIS wil namelijk de namen bekendmaken van alle mensen die een steunverklaring hebben ondertekend voor de CD.

Een vertegenwoordiger van de LIS zegt het dreigement serieus te nemen. Daarom is ook de politie ingeschakeld. De stichting zet het voornemen tot publicatie echter gewoon door.

Zie verder pagina 13

● Lijsttrekker CD trekt zich terug

Officier krabbelt terug ● Verdachten ontkennen

Geen bewijs voor moord in Eper incest-affaire

Van onze correspondent

ZUTPHEN – De drie hoofdverdachten in de geruchtmakende Eper incestzaak hebben gisteren ontkend schuldig te zijn aan moorden, illegale abortussen en mishandelingen. Op de eerste procesdag in Zutphen zei officier van Justitie mr. M. de Weert dat er onvoldoende bewijs tegen de drie is om de belangrijkste beschuldiging – moord en doodslag op pasgeborenen – aan te tonen.

In aanwezigheid van de slachtoffers Jolanda en Evelien van B. trokken vader (58) en moeder (56) Van B. gisteren eerdere tegenover de politie gedane bekentenissen in. „Om er van af te zijn," volgens Arie van B. Zijn vrouw verklaarde geestelijk door de affaire erg achteruit te zijn gegaan en niet te weten waarom ze bij de politie zaken verzon. De derde hoofdverdachte, Jolanda van B.'s ex-man Wouter S., heeft vanaf het begin iedere betrokkenheid ontkend en hield dit voor de rechter vol.

De advocaten van de verdachten waren blij met de conclusie van de officier van Justitie dat moord of doodslag niet te bewijzen is. De advocate van Jolanda was teleurgesteld. „Als je daarmee begint, kan het niet veel meer worden."

Grote onduidelijkheid heerste gisteren over het aantal zwangerschappen van Jolanda in de jaren tachtig. Naast de drie kinderen die zij nu nog heeft, zou zij nog een aantal keren zwanger zijn geweest. Vader en moeder Van B. zeiden niets te weten van een abortus die Jolanda in 1983 als 14-jarige onderging.

Zie verder pagina 3

● 'Er is bij ons thuis nooit iets misgegaan met seks'

max. 5º C

min. 2º C

REGENACHTIG

Een vrij actief frontensysteem vanuit het westen nadert onze omgeving. De bewolking neemt in de loop van de morgen toe en de bijbehorende neerslag bereikt ons tegen het eind van de ochtend. Het zal verder de gehele dag blijven regenen. De wind is matig uit zuidwestelijke richting en de middagtemperatuur wordt circa 5 graden. Vannacht daalt het kwik naar het vriespunt.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 08.37 onder: 17.00
maan op: 11.04 onder: 00.47
MORGEN:
zon op: 08.36 onder: 17.02
maan op: 11.28 onder: 01.52

Volker Stevin neemt bedrijf Jongen over

Van onze redactie economie

HEERLEN/ROTTERDAM - Het Rotterdamse bouwconcern Volker Stevin neemt woning- en utiliteitsbouwer Bouwbedrijven Jongen in Landgraaf over van Holding Jongen. De onderneming blijft na de overname zo goed als zelfstandig en onder de bestaande naam doorwerken. Het personeelsbestand (nu 600 man) wordt wellicht zelfs uitgebreid, aldus Jongen-directeur A.M. Gordijn.

Hij sprak gisteravond tevreden van 'een superdeal'. Bouwbedrijven Jongen is winstgevend. De verkoop was volgens Gordijn nodig voor de zekerstelling van het vermogen en het rendement van het omvangrijke familiebedrijf.

Bouwbedrijven Jongen heeft een omzet van f 200 miljoen en is vooral actief in Limburg, Noord-Brabant en Gelderland. Woningbouw beslaat tweederde van de activiteiten, utiliteitsbouw de rest.

Dodental aardbeving opgelopen tot 34

LA maakt de schade op

LOS ANGELES – Het dodental van de aardbeving die maandagochtend de omgeving van Los Angeles trof, is gisteren opgelopen tot 34. Het aantal gewonden bedraagt 1.867.

Honderden 'Angelenos' brachten de nacht na de aardbeving door in de parken van de stad. Vanwege brandgevaar door gebroken gasleidingen en omdat hun woningen mogelijk instabiel zijn, durfden zij hun huizen niet meer in. De directe schade van de aardbeving, die een kracht had van 6,6 op de schaal van Richter, wordt voorlopig op 7 miljard dollar geraamd.

Gisteren zaten nog 450.000 mensen zonder elektriciteit en 50.000 zonder water. Het openbare leven in Los Angeles zal nog vele maanden ontregeld zijn door de gevolgen van de schok. Vooral het instorten van drie viaducten in het al overbelaste snelwegennet in en om Los Angeles zal de komende tijd voor ernstige problemen zorgen.

Volgens minister van Verkeer Federico Pena zullen die viaducten pas tegen het eind van het jaar weer hersteld zijn. Omdat ook viaducten die wel zijn blijven staan, beschadigd zijn, zullen diverse snelwegen voor lange tijd afgesloten moeten worden. Het bestaande programma ter versterking van duizenden bruggen en viaducten wordt met federale steun versneld.

Een groot aantal van de getroffen inwoners blijkt niet verzekerd tegen aardbevingen, hoewel die in Californië toch vaak voorkomen. En ook de verzekerden zullen diep in de buidel moeten tasten, omdat het eigen risico tien procent van de verzekerde som is.

Zie ook pagina 4

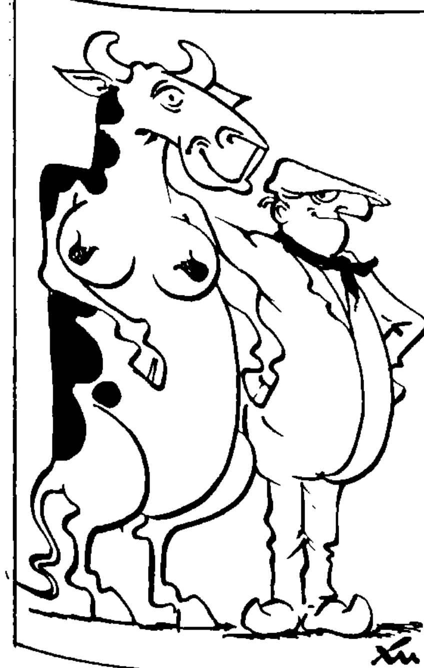
● Verkeerschaos in Californië

Acht vrouwen aangehouden

MAASTRICHT – Bij een gelijktijdige actie van de politie en andere diensten in zeven sexclubs (zes in Maastricht en een in Cadier en Keer) zijn gisteravond acht vrouwen tussen 18 en 25 jaar aangehouden die ervan worden verdacht daar illegaal te werken. Zij zijn afkomstig uit Tsjechië, Slowakije, Polen, Hongarije, Zaïre en het GOS. Na een eerste verhoor werden een vrouw uit Tsjechië, uit Zaïre en uit Hongarije weer op vrije voeten gesteld. De andere zijn vandaag het land uitgezet.

Werkgevers die illegaal verblijvende personen werk aanbieden riskeren een boete van minimaal 2000 gulden per persoon. De politie is voornemens soortgelijke controles vaker uit te voeren.

Koemelk lijkt steeds meer op moedermelk

k

Heerlense kunstenaar exposeert in Sittardse Domein

De hel volgens Kerff

DOOR PIETER DEFESCHE

SITTARD – Joseph Kerff, geboren in Bocholtz in volle oorlogstijd maar op en top een Heerlens kunstenaar, staat vooraan in de reeks tentoonstellingen waaraan de stad Sittard zojuist is begonnen in een nieuw kunstcentrum, waarvoor geen zinniger naam te bedenken viel dan 'Het Domein'. Het ligt best wel in een interessant stadsdeel, in de schaduw van de oude kerk, aan de Kapittelstraat. Men kan er komen via de smalle Begijnestraat, langs reeksen deftige oude huisjes. Ze eindigt aan de achterkant van Het Domein; naar de voorkant lopend passeert men een aantal ramen met ronde bogen waar geen eind aan schijnt te komen.

Ze gunnen, anders dan een eeuw geleden, een blik naar binnen; vandaag de dag op het oeuvre van Kerff dat met zijn kleine figuratie zeer zorgvuldig gepresenteerd wordt in de brede donker geschilderde kaders van allemaal gelijke lijsten. Ze zijn dicht genoeg bij om roze lichaamsdelen te tonen en een tuin van aardse lusten te suggereren en ver genoeg af om de voyeurs de neus op het glas te doen drukken. Ze zijn er niet, de voyeurs. Niet in de stille straat, en niet, zoals blijken zal, binnen. Voor de grote bezoekersaantallen had men eerder moeten komen, bij de opening door Thijs Wölltgens en de presentatie van het aan de kunstenaar gewijde boek. Het boek is door een aantal vrienden en geestverwanten van Kerff, veelal leraren, verzameld in een commissie, tot stand gebracht omtrent het dertigste jaar van diens openbare leven: hij kreeg de H. Hustinxprijs in 1964.

● Wielrenner, acryl op paneel van Joseph Kerff.

Hij verliet de Jan van Eyckacademie overigens eerst in 1969 en debuteerde met een solotentoonstelling in het stadhuis van Heerlen twee jaar nadien. Hij verbluffte de regionale kunstwereld met een reeks van zeventig zorgvuldig gepenseelde gouaches van een geheimzinnige figuratie, mysterieus en poëtisch, gevat de oneindigheid suggererende ruimtelijke kaders van grote evenwichtigheid. De kleuren waren koel en terughoudend, alles stilzwijgend en afstandelijk onder blauwe hemels met daarin hier en daar een donderwolk.

Ze waren allemaal ontstaan in de klein bemeten ruimten, die in Kerffs boek zijn beschreven door de criticus Ko Sarneel, zijn vroegere leermeester: 'De nabijheid der wanden, engte, zijn schulp, Kerff heeft haar nodig. Zij geeft hem een gevoel van intensiteit en reikt hem de condities aan voor het laten opkomen van zijn grondgevoel en voor het contact met zijn meest verborgen kennis en vermoeden'.

Het was in die jaren al opvallend dat over de inhoudelijkheid van zijn verbeeldingen weinig viel te vernemen, alsof ze als droombeelden in de wereld waren gekomen: het verwoorden was Kerffs sterkste kant niet, hetgeen door dezelfde Sarneel werd verklaard als kenmerkend voor de beeldende kunstenaar, wiens medium het beeld is, niet het denkbeeld.

● Ode, acryl op papier

Chaos

Anno 1994 vernemen wij in het Kerff-boek ook van de tekstschrijver dat het voeren van een gesprek met Kerff een avontuur is waarvan de afloop altijd ongewis is: 'Het is een Sisyphus-arbeid om hem aan zijn onderwerp te houden'. Het lijkt nuttig die uitspraak bij het beschouwen van zijn schilderijen in de gedachten te hebben. Ook al moet, naar verluidt, de verklaring van de figuratie gezocht worden in een bewust opzoeken van de chaos: 'Kerffs natuurlijke leefwereld is die van de chaos. In chaos verwezenlijkt hij zichzelf'.

Misschien hebben de gesprekken, of de pogingen daartoe, zijn onbevangenheid wel gecorrumpeerd. Hebben ze hem er voor beducht gemaakt dat hem Schönmalerei of, erger nog, tekort aan maatschappelijke relevantie kon worden verweten. In elk geval zag men na een periode van stilte olieverfschilderijen van zijn hand verschijnen van meer realistische figuratie, zoals die in zijn wereld binnendrong door nieuwsvoorziening en veel gekleurde tijdschriften, over politiek en economie, met beelden van een welvaartsstaat, van glamour en van geweld. Voor het assembleren van zijn beelden konden geen andere gronden gelden dan die van actualiteit. Zomin als het bedwingen van de chaos was de compositie de voornaamste bekommernis. Zij had iets van collages. Zijn nieuwe schilderijen, die regelmatig in de kunstuitleen belandden, bezorgden hem de reputatie van maatschappijkritisch kunstenaar en als zodanig ontpopte hij zich meer en meer. De glamour kwam terecht in een erotisch spanningsveld, ergens tussen lust en afkeer. Met bloed en geweld ging het niet anders.

Aanvankelijk had hij zich van de verdenking van Schönmalerei trachten te ontdoen in navolging van Francis Bacon. 'De manier waarop Francis Bacon vorm geeft aan de psychische nood van de mens, diens de-personalisatieangst en de volstrekte verwarring in een vijandig milieu heeft Kerff geïmponeerd' naar de mening van de tekstschrijver.

Van die invloed zijn nog voorbeelden te zien in de spaarzame werken uit de jaren zeventig in de achterzaal: zij zijn herkenbaar aan georgdende ruimten en aan koele kleur.

Obsessie

Het leeuwendeel van de bijna honderd nummers van de collectie – de tekeningen daargelaten – baadt in alle gradaties van rood, van lichtrose tot de kleur van bloed. Bij nadere beschouwing blijkt zij wezenlijk voor de verbeelding van een schijnbare obsessie voor lichaamsdelen, martelingen en ander verbijsterends dat de tekstschrijver in bijzonderheden kan duiden, met grote ter inzicht en verbaal vermogen dan ons ter beschikking staat – of wij willen nastreven. Gemartelde mensen met een weggevaagd gezicht en geslacht, aldus de schrijver, afschuwelijke zelfmoorden, het wrede en geblinddoekte leed, het alles overwoekerende en haast verstikkende naakt, de holhoofdigheid en de volgevretenheid van het politieke canaille, zijn natuurlijke uitingen van Kerffs engagement – zo laat de zachtmoedige Kerff zichzelf en zijn betrokkenheid bij Eros en Thanatos portretteren.

Berust dit alles op kunstzinnige bevlogenheid? Zal over vierhonderd jaar, gesteld dat de acrylverf het zolang houdt, iemand aanleiding vinden deze fijnschilderkunst te vergelijken met die van Breughel en Jeroen Bosch, die in een ander apocalyptisch schijnend tijdperk 'natuurlijke uitdrukkingen' vonden voor hun engagement, door iedere boer begrepen? 'In het middenpaneel woekeren de ondeugden in den frisschen feestelijken glans van een tuin uit Oosterschen droomen opgetooverd, een tropische groei van verrukkelijke ondeugden in een wondernatuur.' Tekst van A. Vermeylen over Jeroen Bosch en de Tuin der Aardse Lusten.

Het Kerff-boek is onder Piet Gerards' bekwame handen fraai tot stand gekomen, voorzien van een omslag met figuratie op basis van associatie van de naam met het substantief 'kerf'. Wat de expositie betreft, waaraan eveneens alle zorg is besteed – zij zal, waarschijnlijk dus, niet leiden tot het soort vrolijkheden dat wij nog deze dagen in een gastenboek lazen, zoals menig museum dat aan de balie ter beschikking houdt: 'Wij vonden het zo enig hier. Loretta Grijzegrubben en de meisjes van de vierde klas'. Ook beter van niet.

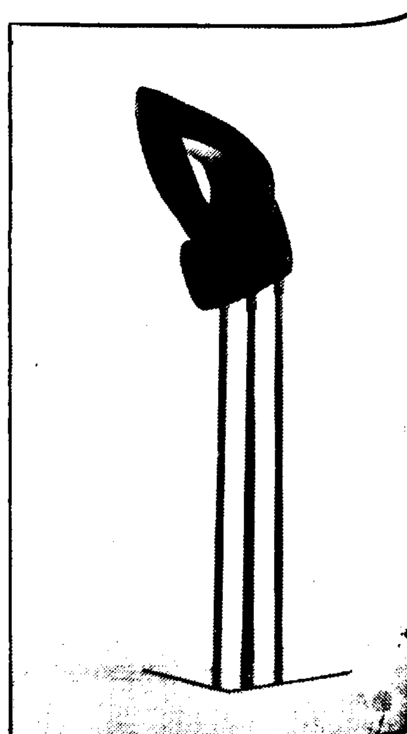
Kunstcentrum Het Domein, Sittard. Joseph Kerff, tekeningen en schilderijen.

ld-expotip

Schilderijen van Marie-Antoinette Courtens (Oss, 1944) en beelden van Joke Schmidt (Maastricht, 1942) zijn tot en met 27 februari te zien in galerie/beeldentuin De Aw Sjoklatfebrik, Ringweg 31 in Gulpen. De expositie is van donderdag tot en met zondag van 14 tot 17.30 uur te bezichtigen.

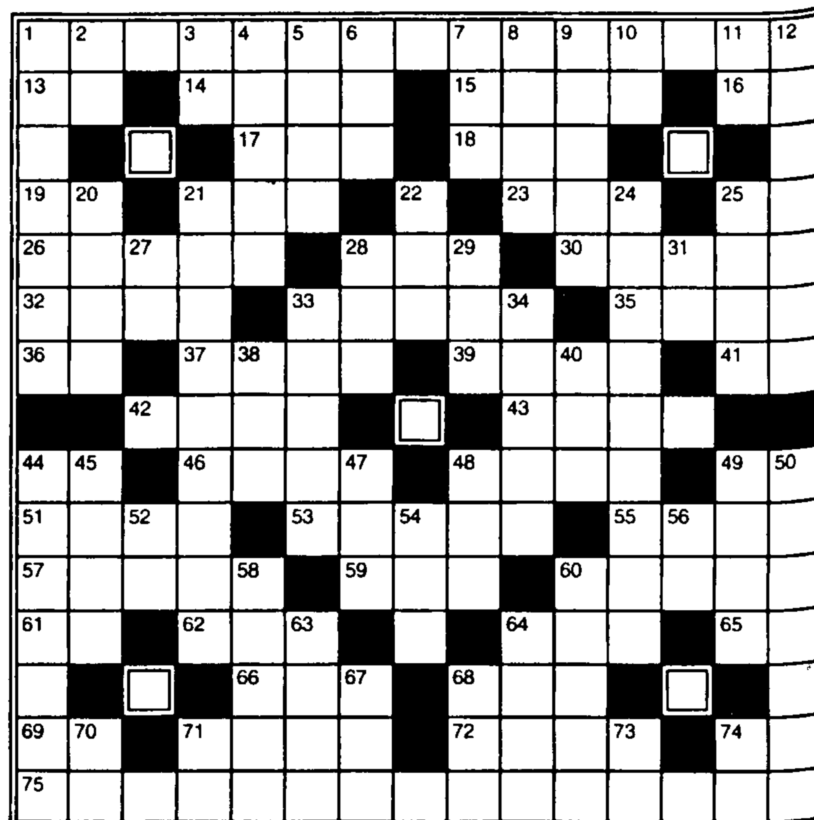
Marie-Antoinette Courtens woont en werkt afwisselend in Spanje en Nederland. Haar schilderijen zijn dan ook een combinatie van het warme Spaanse leven, van zon doordrenkte landschappen en de rechtlijnigheid van het Nederlandse polderlandschap. Het resultaat: warme Spaanse kleuren in een Nederlandse compositie waarin haar grafische opleiding duidelijk zichtbaar is.

Joke Schmidt is een kunstenares met een allesomvattende adoratie voor hout en een natuurlijke gave om met dit materiaal spannende vormen te creëren. Haar sculpturen ontstaan vanuit een koppeling of combinatie van stemmingen en hebben de laatste jaren sterk geabstraheerde vormen gekregen. In Gulpen toont zij recent werk, grote sculpturen in diverse houtsoorten, waarbij de eigenschappen van het hout volledig tot hun recht komen. Zonder de persoonlijke vormtaal van de maker te beïnvloeden.

● Na Dir, sculptuur van Joke Schmidt.

puzzel van de dag

P&P E2036

15	22	42	64	25	73	74	35	1	10	45	21	67	68	4

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** wintergezicht; **13** Pro Deo; **14** vr. munt; **15** oorlogsgod; **16** zonnegod; **17** beroep; **18** Europeaan; **19** verlichting; **21** scheepsvloer; **23** toiletgerei; **25** hoc tempore; **26** riv. in Italië; **28** zaadkorrel; **30** manier; **32** loopvogel; **33** mettertijd; **35** hoofdtelw.; **36** achter; **37** metaal; **39** gast; **41** de oudere; **42** halt; **43** vruchtje; **44** vogel; **46** knaagdier; **48** riv. in Rusland; **49** kilometer; **51** ruzie; **53** treffen; **55** Indn. touw; **57** stelen; **59** sporeplantje; **60** mindere; **61** slee; **62** wolpluisje; **64** compagnie; **65** vogel; **66** vr. munt; **68** uitroep; **69** lekkernij; **71** drank; **72** jongensnaam; **74** id est; **75** noordelijke parallel.

VERTIKAAL: **1** schertsen; **2** nederduits; **3** oude maat; **4** ooievaar; **5** bouevallig; **6** Ned. rivier; **7** dwaas; **8** bezig; **9** gewas; **10** Centr. Station; **11** slede; **12** harnas; **20** pl. in Z.-Amerika; **21** trema; **22** uitgerust; **24** matiging; **25** woning; **27** Buitengew. Onderw.; **28** amfibie; **29** ogenblik; **31** titel; **33** schaakstuk; **34** dampen; **38** evenzo; **40** erfelijkheidsdrager; **44** wapen; **45** godheid; **47** mnl. dier; **48** onderricht; **49** uurwerk; **50** wonder; **52** openbaar vervoer; **54** etenbereider; **56** meisjesnaam; **58** windrichting; **60** pl. in Amerika; **63** papierbal; **64** elegant; **67** ik; **68** paling; **70** schriftel. overhoring; **71** gram; **73** daar; **74** id est.

DOOR PETER P. GRAVEN

Studentenorkest speelt 'Heldenleben' kleurrijk

MAASTRICHT – Wat Rachmaninovs Rapsodie op een thema van Paganini en het symfonisch gedicht Ein Heldenleben van Richard Strauss betreft, komen melomanen in Maastricht aan hun trekken.

Zaterdag is de Rapsodie tijdens het achtste abonnementsconcert van het Limburgs Symphonie Orkest in het Theater aan het Vrijthof te horen, met de Russische pianist Dmitry Alexeev als solist.

Gisteravond weerklonk deze Rapsodie er reeds in een vertolking van de Nederlandse pianist Frank Peters, alert maar niet geheel vlekkeloos bijgestaan door het Nederlands Studentenorkest onder leiding van Lawrence Renes. De solist speelde zonder het verwachte jeudige elan en deed zodoende qua expressie te weinig om het laat-romantische karakter van de Rachmaninov-partituur daadwerkelijk recht te doen.

Geopend werd dit vijfde concert van de inmiddels 42ste tournee langs de belangrijkste Nederlandse studiesteden met het gebruikelijke opdrachtwerk voor een jonge Nederlandse componist. Ditmaal 'Square' van Roel van Oosten. Een orkestwerk, dat niet eens zo vierkant klinkt als de titel suggereert. Ondanks de eerder ritmisch dan melodische structuur bezitten de beide hoekdelen van het 'vierkant' een ronde romantische uitstraling. Alleen het derde deel kent een ritmische hoekigheid, die Van Oosten wel van Stravinsky afgekeken zal hebben.

Na de pauze werd 'Ein Heldenleben' van Strauss uitgevoerd, volgens het gros der musicologen het onbetwiste uitroepteken achter het hoofdstuk Symfonische gedichten. De verschillende helden-episodes klonken onder de met duidelijke gebaren dirigerende Lawrence Renes waar nodig lieftallig c.q. heroïsch, kortom kleurrijk, zonder hierbij die Oktoberfestfeer op te roepen, zonder welke vooral Duitse symfonieorkesten menen dat Strauss geen held kan zijn...

Met Pasen is Ein Heldenleben opnieuw in Theater aan het Vrijthof te horen, maar dan in een uitvoering van een ander studentenorkest – het European Community Youth Orchestra – dat net als vorig jaar, maar nu geleid door Vladimir Ashkenazy, 'heldhaftig' zijn Europees tournee in Maastricht begint.

verder...

... exposeren cursisten van Hee-Art van 21 januari tot en met 20 februari in het Geologisch Museum, Voskuilenweg 131 in Heerlen. Open ma t/m vrij 9-12 en 14-16 uur.

... zijn landschappen van Fred Schurink tot en met 29 januari te zien in de Universiteitsbibliotheek, Bonafantenstraat 2 in Maastricht.

... loopt de expositie 'Hans Ensink op Kemna' tot en met 26 februari in galerie Tracé, Alexander Battalaan 31 in Maastricht. Open do 14-18 uur, vrij en za 12-17 uur. Van 12-19 februari gesloten.

... exposeert Ria Jussen uit Eijgelshoven tot en met 12 februari schilderijen in het Conservatorium van Maastricht.

... exposeert Marijke van Dongen-Seelen van 23 januari tot en met 26 februari in de Openbare Bibliotheek van Heerlen, Raadhuisplein 20.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1815

HORIZONTAAL: **2** spitsvondig; **12** a.c.; **14** anijs; **15** loon; **16** Co; **17** sok; **19** k.k.; **21** KO; **22** hol; **23** snert; **25** aal; **27** deels; **29** acre; **30** barak; **32** grot; **33** gek; **34** gangpad; **36** are; **37** er; **38** eel; **39** peg; **41** ar; **42** toeval; **43** IJsland; **44** sg; **45** net; **47** tel; **48** oh; **50** t.e.m.; **52** lucifer; **55** Oka; **56** Abel; **58** meter; **59** Epen; **50** aorta; **62** lel; **62** hoeve; **64** nuk; **65** km; **67** zo; **68** nek; **69** dw; **70** been; **72** moot; **74** Ra; **75** mijnenlegger.

VERTIKAAL: **1** passage; **3** p.a.; **4** inkt; **5** tijk; **6** ss; **7** OL; **8** nok; **9** dood; **10** in; **11** holster; **13** concertgebouw; **16** coloradokever; **18** kerk; **20** marge; **22** Hera; **24** re; **25** aan; **26** lap; **28** eg; **30** balatum; **31** kapster; **34** gevel; **35** deler; **38** een; **40** gal; **44** staande; **46** citer; **49** hanekam; **51** merk; **53** cel; **54** fel; **55** open; **57** lt; **59** e.o.; **61** Aken; **63** hoog; **66** vee; **67** zog; **70** bij; **71** NN; **72** me; **73** te.

Winwoord: ACCENTVERLEGGEN

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

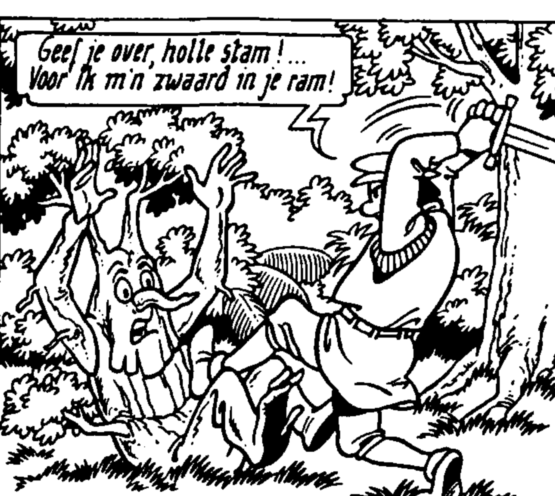
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

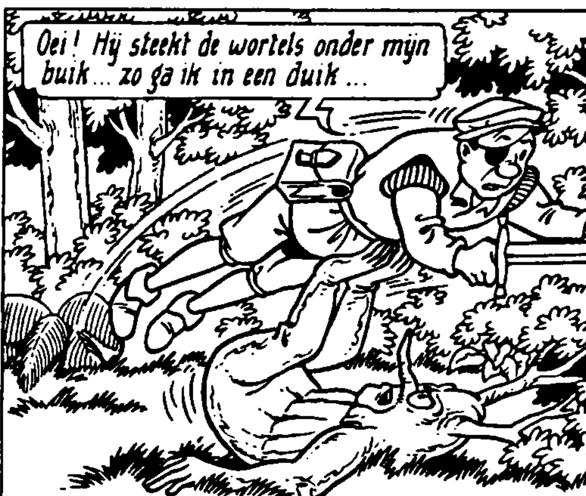
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de pottenproever

de rechter

recept

Gehaktbrood met kaas

4-6 personen

1 kg half om half gehakt
2 eieren
peper, zout
1 klein uitje
mespunt ketoembar (gemalen koriander)
1/2 eetlepel mosterd
3 beschuiten
1 eetlepel fijngehakte peterselie
2 (smalle) dikke plakken jong belegen kaas

Doe het gehakt in een kom en breek de eieren hierboven. Voeg peper en zout toe. Pel het uitje en snipper het klein. Voeg de snippers samen met het mespunt ketoembar en de mosterd toe. Wrijf de beschuiten tenslotte boven de kom fijn en meng alles dooreen. Bestrooi het gehakt met de fijngehakte peterselie en meng alles voor een laatste keer.

Verwarm de oven voor op 175 °C. Schep de helft van het gehakt in een (rechthoekige) terrine met deksel of in een cake- of broodvorm en leg hierop de plakken kaas als een reep in de lengte. Dek af met de rest van het gehakt en strijk het oppervlak glad.

Laat het gehaktbrood in het midden van de oven gaar worden in 50-60 minuten.

Caissières hebben vaak nekklachten

DEN HAAG – Kassawerk in supermarkten en warenhuizen levert vaak nek- en schouderklachten op. Twee van de drie kassa's zijn onjuist neergezet. In warenhuizen moet de helft van de caissières het zelfs zonder stoel stellen, zo blijkt uit onderzoek van de arbeidsinspectie van het ministerie van Sociale Zaken.

De arbeidsinspectie heeft in Deventer, Amsterdam en Nieuwegein 1.097 winkels, bakkerijen en slagerijen bezocht. Bij tweederde van de bezochte zaken bleek iets fout te zitten in de arbeidsomstandigheden. De kassa's zorgden bij 226 van de 354 bezochte supermarkten voor nek- en schouderklachten. Meestal is het ontbreken van de aan- en afvoerband voor boodschappen het probleem. Met name de goedkope supermarkten hebben vaak geen transportband bij de kassa, waardoor de caissière steeds de boodschappen van een klein blaadje in het winkelwagentje moet zetten. Door de halve draai die per dag honderden keren gemaakt moet worden, ontstaan spier- en gewrichtsklachten. Vanaf 1 januari 1996 zijn alle supermarkten verplicht een aanvoerband voor boodschappen bij de kassa te hebben.

De ambachtelijke bakkerijen blijken in de helft van de gevallen niet voldoende beveiligde deegkneedmachines te gebruiken. De slagers die in bezit zijn van vleesmengers, gebruiken in driekwart van de gevallen onvoldoende beveiligde machines. De beveiliging moet voorkomen dat iemand met een kledingstuk of lichaamsdeel in de machine terechtkomt. Die beveiliging is wettelijk verplicht. Het viel de inspecteurs op dat nogal veel jeugdigen moeten werken met vleesmachines zonder gebruik van beschermende middelen.

Bedrijfsverenigingen negeren nieuwe Ziektewet

Gedeeltelijke wao'ers niet gekort op ww-uitkering

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Een uitkering die een gedeeltelijk arbeidsongeschikt geraakte werknemer ontvangt uit een aanvullende wao-verzekering hoeft niet te worden afgetrokken van de ww-uitkering die de betrokkene eventueel ook nog heeft. De Federatie van Bedrijfsverenigingen zal dit vandaag als richtsnoer voor de uitvoeringsorganisaties van de werkloosheidswet vastleggen. Volgende week wordt van de Sociale Verzekeringsraad eenzelfde standpunt verwacht.

Onlangs ontstond opnieuw onrust over de uitkeringen op grond van de aanvullende wao-verzekeringen. Deze verzekeringen zijn op grote schaal gesloten om de verslechteringen te repareren die vanaf volgende week optreden door de wijzigingen in de wao.

Vrij algemeen, en in het bijzonder in de werknemers- en werkgeversorganisaties, ging men ervan uit dat de aanvullende wao-uitkeringen geen invloed zouden hebben op eventuele andere uitkeringen. Toch meldde minister De Vries van Sociale Zaken eind vorig jaar aan de Eerste Kamer dat een aanvullende wao-uitkering wel degelijk in mindering dient te worden gebracht op een werkloosheidsuitkering die een betrokkene eventueel ook ontvangt. Hij doelde hiermee op personen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn geraakt maar (mede door hun handicap) voor de rest van hun 'arbeidscapaciteit' geen werk kunnen vinden.

De verrekening zou overigens alleen gelden voor aanvullende wao-verzekeringen die collectief zijn gesloten. Uitkeringen op grond van dergelijke collectieve verzekeringen worden beschouwd als 'inkomen verband houdende met arbeid'. Daarvan is volgens de uitleg van het ministerie geen sprake als iemand de aanvullende verzekering individueel heeft gesloten. De meeste verzekeringen zijn op aandringen van de vakbeweging collectief gesloten. Het is nog niet duidelijk wat De Vries nu gaat doen. Hij kan eventueel de bedrijfsverenigingen verplichten tot het verrekenen van een aanvullende wao-verzekering met een ww-uitkering. Behalve op verzet van de vakbeweging mag hij dan echter ook op tegenstand in het parlement rekenen.

Vorming kabinet Rusland verloopt uiterst moeizaam

MOSKOU – De Russische president Jeltsin en premier Tsjernomyrdin zijn er gisteren niet in geslaagd een nieuwe regering te presenteren.

Na zeseneenhalf uur praten werd besloten om vandaag verder te gaan. Een obstakel in de gesprekken is volgens waarnemers de eisen die de hervormingsgezinde minister Fjodorov (Financiën) aan zijn aanblijven in het kabinet heeft verbonden.

Van Thijn wil blijven zitten

● *De kersverse minister van Binnenlandse Zaken drs. Ed van Thijn poseert in zijn nieuwe werkkamer, in aanwezigheid van onder anderen minister Hirsch Ballin van Justitie (links). Van Thijn werd gisteren door koningin Beatrix beëdigd als opvolger van de vorige week overleden Ien Dales. De minister liet na zijn aantreden onmiddellijk weten dat hij ook voor de komende kabinetsperiode beschikbaar is als bewindspersoon op dit ministerie. Na tien jaar burgemeesterschap van Amsterdam keerde de PvdA'er terug naar Den Haag, waar hij onder meer fractievoorzitter en al eerder minister was.*
De bewindsman gaf toe dat de zwakke positie van zijn partij in de opiniepeilingen een belangrijke rol heeft gespeeld bij zijn keuze terug te keren naar de landspolitiek.
De minister verwacht dat hij na de gemeenteraadsverkiezingen van 2 maart, maar nog voor de Tweede Kamerverkiezingen van 3 mei een opvolger zal benoemen voor de nu vacante post van burgemeester van Amsterdam. Foto: ANP

Vervolg van pagina 1

Verklaringen incest-zaak onder druk verzonnen

'Er is bij ons thuis nooit iets misgegaan met seks'

ZUTPHEN – De emoties liepen gisteren hoog op in de Zutphense rechtszaal. Dinie van B., hoofdrolspeelster in de Eper incestzaak, vroeg zich in tranen af waarom haar „meisjes" hun moeder zo ernstig beschuldigen. „Er is bij ons thuis nooit iets misgegaan met seks, ik was stapelgek met die twee. Ik ben veel te goed geweest." Vader Arie wist ook van niets: „Als die dingen zijn gebeurd, gebeurde het zonder mij erbij."

Het justitieel slotstuk van de Eper incestaffaire, die vorig jaar begon nadat de Epese Jolanda van B. (26) aangifte deed van moord op haar baby's en gewelddadige abortussen, kent dezelfde hoofdrolspelers. Drie jaar geleden kregen vader en moeder Van B. en Jolanda's ex-echtgenoot Wouter S. celstraffen van 3,5 tot 7 jaar opgelegd omdat zij Jolanda seksueel hadden misbruikt. Jolanda van B. zei de babymoord aanvankelijk te hebben verzwegen omdat zij er „nog niet klaar" voor was. Later werd haar beschuldiging ondersteund door een soortgelijke aangifte van haar zus Evelien (28). Die aangifte is echter tot grote ontevredenheid van haar advocaat niet door het OM bij de zaak betrokken.

De politie speurde sinds Jolanda's aangifte naar begraven kinderlijkjes, laatstelijk in december nog. Maar na bijna een jaar onderzoek moest officier van justitie mr. M. de Weert gisteren toegeven dat voor de babymoord geen bewijs is gevonden. Wel acht zij bewezen dat Jolanda's ouders en Wouter S. betrokken zijn geweest bij gewelddadige abortus. Een belangrijke rol in het proces speelt een abortus uit 1985, waarbij 24 weken oude foetussen van een tweeling met geweld verwijderd zouden zijn. De tweeling was volgens Jolanda levensvatbaar, maar werd gedood terwijl zij geblinddoekt op bed lag vastgebonden. Naast haar vader en moeder waren daar nog een of twee anderen bij betrokken, verklaarde Jolanda. Jolanda's vriendin Teuntje B. zegt bloederige pakketjes gezien te hebben en dat zij getuige was van het schoonspoelen van messen.

Jolanda van B. moest tijdens de behandeling van de zaak tegen haar vader de zittingszaal verlaten omdat zij later deze week door de verdediging als getuige wordt opgeroepen. In afwezigheid van zijn dochter zei Arie van B. over zijn gedeeltelijke bekentenissen: „Ik stond onder druk, als ik die dingen zei was ik er vanaf. Ze hielden me het allemaal voor en ik zei ja." Moeder Van B. had eenzelfde verhaal.

Van onze parlementaire redactie

Vertegenwoordigers lokale partijen functioneren 'belabberd'

Burgemeesters slecht te spreken over raadsleden

LEIDEN – De meeste Nederlandse burgemeesters vinden dat de gemeenteraadsleden hun werk maar matig doen. Dat geldt vooral voor de bestuurders van de grote steden. Menige burgervader denkt erover om een andere baan te zoeken. De grootste klacht onder de ambtsdragers is dat zij hun salaris te laag vinden.

Dat blijkt uit een enquête onder Nederlandse burgemeesters, georganiseerd door NRC-Handelsblad en de vakgroep bestuurskunde van de Leidse universiteit. Zo'n 375 van de 580 aangeschrevenen hebben de uitgebreide vragenlijst (100 vragen) ingevuld.

Opvallend is dat de meeste ondervraagden weinig enthousiast zijn over de kwaliteit van de gemeenteraadsleden: 64 procent van hen vindt die „matig." De raadsleden die het dan nog het best doen, zijn meestal die van GroenLinks, terwijl die van de lokale lijsten het meest belabberd functioneren.

Over de kwaliteit van de wethouders zijn de burgemeesters al wat meer te spreken. Vooral die van de PvdA doen hun werk goed, vinden zij. De wethouders van D66 spreken duidelijk minder aan. Volgens 57 procent van de ondervraagden zijn deze wethouders „relatief zwak" en volgens 37 procent zijn ze „nauwelijks herkenbaar."

De meeste burgemeesters zijn wel tevreden over hun baan, maar minder over de beloning; 64 procent denkt duidelijk minder te verdienen dan mensen met vergelijkbare functies. Toch is kennelijk het werk voor de meesten bevredigend genoeg, want slechts een kwart denkt erover een andere baan te nemen. Volgens de onderzoekers is dat echter wel opvallend veel, omdat het burgemeesterschap altijd beschouwd wordt als een roeping, een ambt dat je nooit meer verlaat.

Wie graag wil weten wat een burgemeester de hele dag doet, krijgt uit de enquête een vrij nauwkeurig beeld. De meeste tijd besteedt hij aan vergaderingen met de wethouders (achttien procent), direct gevolgd door 'nevenfuncties' (zeventien procent), bijbaantjes die soms wel, maar vaak ook niet met het ambt te maken hebben. Veertien procent van de tijd gaat heen met overleg met ambtenaren en twaalf procent met representatie.

Veel ondervraagden klaagden dat ze dat wel wat veel vinden. Ook het regionaal bestuur (twaalf procent van de tijd) vinden velen te veel tijd kosten. Liever zouden zij meer ruimte over hebben voor de ombudsfunctie van de burgervader, die nu slechts acht procent vult. Het leiding geven aan politie en brandweer vult gemiddeld ook acht procent van de weektaak, maar in grotere gemeenten is dat duidelijk meer.

Uit de enquête blijkt dat botsingen tussen allochtone en autochtone Nederlanders voor de meeste burgemeesters nauwelijks een probleem is. Slechts drie procent zegt dat er vaak spanningen zijn in zijn gemeente, 24 procent vindt dat die er soms zijn en volgens de rest zijn die er nauwelijks of nooit. Hoopgevend voor de minister van WVC kan de mededeling zijn, dat 65 procent van de ondervraagden best meer asielzoekers in zijn gemeente wil opnemen.

Overleg tussen Nederland en Vlaanderen

Ingrijpende plannen voor nieuwe spelling

DEN HAAG – Nederland en Vlaanderen bespreken vandaag in Breda het eindrapport van de spellingcommissie van de Nederlandse Taalunie. In het rapport worden ingrijpende voorstellen gedaan voor nieuwe spellingregels.

Van Nederlandse kant nemen de ministers D'Ancona (Cultuur) en Ritzen (Onderwijs) deel aan het overleg, namens de Vlaamse gewestregering de ministers Weckx (Cultuur) en Van den Bossche (Onderwijs). Mochten de vier bewindslieden, die samen het Comité van Ministers van de Taalunie vormen, het eens worden over het rapport, dan worden de voorstellen voorgelegd aan het Interparlementair Comité. Daarna wordt het rapport openbaar gemaakt.

De procedure moet leiden tot een nieuwe woordenlijst van de Nederlandse taal, die bekend staat als het 'Groene Boekje'. Dat dateert uit 1954 en is gebaseerd op de laatste spellingwijziging van 1947. In de jaren zeventig werd ook al een verandering van de spelling voorgesteld. Die was echter zo ingrijpend, dat zij het niet haalde.

In het jongste voorstel wordt het in 1947 aangebrachte onderscheid tussen een voorkeurspelling en een toegelaten spelling weer verlaten, zo meldt de Belgische krant De Standaard die inzage heeft gehad in de voorstellen van de commissie. Deze stelt „een chirurgische ingreep" voor die niet meer verandert dan strikt noodzakelijk is.

In de voorgestelde spelling worden bij bastaardwoorden de c, qu en x als k-klank uitgebannen, evenals de th en de klinkercombinaties ae, atie en eau. Bastaardwoorden zijn woorden die uit andere talen afkomstig zijn, maar die inmiddels zo zijn ingeburgerd dat zij zich volgens de Nederlandse taalregels gedragen. Zo zou bureau als buro worden gespeld en claxon als klakson.

Ook voor samenstellingen moeten er volgens de commissie nieuwe regels komen. Er wordt alleen nog ss gebruikt als het eerste woord van de samenstelling op een s eindigt en niet meer in woorden als stadcentrum en overheidsteun. Een n zou in een samenstelling worden toegestaan als het eerste zelfstandig naamwoord in het meervoud op -en eindigt, bijvoorbeeld in muggenbeet. Genitiefvormen van eigennamen en plaatsnamen zouden in de toekomst op de Engelse manier met een apostrof moeten worden geschreven, zoals Henk's huis.

De nieuwe regels moeten nog worden bekeken door de Taaladviescommissie van de Nederlandse Taalunie, die ook de maatschappelijke aanvaardbaarheid zal laten meewegen en bijvoorbeeld uitzonderingen kan voorstellen.

Helft schilders krijgt geen ww

DEN HAAG – Meer dan de helft (56 procent) van alle schilders komt niet meer in aanmerking voor een ww-uitkering als de plannen van het kabinet doorgaan. Het kabinet wil alleen werknemers recht op ww geven als ze 39 weken voorafgaand aan hun ontslag hebben gewerkt. Schilders, die veelal op tijdelijke contracten werken, halen die eis in de helft van de gevallen niet. Dat blijkt uit een onderzoek van het Sociaal Fonds Bouwnijverheid. Nu geldt een eis van 26 weken.

Voor de hele bouwnijverheid geldt dat een kwart van de werknemers straks geen kans meer maakt op ww. Immers ook stukadoors, dakdekkers en loodgieters hebben tijdelijk werk dat veelal korter duurt dan 39 weken. Om dan toch de 39-wekeneis te halen, moeten twee klussen precies op elkaar aansluiten. Dat is een zeldzaamheid.

Nu heeft een bouwvakker die de 26 weken voorafgaand aan zijn ontslag heeft gewerkt, een ww-uitkering van 70 procent van zijn laatstverdiende loon. Een kwart van de bouwvakkers en de helft van de schilders krijgt straks bijstand in plaats van ww. De 39-wekeneis treft ook kunstenaars, seizoenarbeiders en uitzendkrachten. Maar alleen voor de bouw zijn exacte gegevens beschikbaar.

Extra belasting benzineslurpers

DEN HAAG – De kopers van nieuwe snelle sportwagens die veel brandstof slurpen krijgen binnenkort een 'boetebelasting' opgelegd. Wie daarentegen een nieuwe milieuvriendelijke auto koopt, hoeft daarover minder belasting te betalen. Een wetsontwerp om schoner en zuiniger autorijden te bevorderen en vervuilend rijden te ontmoedigen gaat mogelijk nog voor de zomer naar het parlement, hoopt het milieuministerie Vrom.

De autobranche overlegt overigens nog steeds met het Rijk over de manier waarop beloningen en boetes bij de aanschaf van nieuwe auto's moeten worden toegerekend. Volgens een woordvoerder van Vrom kan de belastingkorting of belastingverzwaring bij aankoop van een auto op verschillende manieren worden toegepast. „Je kunt het verrekenen bij betaling van de auto, maar een andere optie is het voor- of nadeel in kleinere porties via de motorrijtuigenbelasting over langere tijd uit te smeren. Bovendien kan nog worden gekozen voor een mengvorm".

punt uit

● Waarnemers

Oud-minister De Ruiter (Justitie en Defensie) leidt een missie van 320 Europese waarnemers die de verkiezingen in Zuid-Afrika gaan volgen. De Ruiter, tot voor kort procureur-generaal bij het gerechtshof in Amsterdam, vertrekt zaterdag en blijft in Zuid-Afrika tot na de verkiezingen van 27 april. De missie wordt uitgezonden uit naam van de Europese Unie en heeft vertegenwoordigers uit de diverse lidstaten. Nederland zendt 25 waarnemers uit.

● Gestikt

Een Nederlands echtpaar is gisteren dood aangetroffen in een huis in de Dordogne, in het zuidwesten van Frankrijk. De twee zijn vermoedelijk door koolmonoxyde-vergiftiging om het leven gekomen. De Franse politie, die het paar vond, constateerde dat de verwarming in de woning kapot was. Margareta en Hendrick de Leeuw, beiden 55 jaar, beheerden sinds twee jaar een camping in Saint-Antoine d'Auberoche, dertig kilometer ten oosten van Perigueux.

● Koudegolf

Koude en sneeuw hebben de afgelopen dagen het middenoosten van de Verenigde Staten geteisterd. Volgens een voorlopige telling gisteren zijn als gevolg van het slechte weer zeventien mensen om het leven gekomen. De gouverneurs van Ohio, West-Virginia en Kentucky hebben de noodtoestand uitgeroepen. Zij willen dat mankracht en materieel van de Nationale Garde worden ingezet. De temperatuur in Alpena in Michigan daalde tot min 33 graden, een record. Ook Elkins (West-Virginia) en Syracuse (New York) kenden met min 28 en min 27 graden records.

● Beroofd

Een man heeft gisteravond tegenover de Amsterdamse politie verklaard te zijn beroofd van 400.000 Duitse marken. De beroving had plaats op een parkeerplaats van een hotel aan de Johan Muyskenweg. Daar zou volgens de man een overdracht van edelstenen plaatsvinden. In plaats daarvan kreeg hij een vuurwapen onder zijn neus en moest hij zijn geld afgeven.

● Lockerbie

De Britse regering heeft geweigerd het 'Lockerbie-proces' in Nederland te laten plaatsvinden. Het plan voor een rechtszaak in Den Haag werd gisteren afgedaan als „onwerkbaar". Een Schotse rechtsgeleerde, professor Robert Black, had de Schotse officier van Justitie voorgesteld om de twee Libische verdachten voor het Internationaal Gerechtshof in Den Haag te berechten. De beide verdachten, die weigeren om naar Schotland of Amerika te komen voor de rechtszaak, hadden via hun advocaat al laten weten het plan „waarschijnlijk aanvaardbaar" te achten. Zij worden verdacht van de aanslag op een Amerikaans verkeersvliegtuig boven het Schotse Lockerbie in 1988, waarbij 250 mensen de dood vonden.

● Protest

De demissionaire regering van Italië heeft een compromisvoorstel uitgewerkt waardoor joden toch kunnen stemmen, ook al valt de officiële verkiezingsdag van 27 maart samen met het joodse paasfeest. Na een golf van protest uit de joodse gemeenschap vroeg wil Rome de stembussen openhouden tot de volgende ochtend.

● Mensenrechten

De manier waarop de Nederlandse parlementaire missie in Indonesië de kwestie van de mensenrechten aan de orde heeft gesteld, is volstrekt onvoldoende. Bovendien heeft de missie, die bestond uit onder anderen de fractieleiders Brinkman, Woltgens en Van Mierlo, zich op bepaalde punten niet laten sturen. Dit zeggen Amnesty International, het Indonesië Komitee en het Indonesisch Documentatiecentrum in een gisteren uitgegeven verklaring.

Opknapbeurten aan levensaders van 'Golden State' komen te laat

Verkeerschaos in Californië

LOS ANGELES - De aardbeving heeft Zuid-Californië in het hart getroffen. Binnen een paar seconden werden maandag grote verwoestingen aangericht aan de freeways, de snelwegen die de levensaders vormen van het volledig op auto's ingerichte Los Angeles en omgeving.

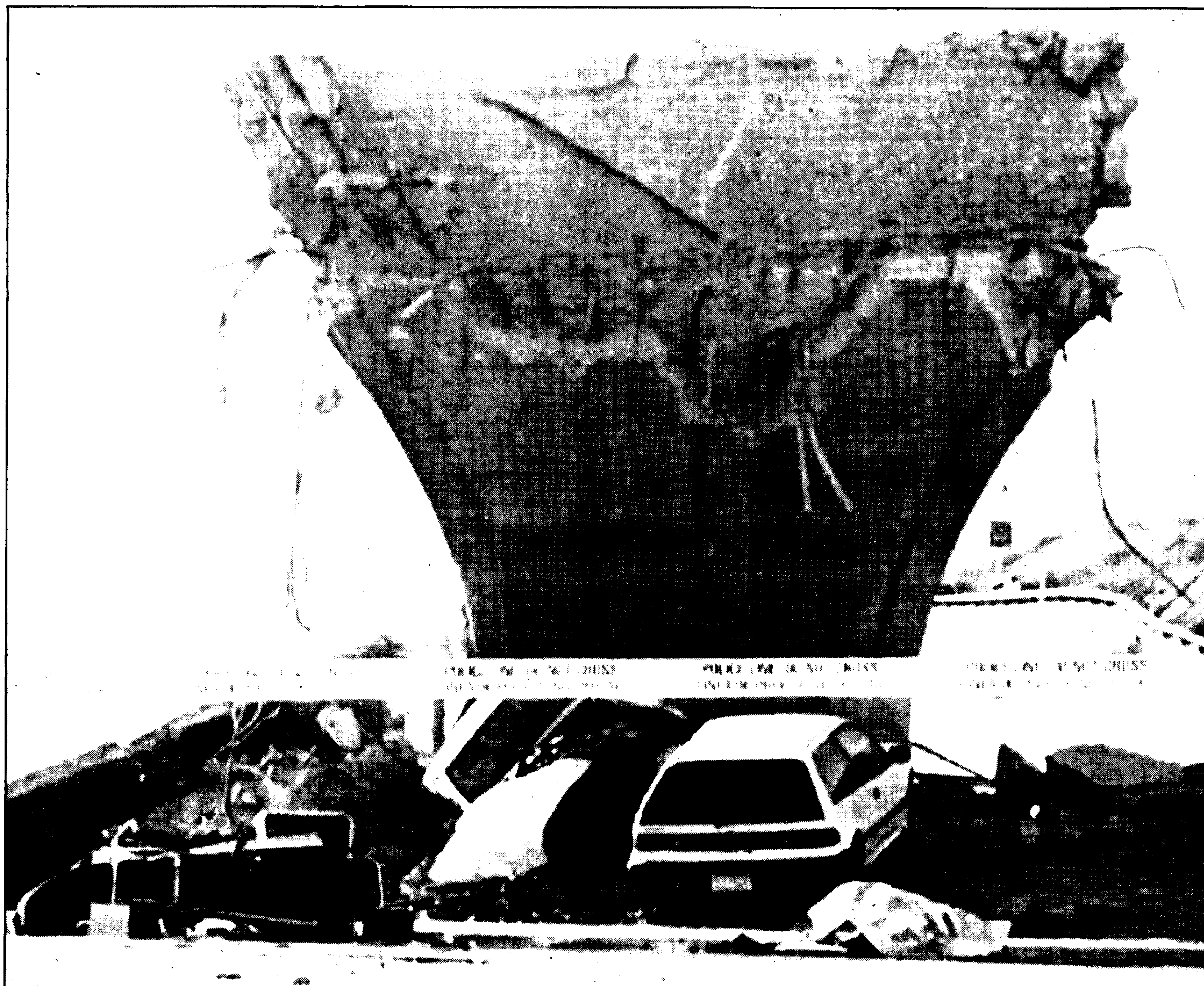
Vijf interstates, snelwegen die Californië met andere staten verbinden, moesten worden gesloten. Drie state highways, snelwegen die de staatsgrenzen niet overschrijden, ondergingen hetzelfde lot. De tijdelijke sluiting is nodig omdat veel viaducten en op- en afritten zijn ingestort.

Het hardst komt de sluiting van de Interstate 5 aan, ten noorden van Los Angeles, waar de snelweg State Route 14 kruist. Grote delen van State Route 14 stortten door de beving in en kwamen een verdieping lager op de Interstate 5 terecht. Genoemd naar Californië zelf - de Golden State Freeway - vormt de Interstate 5 de snelste verbinding van Los Angeles met het noordelijker gelegen San Francisco. Veel verkeer zal nu zijn heil zoeken op State Highway 101, die langs de kust van de Stille Oceaan voert, maar waarlangs je langer onderweg bent.

Interstate 10, de snelweg die uit Arizona komt, vormt in de metropool zelf de belangrijke schakel tussen westelijke stadsdelen als Santa Monica en downtown Los Angeles. Uit veiligheidsoverwegingen werd de Interstate 10 acht kilometer ten westen van het centrum gesloten. In de San Fernando Valley, waar het epicentrum van de aardschok lag, werd het verkeer op de Interstate 405 onmogelijk.
Autoforenzen in Los Angeles zullen de komende tijd langer onderweg zijn. Normaal gesproken zijn de snelwegen dag en nacht vol, maar nu belangrijke stukken afgesloten zijn zal het fileprobleem toenemen. Noodgedwongen moeten automobilisten kiezen voor binnenwegen, de vaak kilometers lange avenues en boulevards die dwars door de stad voeren, maar vergeven zijn van de stoplichten. Een rit die over de freeways redelijk kort kan zijn, is nu plotseling veel langer geworden.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer biedt geen uitkomst voor de onmiddellijke verkeersnood in Los Angeles. Sinds de jaren zestig, toen autofabrikanten het openbaar vervoer opkochten en dat vervolgens bijna lieten verdwijnen, geldt dat wie een auto kan betalen daar ook in rijdt. De laatste jaren is het busnet weer sterk verbeterd, maar de bussen ondervinden na de ramp net als auto's last van omleidingen, zodat er nauwelijks tijdswinst zal zijn. De 3,7 kilometer lange metrolijn die twee jaar geleden in downtown Los Angeles is geopend werd maandag gesloten voor veiligheidsinspecties. Het herstel van de snelwegen rond Los Angeles staat de komende tijd voorop, zei president Bill Clinton maandag toen hij de getroffen omgeving tot rampgebied verklaarde.
De aardschok betekent een nieuwe uitdaging voor de wegenbouwers van Californië. Na de beving van 1971, waarvan het epicentrum in het maandag eveneens getroffen Sylmar lag, waren veel bruggen al versterkt met stalen kabels. Lange tijd ging het goed, maar na de verwoestende schok van 1989 in San Francisco gaf de staat opdracht bruggen en zelfdragende op- en afritten grondig te inspecteren en waar nodig veiliger te maken. Het was de bedoeling volgende maand met de inschrijving te beginnen voor het opknappen van de Interstate 10 bij Santa Monica, maar de aannemers zullen nu meteen een heel nieuw stuk snelweg moeten bouwen.
Jim Drago, woordvoerder van het ministerie van Verkeer van Californië, zegt dat de wegenbouwers de afgelopen vier jaar al 'monumentaal' werk hebben verricht, maar dat zij door de beving van maandag zijn ingehaald. Waar miljoenen auto's krioelen om zo snel mogelijk van A naar B te komen, zullen de wegenbouwers de komende tijd rond Los Angeles met gepaste haast grondig onderzoek doen, in de hoop dat hun werk niet voortijdig wordt afgebroken.

● *Autowrakken staan verlaten op een ingestorte kruising tussen de Interstate 5 en de State Route 14. De Interstate 5, ook wel Golden State Freeway genoemd, verbindt Los Angeles met het noordelijk gelegen San Fransisco. Autoriteiten vrezen de komende weken voor een complete verkeerschaos op de overgebleven verbindingswegen tussen de twee steden.* Foto: AFP

Fileproblemen bij de 'Digitale Stad'

AMSTERDAM – De belangstelling voor het informatieproject 'Digitale Stad' blijkt zo groot dat die stad vrijwel onbereikbaar is geworden. Duizenden mensen blijken de afgelopen dagen tevergeefs een poging te hebben gedaan in het informatiesysteem te komen.

De Digitale Stad speelt zich af in het cultureel centrum De Balie in Amsterdam. Het gaat om een groot opgezet communicatieproject, in samenwerking met Hacktic-netwerk. Iedereen met een computer, een modem en telefoonaansluiting kan in principe in het netwerk rondneuzen. Wie niet beschikt over deze apparatuur, kan op een tiental plaatsen in de stad terecht waar terminals ter beschikking staan. Via de Digitale Stad is het mogelijk onderling te communiceren of in allerlei databestanden te kijken.

Het informatieproject had de beschikking over twintig telefoonlijnen, waar men zich kan aanmelden om in het systeem te komen. Sinds het project zaterdagavond van start ging, hebben 7000 computerfanaten de stad bezocht. De belangstelling bleek zo groot dat maandag duizenden mensen tevergeefs trachtten in het systeem te komen. De Balie werd dan ook overspoeld met telefoontjes van teleurgestelde mensen die uitsluitend een in-gesprekstoo[n] hoorden.

Balie-medewerkster Marleen Stikker: „We zijn continu bezet en inmiddels hebben 2000 mensen zich als bewoner laten inschrijven. Dit houdt in dat je als gebruiker bent geregistreerd met een eigen postbus, waardoor je ook met anderen kunt communiceren. Daarnaast kun je ook als gast van de stad in het systeem rondkijken."

Veel mensen komen volgens Stikker af op het nieuwtje. De verwachting is echter dat het geen eendagsvlieg zal zijn. „Zelfs om vier uur 's nachts worden er nog verkiezingsprogramma's ingekeken," weet Stikker. De grootste belangstelling gaat echter uit naar het raadplegen van allerlei archieven. Ook de informatie van het stadhuis in Amsterdam geniet veel interesse, evenals informatie over kunst en cultuur en het Centraal Station, de plek van waar wereldbestemmingen zijn te bereiken.

De Digitale Stad heeft inmiddels extra PTT-lijnen aangevraagd, maar het is nog niet duidelijk of die ook snel gerealiseerd zullen zijn. Want niet alleen vanuit Nederland wordt de stad elektronisch bezocht, ook buitenlandse computerfanaten tonen belangstelling.

Israël verdeeld over referendum Golan

JERUZALEM - Verschillende ministers uit de Israëlische regeringscoalitie hebben zich gisteren tegen het idee gekeerd om de bevolking een referendum te laten houden over een eventuele teruggave van de Golan-hoogvlakte aan Syrië.

Het idee van een referendum werd maandag naar aanleiding van de top van zondag tussen de presidenten Clinton van de Verenigde Staten en Assad van Syrië gelanceerd door onderminister van Defensie Mordechai Gur. In het Israëlische parlement zei Gur dat zo'n referendum gehouden zou worden als blijkt dat 'de territoriale prijs' hoog is die Syrië de Israëli's vraagt. Gur zei te spreken namens de premier, Yitzhak Rabin, 'dat wil zeggen namens de regering'.

Een groot aantal ministers bleek echter van het voornemen niet op de hoogte en sprak zich gisteren uit tegen het plan. „Een referendum? Waarom?" zei minister van Milieu Yossi Sarid voor de radio. „De regering is souverein. Zij heeft het recht en de plicht om met Syrië en Jordanië een akkoord te sluiten zonder haar toevlucht te nemen tot een referendum."
Minister van Gezondheid Chaim Ramon zei de voorkeur te geven aan nieuwe verkiezingen. Die zouden dan plaats moeten vinden 'nadat er een vredesakkoord met Syrië gesloten is en niet ervoor'. Minister van Huisvesting Benyamin ben Eliëzer noemde een referendum onnodig, omdat 'de bevolking de voornemens van deze regering kent'.

Israël heeft nog nooit een referendum gehouden. Juridisch is de regering ook geenszins verplicht om het over de kwestie van de Golan te doen. Het gebied werd in 1967 door Israël op Syrië veroverd. Bij een wet van 1981 werd de Israëlische wet er van toepassing verklaard, maar het gebied zelf werd nooit geannexeerd, zodat de regering de vrijheid heeft erover te onderhandelen.

Het plan voor een referendum kwam op nadat twee hoge ambtenaren van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, Dennis Ross en Martin Indyk, de Israëli's ervan probeerden te overtuigen dat de top van president Clinton met diens Syrische collega Hafez al-Assad van afgelopen zondag nieuwe mogelijkheden voor een doorbraak heeft geschapen.

Dat Israël bij een regeling inderdaad een 'aanzienlijke territoriale prijs' zal moeten betalen, is echter duidelijk genoeg. Een Amerikaanse functionaris die verder anoniem wilde blijven, zei dat Assad er tegenover Clinton 'geen twijfel aan heeft laten bestaan dat Syrië in ruil voor een totale Israëlische terugtrekking van de Golan een totale vrede zal aanbieden, waaronder ook normalisatie. Hij zal echter niets minder dan een totale terugtrekking accepteren'. Volgens deze functionaris voelde Assad nu nog niet voor de door premier Rabin voorgestelde topontmoeting, ook al had hij erkend dat Rabin een man van de vrede was.

'Denkt u werkelijk dat de Navo militair wil ingrijpen?'

Boutros Ghali ontkent falen van VN in Bosnië

DOOR BOB KROON

GENÈVE – „Als de lidstaten van de Verenigde Naties via de Navo een militaire beslissing willen afdwingen in Bosnië, moeten ze daarvoor ook de politieke wil kunnen opbrengen. Zolang dat niet gebeurt, kunnen de VN weinig anders doen dan verder onderhandelen, humanitaire hulp bieden en een uitbreiding van het conflict naar de buurlanden voorkomen." Aldus pareert Boutros Boutros Ghali, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de steeds luider wordende kritiek dat de VN in Bosnië met zich laten sollen.

In een gesprek vlak vóór zijn officiële bezoek aan Den Haag dat gisteravond begon, wijst Boutros Ghali erop dat hij zijn speciale vertegenwoordiger voor ex-Joegoslavië, Yasushi Akashi, opdracht heeft gegeven een „operationeel plan" uit te werken voor de ontzetting van het vliegveld van Tuzla voor humanitaire vluchten. De optie van eventuele luchtaanvallen op de Servische stellingen rond het vliegveld „is daarin verwerkt."
Hiervoor heeft Boutros Ghali ook zijn politieke adviseur Goulding naar Brussel gestuurd voor overleg met Navo-secretaris-generaal Mandred Wörner. Maar tijdens het interview toont de Egyptische VN-topman weinig persoonlijke animo om de Serviërs met geweld tot rede te dwingen. „Denkt U werkelijk dat de Navo bereid is militair in te grijpen? Het gaat niet alleen om de risico's voor de blauwhelmen ter plaatse, maar er is groot gevaar dat de oorlog zich dan uitbreidt, misschien wel tot de hele Balkan. Ik zeg u nogmaals, het is niet aan de VN, maar aan de lidstaten om de politieke wil op te brengen om zo'n prijs te betalen en de soldaten te leveren."
„Wat luchtacties ter bescherming van de blauwhelmen betreft, als het Unprofor-commando (de VN-vredesmacht in Bosnië, red.) daar om vraagt, zal dat gebeuren. Die regeling bestaat al maanden. De ontzetting van Tuzla is echter een geheel nieuwe, zeer specifieke ontwikkeling."

- Moet de internationale gemeenschap het kat-en-muis spel van de Serviërs eindeloos blijven gedogen?

„Heeft U een andere oplossing?" vraagt Boutros Ghali, kennelijk geïrriteerd. „Het conflict in Bosnië is een ziekte, een kanker die talloze slachtoffers eist. Maar als een patiënt in een ziekenhuis ligt, breek je toch zijn therapie niet af, al duurt het vier, vijf of zes jaar? Je kunt niet zeggen dat de VN in Bosnië hebben gefaald omdat de patiënt na twee jaar nog niet is genezen. We hebben twee miljoen mensen in leven gehouden en uitbreiding van de oorlog weten te voorkomen. Dat noem ik geen mislukking. Je mag niet eisen dat alles in twee weken wordt opgelost."

Desondanks wordt de diplomatieke druk op de Serviërs opgevoerd met de nieuwe dreiging van luchtacties, al was het alleen maar om de geloofwaardigheid van de Navo te redden. In dit verband wijst Boutros Ghali op de plotselinge toezegging van de leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, de aflossing van het Canadese contingent in Srebrenica door een Nederlandse eenheid niet langer te dwarsbomen. „Die zaak wordt in de eerstkomende dagen geregeld." De Servische eis dat de Nederlanders niet zwaarder bewapend mochten zijn dan de afgeloste Canadezen, noemt de secretaris-generaal „een technische kwestie, die de Unprofor-commandanten ter plaatse maar moeten bekijken."

Op zijn gespannen verhouding met de Franse Unprofor-commandant Generaal Jean Cot wenst de VN topman geen commentaar te leveren. „Het is geen kwestie van het al dan niet verlengen van zijn contract eind maart, want zijn benoeming was wat de VN betreft niet aan die termijn gebonden." Met andere woorden, als Cot in navolging van zijn even gefrustreerde voorgangers Morillon en de Briquemont er de brui aan geeft, dan is dat zijn zaak. Frankrijk zou inmiddels zijn gevraagd voor Generaal Cot een passende opvolger te leveren, maar Boutros Ghali wenst zich daarover niet uit te laten.

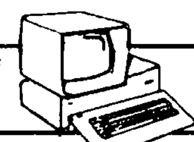
Haring

Het aanbod van islamitische landen om 15,000 blauwhelmen te leveren wordt momenteel door de Veiligheidsraad overwogen. „Maleisië en Bangladesh hebben troepen toegezegd, maar het gaat om passende uitrusting. Daarover wordt nu met bevriende landen gepraat. We moeten bij de keuze van soldaten voor de vredesmacht natuurlijk ook rekening houden met politieke factoren. We moeten neutrale blauwhelmen hebben, geen troepen die op een of andere manier bij een conflict betrokken kunnen raken. Dat geldt voor Bosnië en ook voor Somalië."

Boutros Ghali zegt met „verlangen" uit te zien naar zijn bezoek aan Den Haag. „Het is mijn eerste bezoek als secretaris-generaal, maar ik ben tientallen keren in uw land geweest, eerst voor studie, later als Egyptisch minister. Ik wil de Nederlandse regering en de bevolking mijn dank overbrengen voor de fantastische inspanningen die Nederland zich voor de VN heeft getroost, vooral in de Derde Wereld. Ik hoop ook weer eens een nieuwe haring te kunnen genieten, zo uit de hand en bij de staart."

● *VN-chef Boutros Ghali landde gisteravond op Schiphol waar hij werd verwelkomd door premier Lubbers.* Foto: EPA

Nederlandse autobranche slijt 100.000 wagens minder

Verkoop Volvo's uit Born met 33 procent gekelderd

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De bij het kwakkelende Nedcar vervaardigde Volvo 400-serie deed het vorig jaar bijzonder slecht in eigen land: de verkoop daalde met liefst 33 procent, van 15.400 stuks in 1992 naar 10.000 exemplaren in 1993. En dat terwijl de 400-modellen afgelopen zomer in Born een ingrijpende facelift hebben ondergaan teneinde de verkoop wat te stimuleren. In de rest van Europa daalden de 400-auto's 'slechts' met acht procent in de belangstelling.

Ook de rest van de Nederlandse automarkt heeft vorig jaar een grote klap gekregen, met een daling van twintig procent. In 1993 werden in ons land in totaal 392.000 nieuwe auto's verkocht, liefst 100.000 stuks minder dan een jaar eerder. De branche-organisaties RAI en BOVAG hopen het ergste achter de rug te hebben. Voor dit jaar rekenen zij op de afzet van 425.000 nieuwe auto's.

In heel Europa zakten de autoverkopen het afgelopen jaar behoorlijk in, maar Nederland behoort bij de koplopers. Dat komt volgens de RAI niet alleen door de kwakkelende economie, maar ook omdat er in ons land in december 1992 zo'n 20.000 auto's méér zijn verkocht dan normaal. Dat gebeurde doordat de consument vreesde dat auto's door belastingmaatregelen in 1993 duurder zouden worden.

De topmerken in Nederland, Opel en Volkswagen, moesten behoorlijk inleveren. Bij Opel verlieten bijna 55.000 auto's de showroom, zo'n 18.500 minder dan een jaar eerder. Het VW/Audi-team bracht 38.188 nieuwe auto's aan de man, bijna 13.500 stuks minder dan een jaar eerder. Het veelgeplaagde Volkswagen verkocht zo'n 8000 stuks minder. Dat verschil komt geheel voor rekening van de Golf. Audi moest 6000 stuks inleveren. Neerlands nummer drie Ford hield de schade met 34.000 verkochte wagens (min 4500) beperkt, vooral dankzij de Mondeo.

Van de grote merken haalde er slechts één de plus, en dan nog een heel kleintje. Citroën verkocht 20.756 auto's, 38 meer dan in 1992. Dat succes is geheel te danken aan de nieuwe Xantia, waarvan er ruim 6500 over de toonbank gingen. De Fransen deden het in 1993 toch al niet gek. Peugeot - Citroëns collega in PSA - wist de schade dankzij de nieuwe 306 (ruim 7600 verkocht) beperkt te houden. Ook bij Renault, met Twingo nog op komst, viel de daling mee.

Japanners

Een stuk minder verging het twee grote Japanners. Mazda verkocht slechts 18.500 auto's, 10.000 minder dan in 1992. Nissan kwam uit op 21.365 verkochte auto's, ruim 8500 minder. Japans grootste autofabrikant Toyota hield de schade beperkt: met 23.972 nieuwe Toyota's een min van slechts 1350.

Volvo had ook met de Zweedse modellen een zwaar jaar. Er werden van alle modellen samen 15.300 auto's verkocht, liefst bijna 8000 minder dan een jaar eerder.

AUTOVERKOOP IN NEDERLAND
DE TOP 10

plaats 1993	(1992)	merk	aantal verkocht in 1993	meer/minder t.o.v. 1992
1	(1)	Opel	54.590	- 18.559
2	(3)	Ford	34.264	- 4.438
3	(2)	VW	31.357	- 8.337
4	(4)	Peugeot	30.477	- 3.133
5	(5)	Renault	28.727	- 2.211
6	(8)	Toyota	23.972	- 1.345
7	(6)	Nissan	21.365	- 8.579
8	(11)	Citroen	20.756	+ 38
9	(7)	Mazda	18.583	- 10.362
10	(9)	Fiat	17.958	- 5.991

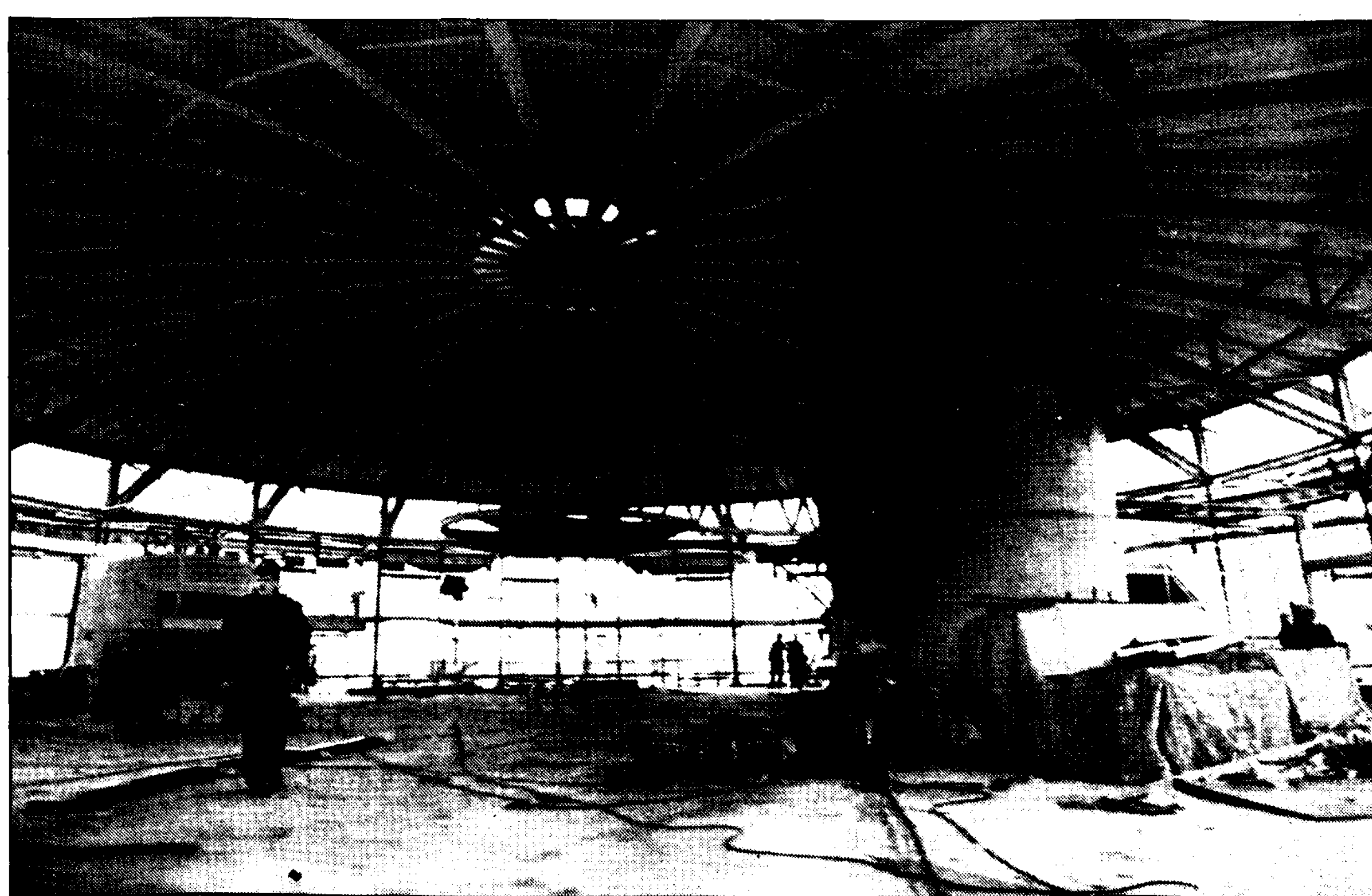
Totaal verkochte nieuwe auto's in1993: 391.934 (1992: 491.970)
Bron: RAI
AP/NPA-Graphics/R.S.

Medewerkers Nutsbedrijf krijgen korting energie

ARNHEM – Nuon wil alle medewerkers een korting op de energienota geven van tien procent. Tot nu toe 'profiteerde' slechts dertig procent van het personeel van de energiemaatschappij, die in Arnhem is gevestigd, van de regeling. Nuon, energiemaatschappij voor Gelderland, Friesland en Flevoland, streeft naar een gelijke behandeling voor alle medewerkers. Mensen die energie van andere maatschappijen aangeleverd krijgen, vielen buiten de kortingsregeling. De uniforme regeling kost Nuon, dat drieduizend man in dienst heeft, jaarlijks 400.000 gulden.

„De korting," licht woordvoerder Rutgers is, „is een normale zaak. In vrijwel elk bedrijf hoeven medewerkers niet het volle pond te betalen voor wat de onderneming maakt of levert."

NS-koepel bijna klaar

● *De koepel van het nieuwe verkeersleidingsstation van de NS in Amsterdam nadert zijn voltooiing. Vanuit het station aan de Westerdokdijk kunnen alle wissels worden bediend in de regio Amsterdam.* Foto: ANP

Industriële produktie één procent gedaald

DEN HAAG – De produktie van de industrie is in november ten opzichte van de voorafgaande maand met 1 procent gedaald. In oktober was de daling ten opzichte van september nog 2 procent. De daling in november is mede veroorzaakt door het zeer koude weer, waar vooral de bouwsector onder te lijden had.

Dat blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gisteren bekend heeft gemaakt. Tot en met november is in alle maanden van 1993 de industriële produktie kleiner geweest dan in de dezelfde maand een jaar eerder. De gemiddelde daling in de periode januari-maart 1993 ten opzichte van dezelfde elf maanden in 1992 was 2 procent.

De chemische industrie heeft het in die periode bijzonder moeilijk gehad. De achteruitgang in de produktie was daar in de eerste elf maanden van 1993 5 procent.

Het CBS tekent daarbij echter aan dat de maandelijkse ontwikkeling in de chemie vanaf juli vorig jaar minder slecht is geworden. In de metaalnijverheid lag de produktie in de eerste elf maanden 3 procent lager.

Minder ziekengeld bij opgesplitst bedrijf

DEN HAAG – Honderden werkgevers in het midden- en kleinbedrijf overwegen hun bedrijf op te splitsen om daarmee te besparen op de kosten van het ziektevérzuim.

Door hun bedrijf te verdelen in kleine eenheden van maximaal vijftien werknemers, hoeven ze geen zes maar slechts twee weken zelf op te draaien voor het ziekengeld van hun personeel. Bedrijven met meer dan vijftien werknemers betalen de eerste zes weken ziekengeld uit eigen zak.

Bij het NCOV, de christelijke werkgeversorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf, komen veel signalen binnen dat ondernemers overwegen hun bedrijf te splitsen. „Het leeft heel sterk bij de kleinere bedrijven. Of de ondernemers ook definitief besluiten tot een opdeling, moeten we echter nog zien. De kosten voor de oprichting van een nieuwe bv zijn minimaal 40.000 gulden," aldus een woordvoerder van het NCOV.

De bedrijfsverenigingen hebben al aangekondigd kritisch naar de ontwikkelingen te zullen kijken. Ze zijn van plan gesplitste bedrijven met dezelfde directeur als een economische eenheid aan te merken.

Ook de bedrijfsvereniging Detam (vooral detailhandel) kent werkgevers die overwegen hun bedrijf te splitsen. „Tot concrete opdeling heeft dat nog niet geleid, maar daarvoor is de nieuwe wet op het ziekteverzuim nog te kort in werking. We zullen eventuele splitsingen juridisch aanpakken als we vermoeden dat het alleen is gebeurd om de ziekengeldregeling te ontduiken," aldus een woordvoerster.

J. Schouten van het Sociaal Fonds voor de Bouwnijverheid (SFB), kent „enige tientallen bedrijven die overwegen te splitsen." Bij het SFB zijn 16.000 bedrijven aangesloten.

Vrijwillige alcoholtest voor werknemers bij Esso

ROTTERDAM – Esso gaat een vrijwillige alcoholtest invoeren voor werknemers van onderaannemers, van wie het vermoeden bestaat dat zij onder invloed van alcohol zijn. De daarvoor nodige ademanalyse-apparatuur wordt geïnstalleerd bij de raffinaderij van Esso in de Botlek en in het hoofdkantoor in Breda.

Andere (petro-)chemische bedrijven wachten de ontwikkelingen af. „Wij willen eerst de uitkomst kennen van de discussie tussen de werkgevers- en werknemersorganisaties en de overheid, voordat wij ons over dit soort testen buigen," zegt een woordvoerder van Shell. Minister van Sociale Zaken De Vries zei onlangs niets te voelen voor wettelijke regels. De huidige arbowetgeving biedt volgens de bewindsman voldoende aanknopingspunten.

Het initiatief van Esso is bij de Industriebond FNV in het verkeerde keelgat geschoten. Bestuurder G. Deleij: „Wij vinden ook dat er veilig moet worden gewerkt maar dan op basis van een goede preventieve aanpak. Wat Esso nu wil, komt toch min of meer neer op een gedwongen test. Voor iemand die weigert, heeft dat zonder meer consequenties."

Esso kwam al met plannen om werknemers te onderwerpen aan alcohol- en drugstesten na de ramp met de Exxo Valdez. Daarbij was toen ook drank in het spel. Na verzet van de Industriebond FNV werd het voornemen op een laag pitje gezet.

Wel kwam het bedrijf met wegtransporteurs afcoholtesten overeen voor chauffeurs die voor Esso LPG van Rotterdam naar Antwerpen brengen.

munt uit

● Viacom

De Amerikaanse kabeltelevisie-exploitant Viacom, onder meer eigenaar van de muziekzender MTV, heeft voor de tweede keer binnen twee weken zijn bod op het eveneens Amerikaanse filmconcern Paramount verhoogd.

● Bewaking

De bewakingsprojecten waarover vorig jaar in de cao voor het verzekeringsbedrijf afspraken zijn gemaakt, komen maar moeizaam van de grond. Een commissie van werkgevers en vakbonden heeft al wel ideeën over een aantal projecten, maar tot uitvoering is het nog steeds niet gekomen, zo deelde bestuurder H. Noten van de Dienstenbond FNV gisteren mee. De cao-partijen in de verzekeringsbranche spraken vorig jaar af in totaal 17,5 miljoen gulden te storten in een fonds voor werkgelegenheidsprojecten om 400 'kansarme' werklozen aan (tijdelijk) werk te helpen.

● Citicorp

De Amerikaanse banken Citicorp en Chase Manhattan hebben vorig jaar veel beter gedraaid dan in 1992. Citicorp, waar oud-minister Onno Ruding een van de mensen is die de scepter zwaaien, was er sprake van een verdrievoudiging van de jaarwinst. Het nettoresultaat van Amerika's grootste bankconcern steeg van 722 miljoen tot 2,2 miljard dollar. Per aandeel ging de winst van 1,35 naar 4,11 dollar.

● Maij-Weggen

Minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat heeft gisteren het startsein gegeven voor een shuttle-trein voor containers tussen de haven van Rotterdam en Milaan. De trein, die drie maal per week zal rijden, gaat naar schatting wekelijks ongeveer 400 containers vanuit Rotterdam naar de Italiaanse stad vervoeren.

● ACF

ACF Holding, één van de drie grote farmaceutische groothandels in Nederland, en de Stichting Thuiszorgwinkels Nederland (STWN) gaan samenwerken op winkelgebied. ACF, dat sinds het midden van vorig jaar een medisch warenhuis in de Amsterdamse wijk Buitenveldert beheert, sluit niet uit dat de dertig winkels van de stichting op termijn worden overgenomen.

● Tulip

Tulip Computers uit Den Bosch opent een nieuwe vestiging in Zwitserland. De Zwitserse dochter is de tiende werkmaatschappij van Tulip. De producent van personal computers heeft verder verkooporganisaties in België, Frankrijk, Spanje, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Denemarken en Zweden.

beurs

Verdeeld

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs heeft gisteren bijna de hele dag blijk gegeven van een verdeelde stemming. Zij eindigde de dag iets hoger met een recordstand van 425,16 voor de AEX-index. Die gaf zo een stijging van 2,23 punt te zien. De koersindex algemeen steeg 1,9 punt tot 289,4. Van de dollar, die niet veel van zijn plaats kwam, ging geen stimulans uit. Wel was de Londense markt de hele dag hoger.

Het was redelijk druk op de beurs, want er kwam een omzet van f 6,3 miljard uit de bus. Hiervan kwam f 4,9 miljard op het conto van de obligaties. De aandelen namen f 1,4 miljard voor hun rekening. Koninklijke Olie was met f 150,8 miljoen het meest verhandelde fonds, gevolgd door Unilever met f 105,8 miljoen.

Binnen de groep internationale waarden was KLM de enige met een daling; de koers verloor twee kwartjes en sloot op f 44. Unilever ging onverdroten verder omhoog. Het concern kreeg er aan het slot f 3,50 bij op f 227,80. Philips verbeterde 80 cent en ging op f 44,80 de markt uit. Koninklijke Olie steeg f 1,60 tot f 211,90.

De financiële hoek was verdeeld. ABN Amro moest genoegen nemen met twee dubbeltjes minder op f 70,60, Aegon ging twee stuivers omlaag naar f 106,60 en ING moest het op f 90,10 met 70 cent minder stellen.

De uitgevers waren ruim prijshoudend. Zo steeg Elsevier f 3,70 tot f 181,20 en VNU 50 cent tot f 175. Wolters Kluwer bleef staan op f 124,80. De haven- en transportwaarden deden het eveneens beter. Heineken zette de stijging voort met een accres van f 1,70.

Op de optiebeurs werden 75.000 contracten verhandeld, waarvan 17.000 in Philips.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	70,80	70,60
ABN Amro A.in F.	92,50	92,80
ABN Amro L.Gr.F.	179,40	179,40
ABN Amro Obl.Gr.f.	211,00	211,00
Aegon	106,70	106,60
Ahold	51,70	51,30
Akzo	207,50	207,80
Alrenta	278,00	278,00
Amev cert.	86,50	87,40
Bols Wes. c.	44,80	45,20
CSM cert.	76,90	77,00
Dordtsche Petr.	197,40	198,20
DSM	111,70	111,30
Elsevier	177,50	181,20
Fokker cert.	20,70	20,00
Gist-Broc. cert.	57,60	58,30
Heineken	218,70	222,40
Heineken Hold.	194,20	197,00
Hoogovens nrc	54,10	56,30
Hunter Douglas	92,00	92,20
ING c.	90,80	90,10
KLM	44,50e	44,00
Kon. KNP BT	50,00	48,30
Kon. Olie	210,30	211,90
Nedlloyd	61,90e	63,10
Océ-v.d.Gr.	72,80	74,00
Pakhoed cert.	51,00	52,10
Philips	44,00	44,80
Polygram	76,40	78,20
Postb.Beleggf.	67,90	67,90
RG Florente F.	132,80	133,00
Robeco	128,00	129,40
Rodamco	67,40	67,70
Rolinco	130,80	132,00
Rorento	100,30	100,50
Stork	43,00	42,80
Unilever cert.	224,30	227,80
Van Ommeren nrc	47,90	48,10
Ver.Bezit VNU	174,50	175,00
Wolters-Kluwer	124,80	124,80

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 208,50 (207,80)
KLM 44,20 (44,00)
Kon. Olie 211,00-211,70 (211,90)
Philips 44,40-44,80 (44,80)
Unilever 227,50-228,20 (227,80)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	60,00	61,40
ABN AmroHld.prf.c.	6,59	6,54
ABN Amro pref.	70,80	70,30
ACF-Holding c.	60,90	61,90
Ahrend Groep c.	138,50	138,20
Asd Options Tr.	15,40	15,40
Asd. Rubber	2,75	2,90
Ant. Verff.	395,00b	-
Atag Hold. cert	144,50	144,90
Athlon Groep	64,00	64,00
Athlon Groep nrc	63,50	63,50
Aut.Ind.R'dam	76,50	76,50
BAM Groep	138,00	138,00
Batenburg	143,50	143,50
Beers	126,90	127,00f
Begemann Groep	53,40	55,60
Belindo	319,00	318,00
Blydenst.-Will.	30,00	30,20
Boer De Winkelb.	78,40	78,00
Borsumy Wehry	144,70	147,50
Boskalis c	49,50	49,30
Braat Beheer	30,50	31,40
Breevast	10,60	10,40
Burgman-Heybroek	1620,00b	1620,00b
Calvé-Delft pref	890,00	890,00
Calvé-Delft cert	1475,00	1475,00
Cap Volmac	20,20	20,00
Cindu Intern.	103,00	103,00
Claimindo	317,40	317,40
Content Beheer	28,50f	28,50
Credit LBN	45,20	44,80
Crown v.G. cert.	135,50	137,00
CSM	76,70	76,50
Delft Instrum.	22,90	23,50
Dorp-Groep	46,40	45,60
Draka Holding	40,80	42,00
Econosto	25,40	25,70
EMBA	150,00a	-
Eriks Holding	100,50	104,00
Flexovit Int.	63,40	64,00
Frans Maas cert.	50,30	50,80
Fugro McClelland	38,00	37,90
Gamma Holding	106,00	106,80
Gamma pref.	6,80	6,80
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	47,00	47,60
Geveke	27,30	27,80
Giessen-de N.	385,00	375,00
Goudsmit	30,00	30,00
Grolsch cert.	48,30	48,20
GTI-Holding	179,00	182,00
Hagemeyer	134,80	138,50
HAL Trust B	18,70	18,60
HAL Trust Unit	18,90	18,90
HBG	265,00	266,50
Hes Beheer c	22,40	22,10
Heijmans	53,30	52,90
Hoek's Mach.	80,00	80,00
Holl. Colours	60,30	60,30
Holl.Sea S.	0,33f	0,32
Holl. Ind. Mij	62,30	62,00
Hoop Eff.bank	10,50	10,70
Hunter D.pref.	2,05	2,10
IHC Caland	38,90	39,00
Internat.Muell.	88,60	89,00
ING	8,18	8,18
Kas-Associatie	69,80	70,30
Kempen & Co	15,20	15,20
Klene Holding	91,00	91,00
Kondor Wessels	43,20	44,90
KBB	119,50	120,80
Kon. Sphinx	43,00	42,80
Koppelpoort	429,50	429,50
Krasnapolsky	165,00b	171,00
Landré & Gl.	47,50	47,50
Macintosh	59,70	60,00
Maxwell Petr.	181,00	182,50
Moeara Enim	1710,00	1708,00
M.Enim OB-cert.	21700,00	21800,00
Moolen Holding	40,00	40,00
Mulder Boskoop	37,50	37,50
Multihouse	2,00	2,00b
Naeff	430,00b	-
NAGRON	90,70	90,60
Nat. Inv. Bank	108,30	108,50
NBM-Amstelland	16,10	16,40
NEDAP	61,00	61,50
Nedcon Groep	55,90	55,30
NKF Holding	197,00a	197,00
Ned.Part.Mij	55,00	55,10
Ned.Springst.	5500,00b	5500,00b
Norit	21,00	21,30
Nutricia GB	142,00	143,10
Nutricia VB	142,50	143,00
Nijv.-Ten Cate	98,00	98,00
Océ vd Gr. div'94	71,00	73,00
OPG cert.	58,20d	57,70
Orco Bank cert.	92,00	92,20
OTRA	297,00	298,00
Philips div'94	43,00	43,70
Pirelli Tyre	16,00	16,00
Polynorm	151,00	151,50
Porc. Fles	31,20	31,00
Randstad	63,50	64,10
Reesink	102,50	102,50
Rothmans Int.	4,70	4,70
Roto Smeets Boer	50,00	49,00
Samas Groep	56,10	56,10
Sarakreek	13,80	13,70a
Schuitema	1720,00	1720,00
Schuttersveld	45,10	45,20
Smit Intern.	34,50	35,30
St.Bankiers c.	17,80	17,60
Stad Rotterdam c	48,10	47,90
Telegraaf De	153,50	151,30
Textielgr.Twente	75,00	75,00
Tulip Computers	17,00	16,60
Tw.Kabel Holding	210,00	210,00
Ubbink	95,00	95,00
Union	43,80	44,00
Vereenigde Glas	499,00	500,00
Volker Stevin	82,90	83,10
Vredestein	17,20	17,40
Wegener	113,80	113,80
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	68,00	68,00
Wolters Kluwer	488,00	-
Wyers	31,40	28,00e

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	105,70	105,50
ABN Amro Amer.F.	83,00	82,90
ABN Amro Eur. F.	94,50	94,40
ABN Amro Far EF.	80,70	81,20
ABN Amro Neth.F.	119,90	121,20
ABN Amro rent.div	161,70	161,70
Aegon Aandelenf.	51,10	51,20
Aegon Spaarplus	5,10	5,10
Aldollar BF $	32,60	32,60
Alg.Fondsenbez.	288,00	286,50
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	109,00	109,00
Asian Cap.F.$	67,00	68,00
Asian Tigers F.	124,30	126,00
Asian Select. F.	127,00	128,50
Austro Hung. F.	7,20	7,10
Bemco RentSel.	65,00	65,00
Bever Holding	4,50	4,70
CL Aandelenfonds	105,60	105,50
CLN Obl. Div. F.	124,80	125,00
CLN Obl.Waardef.	137,40	137,40
Delta Lloyd Inv.	38,50	37,70
DP America Gr.F.	37,20	37,00
EGF Investm.	171,50	171,80
EMF Rentefonds	88,00	87,90
Eng.-Holl.Bel.Tr.	19,20	19,50
Eng.-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	48,00	48,00
Esmeralda part.	43,70	43,80
Eur.Ass. Trust	9,70	9,70
EMS Growth Fund	110,50	110,60
EMS Income Fund	107,10	107,00
EMS Offsh. Fund	113,50	113,50
EOE Index Fnd	456,00	456,00
Euro Growth Fund	67,30	68,50
Euro Spain Fund	7,90	8,00
Far East Sel.F.	92,50	92,80
Gim Global	69,50	69,70
Groeigarant	1,36	1,36
Holland Fund	91,60	91,60
Holl. Eur. Fund	66,20	66,30
Holl. Obl.Fonds	141,50	141,50
Holl. Pac. Fund	144,50	144,50
Holl. Sel.Fonds	103,50	103,90
Hooge Huys Hypf.	140,40	139,90
ING Bnk Dutch Fnd	65,00	65,50
ING Bnk Geldm.Fnd	59,22	59,22
ING Bnk Glob.Fund	58,00	58,30
ING Bnk Oblig.Fnd	40,10	40,10
ING Bnk Spaard.F.	102,40	102,40
ING Bnk Rentegr.F	140,60	140,60
ING Bnk Vastg.Fnd	26,20	26,20
Innovest	79,80	80,50
Interbonds	542,00	542,00
Intereffekt 500	30,50	30,80
Intereffekt wt	40,00b	42,00
Investa part.	84,00	82,60
IS Himal.Fund $	22,60	23,10
Jade Fonds	233,00	230,00
Japan Fund	24,90	24,50
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	-
Korea Pac.Tr. $	14,50	14,50
Leveraged Cap	67,90	67,60
Liquirent	53,30	53,30
Mal.Capital F.$	16,40	16,40
Mees Obl.Div.F.	134,40	134,40
Mexico Income F.	23,80	23,80
Mondibel	84,30	84,40
Nat.Res.Fund	85,60	86,90
New Asia Fund	12,20	12,30
Nomura Warr. F.	0,18	0,18
Obam, Belegg.	352,90	352,70
OAMF Rentefonds	15,65	15,65
Orange Fund	28,10	28,20
Pac.Dimensions	145,50	148,50
Pac.Prop.Sec.F.	46,50	47,00
Pierson Rente	132,80	133,00
Postb.Aand.f.	62,70	62,80
Postb.Obl.f.	56,50	56,60
Postb.Verm.gr.f.	65,00	65,00
Rentalent Bel.	179,80	179,80
Rentotaal NV	41,80	41,70
RG America F.	153,70	153,70
RG Divirent F.	55,60	55,60
RG Europe F.	136,60	137,40
RG Nettorente F.	103,40	103,40
RG Pacific F.	146,10	147,30
RG SP Groen	66,20	66,20
RG SP Blauw	66,10	66,20
RG SP Geel	65,70	65,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,20b	95,00
Schrod.Int.Pr.F	32,90	32,70
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,70	196,70
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	233,00	232,00
Trans Eur.Fund	100,70	101,00
Transpac.F.	356,00	361,00
Uni-Invest	23,50	23,50
Unico Inv.Fund	80,50	80,50
Unifonds DM	34,00	34,00
Vaste Waard.Ned	64,50	64,80
VastNed	128,00	127,00
VIB NV	64,70	64,70
VSB Aand.F.	103,70	104,00
VSB Mix Fund	66,50	66,60
VSB Obl.Groeif.	115,10	115,00
VSB Rente Fonds	116,80	116,80
WBO Intern.	85,00	85,00
Wereldhave NV	129,00	129,90
Yen Value Fund	89,60	88,50
ZOM Florida F.$	33,50	-
Zonnespectrum	9,60	9,60

Parallelmarkt

Parallelmarkt		
Alanheri	31,70	31,70
ABF	126,30	126,30
ARTU Biolog.	4,50	4,60
ASN Aandelenf.	56,80	56,80
Austria Global	1191,00	1191,00
Besouw Hold.	30,10	30,10
Biogrond Belegg.	10,80	10,90
Comm.Argeus F.	96,20	96,10
Comm.Benacus F.	97,50	97,50
Comm.Cea F.	96,30	96,00
De Drie Electr.	15,20	15,40
Delta Ll.Dollarf.	70,80	70,70
Delta Lloyd ECU	65,40	65,20
Delta Lloyd Mix	78,00	78,00
Delta Lloyd Rent	68,20	68,20
DOCdata	3,90	-
E&L Belegg.1	95,70	96,10
E&L Belegg.2	93,30	93,50
E&L Belegg.3	115,20	115,20
E&L Belegg.4	93,70	93,70
E&L Kap.Rente F.	121,60	121,50
German City Est.	30,70	33,00
Gouda Vuurvast	64,20	64,20
Helvoet Holding	28,80	28,80
Inter/View Eur.	5,20	5,20
Management Share	1,00	1,00
Neways	6,60	6,70
Ohra Aand.F.	70,60	70,80
Ohra Liq.GrF.	53,40	53,40
Ohra Obl.Df.	61,60	61,70
Ohra Obl.Grf	57,70	57,70
Ohra Onr.G.F.	73,70	74,30
Ohra Totaal F.	65,20	65,40
Pan Pac. Winkel	4,30	4,30
P & C Groep	113,20	113,20
Pie Medical	4,70	4,70
Pitcher	48,60	48,80
Satcom Hold.	12,60	12,60
Simac Techniek	12,90	12,70
Suez Gr.Fund	56,60	56,60
VHS Onr. Mij	4,20	4,20
Welna	46,00	45,90
Wolff	44,80	44,80

Parallel top-15

Parallel top-15		
Bergh. Pap.	45,90	45,60
DICO Intern	73,50	74,00
EHCO KLM	35,50	35,50
Free Record	26,70	27,10
Gelderse Pap.	61,50	62,00
Groenendijk	36,30	36,40
Grontmij	69,40	69,40
Kühne+Heitz	38,60	40,20
LCI Comput.Gr.	2,25e	2,30
Melle, van nrc	73,00	73,00
Nedschroef Hold.	72,50	74,00
Ordina Beheer	17,50	17,70
Sligro Beheer	88,10	87,10
Vilenzo	40,00	41,20
Weweler	23,20	23,20

Wall Street

Wall Street	17/01	18/01
allied signal	78½	78¾
amer.brands	35⅞	35⅛
amer.tel.tel	55⅞	55
amoco corp	54⅞	55¾
asarco inc.	24⅞	24¾
bethl. steel	22⅛	22¼
boeing co	44½	44¼
can.pacific	18¾	18¾
chevron	90⅞	89⅜
chiquita	12½	12½
chrysler	62¾	62½
citicorp	41⅛	41¼
cons.edison	31⅝	30⅜
digit.equipm.	37¾	36⅜
dupont nemours	53⅞	53⅜
eastman kodak	46	44
exxon corp	65	65
ford motor	68⅜	69⅝
gen. electric	107⅛	108⅜
gen. motors	61¾	62⅛
goodyear	49⅛	47
hewlett-pack.	87¼	86¼
int. bus.mach.	57¼	57⅛
int. tel.tel.	93⅝	93⅝
klm airlines	23¾	22½
mcdonnell	112⅜	114½
merck co.	36½	36½
mobil oil	79¾	78⅜
penn central	33⅞	32½
philips	23⅝	23¾
royal dutch	107	108⅛
sears roebuck	52½	52¾
sfe-south.pac.	25	26⅛
texaco inc.	65¼	65⅛
travelers	40½	40½
united techn.	65⅝	65⅝
westinghouse	13⅛	13¼
whitman corp	16⅜	16¼
woolworth	26⅞	26½

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,900	2,020
austr.dollar	1,30	1,42
belg.frank (100)	5,23	5,53
canad.dollar	1,430	1,550
deense kroon (100)	27,40	29,90
duitse mark (100)	109,35	113,35
engelse pond	2,80	3,05
finse mark (100)	33,00	35,50
franse frank (100)	31,55	34,30
griekse dr. (100)	0,67	0,87
hongkong dlr.(100)	22,50	26,50
ierse pond	2,64	2,89
ital.lire (10.000)	10,50	12,20
jap.yen (10.000)	172,00	178,00
noorse kroon (100)	24,45	26,95
oost.schill. (100)	15,65	16,15
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,27	1,48
turkse lira (100)	0,0100	0,0155
zweedse kr. (100)	22,65	25,15
zwits.fr. (100)	130,50	135,00

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,96225-1,96475
antill.gulden	1,0900-1,1200
austr.dollar	1,3640-1,3740
belg.frank (100)	5,3800-5,3850
canad.dollar	1,49225-1,49475
deense kroon (100)	28,875-28,925
duitse mark (100)	111,9150-111,9650
engelse pond	2,9335-2,9385
franse frank (100)	32,985-33,035
griekse dr. (100)	0,7320-0,8320
hongk.dollar (100)	25,3350-25,5850
ierse pond	2,8025-2,8125
ital.lire (10.000)	11,525-11,575
jap.yen (10.000)	177,100-177,200
nwzeel.dollar	1,0990-1,1090
noorse kroon (100)	26,055-26,105
oostenr.sch. (100)	15,9230-15,9330
port. escudos (100)	1,0940-1,1340
spaanse pes. (100)	1,3680-1,3780
zweedse kr. (100)	24,185-24,235
zwits.frank (100)	133,395-133,445
e.c.u.	2,1725-2,1775

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 24,530-25,130, vorige 24,530-25,130, bewerkt 26,730 laten, vorige 26,730 laten.
Zilver onbewerkt 300-370, vorige 300-370, bewerkt 410 laten, vorige 410 laten.

Indexen

Indexen		
cbs koersindex	287,50	289,40
EOE-index	422,93	425,16
Dow Jones Index	3.870,29	0

Optiebeurs

	serie		omzet		v.k.	s.k.
abn amro	c apr	70,00	319		4,30a	4,00
ah	c jan	47,50	329		4,10b	3,70
ah	c jan	50,00	697		1,70	1,50
ah	c apr	47,50	292		5,70	5,50
ah	c apr	50,00	349		4,00	3,60
ah	c apr	52,50	406		2,70	2,40
ah	c apr	55,00	358		1,50	1,50
ah	c o96	45,00	311		12,30	12,50
akzo	c jan	185,00	390		22,70	23,20
d/fl	c jan	195,00	1025		1,90	1,20
d/fl	p feb	195,00	477		1,30	1,50
dsm	c jan	105,00	1187		7,30a	6,90
dsm	c apr	115,00	517		4,20b	4,00
eoe	c jan	420,00	483		5,10	5,60
eoe	c jan	425,00	729		1,90	2,10
eoe	c feb	425,00	392		9,00	9,20
eoe	c feb	430,00	664		6,50	6,80
eoe	p jan	400,00	406		0,10	0,10
eoe	p jan	420,00	630		1,60b	0,90
hein	c jul	210,00	570		16,00b	19,50b
hoog	c jan	55,00	785		0,80	1,70
hoog	p apr	60,00	540		7,80	6,60
ihc	c feb	40,00	420		1,50	1,80
ihc	c feb	42,50	1047		0,80	0,90
ing	c jan	90,00	343		1,30	0,90
kpbt	c apr	50,00	325		3,00	2,30
nll	c mei	118,00	2500		1,30	1,05
nll	p mei	115,00	5000		1,20a	1,10
olie	c jan	180,00	659		30,30	31,50
olie	c jan	210,00	552		1,70	2,60
olie	c apr	200,00	677		15,20	16,50
olie	c apr	220,00	413		4,20	4,60b
olie	p apr	210,00	585		5,50	5,00
phil	c jan	37,50	421		6,50	7,40
phil	c jan	40,00	1627		4,10	4,70
phil	c jan	42,50	828		1,70	2,30
phil	c jan	45,00	462		0,50	0,50
phil	c apr	40,00	524		5,30	5,90
phil	c apr	42,50	814		3,60	4,00b
phil	c apr	45,00	1278		2,40	2,80
phil	c apr	47,50	851		1,50	1,60
phil	c jul	45,00	1597		3,30	3,80
phil	c jul	47,50	1361		2,30	2,60
phil	c okt	45,00	2868		4,30	4,60
phil	c o95	20,00	512		24,80b	25,40
phil	c o96	35,00	346		13,50	14,40
phil	c o97	22,50	302		22,80	23,60
unil	c jan	220,00	519		4,90	7,60b
unil	c jan	225,00	384		1,40	3,40
unil	c jan	230,00	563		0,30	0,90

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt. WAO-er, dag- en nachtdienst en weekenddienst. Julianastr. 6, Brunssum. ☎ 045-252444.

Ab sofort gesucht KLINKERMAURER fur Deutschland. Nur mit Erfahrung. Telefoon 09-49.2418.75449, 8.00-12.00 uhr.

CONSULENTES voor natuurlijke cosmetica. Verdienste ca. ƒ 100,- p.avond. Interne opleiding. Bel Yacana 040-547511.

MEDEWERKSTER gevr. leeftijd v.a. 18 jr., plusm. 20-30 uur per week. Telefoon 045-271718. Petit Restaurant 't Euveke te Brunssum.

J.v.L. Bouw vraagt betontimmerlieden en metselaars voor projecten in Duitsland. Tel. 043-633757.

Gevr. voor PIZZERIA in Kerkrade: 1 part-time, 1 full-time hulp plus 1 afwashulp in het weekend. ☎ 045-452817/045-353735 na 15.00 uur.

VV Amstenrade uitkomend in de 4e klas KNVB zoekt voor 't seizoen '94/'95 een TRAINER. Sollicitaties aan W. Huis in 't Veld, Streekstr. 23, 6436 EP Amstenrade.

Wij zoeken met spoed 15 VERKOPERS (sters) voor het bezoeken van particulieren, scholen, gemeentes enz. met onze schoonmaakprodukten. 5 Personen omg. Maastricht, 5 personen omg. Heerlen, 5 personen omg. Sittard/Geleen. Zeer goede verdiensten, gratis vervoer, opleiding in bedrijf. Telef. aanmelden tijdens kantooruren 00-32.1122.3612.

WERKSTER gevraagd, 3 halve dagen. Tel. 045-251083, bellen na 19.00 uur.

Tijdelijke huish. HULP gevr. van plm. 15 april tot plm. sept. '94, voor 5 dagen, 20 uur per week (wit). Tev. als inval-hulp. Tel. 045-212786.

Meric Fashion vraagt voor haar magazijn MEDEWERKSTER voor retourverwerkingsafd., lftd. 18-22 jr. Voorkeur gaat uit naar iemand met kapperserv. Verdere info: 045-230290 of 045-230095, vragen naar dhr. Karkhof of dhr. Peeters.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

Urmond
Dr. Poelsstr. 7. Halfvrijst. woning met garage. Inlichtingen 046-334847.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414015

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. 045-728671.

Te koop oude HOEVE gelegen nabij Tongeren. Tel. 09-32.12237976.

Te koop of te huur WINKELPAND met 10 vertrekken in centr. Heerlen. 045-724690.

KERKRADE, Kruisstr. 96. Prima gelegen, op loopafst. van centrum. Groot herenhuis met grote tuin (60 mtr. diep). Mogel. tot garage aan achteringang. Ind.; hal, grote woonkamer (50 m2) met aanbouwkeuken, aparte waskeuken, 5 slpks., vaste trap, zolder, kelder, badkamer met ligbad en 2e toilet. Veel ruimte. Perfecte staat van onderhoud. Pand moet binnen gezien worden, ƒ 198.000,- k.k. Zaterdag 22 januari open huis van 13.30 tot 15.00 uur. ☎ 046-742550. Jos Storms, o.g. Geleen.

Te huur div. opslag of MAGAZIJNRUIMTES 50-75-100 m2. Info 046-743941, Geleen.

KAULILLE, Belgisch Limburg, centrum: won., bwj. '83, hal, living, ingeb. keuk., kantoor, badk., berging. Verd.: 3 slpk., zolder. Perfecte staat + magazijn 200 m2. 13a. Bezichtigen: telef. afspraak 00-32.11.621531 (België).

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds vanaf ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Te huur te HULSBERG bedrijfsruimte met kantoor, magazijn en parkeerplaats, tegen redelijke huurvoorwaarden en uitstekende ligging. Aanvaarding direct. Inl. J.W. Offermans Makelaardij o.g. B.V. Telef. 04405-3333.

Te huur vakantie BUNGALOW compleet ingericht tot 4-pers. gelegen 5 km. van Maastricht, vrij tot 1 mei '94. Inl. 04407-1321.

Te huur aangeb. woonhuis te SPAUBEEK voor 5 mnd. Met ingang van 1-2-'94 te aanv. Te bevr.: 04493-1601.

VERLOREN: Semafoon type Semadigit., tegen beloning terug te bezorgen. Tel. 045-259999.

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

KAMERS te huur met kost en verzorging. Liefst voor ouder persoon. Tel. 045-729784.

Te huur ruime kamer in rustig dorpje nabij SITTARD. Tel. 04492-3421.

OPRUIMING: verf v.a. ƒ 1,50, behang, gordijn v.a. ƒ 2,50, zonwering v.a. ƒ 20,-. Decorette, Kouvenderstr. 59, Hoensbroek.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop diverse soorten PAPEGAAIEN. Telefoon: 043-650563.

Te koop BULL-TERRIER pups voor serieuze liefhebbers, met stamboom, van goede afst. Tel. 045-224932.

Te koop 5-jarige MERRIE stokmaat 1.50 mtr., vr.pr. ƒ 2.500,-. ☎ 04750-26439.

Te koop kruising bullterriër PUPS. Telefoon 045-323968.

Te k. Duitse DOGGENPUPS, zwart en gevlekt. Duitse Doggen kennel van 't Oenselerheem. Tel. 04404-1490, Schimmert. Lid rasver.

Goed tehuis gezocht voor mooie, zeer aanhankelijke POES, gesteril., in rustig gezin. Tel. 046-750568.

Mini MALTEZER en Yorkshire te koop, 4 mnd. oud, ingeënt en paspoort. Tel. 045-310472, na 18.00 uur.

Auto's

FIAT
Excellence Quality Dealer
Nu uitverkoop 10% korting op alle occasions
Panda's, Uno's, Tipo's, Tempra's, Alfa 75, BMW 518, Citroën AX, Ford Escort, Siërra station, Honda Aerodeck, Peugeot 305, Renault 5-21, Seat, Volvo etc. etc.
Nu of nooit
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. ☎ 045-742121.

Nieuwe Opels
Kenteken klaar, 0 km.

	Van	Voor
Corsa 3-drs. 1.4i Swing	ƒ 25.190,-	ƒ 23.950,-
Astra 3-drs. 1.4i Young	ƒ 30.840,-	ƒ 27.450,-
Astra 3-drs. 1.6i Sportive	ƒ 33.640,-	ƒ 29.950,-
Astra 5-drs. 1.4i Young	ƒ 31.840,-	ƒ 28.450,-
Vectra 4-drs. 1.6i GL	ƒ 37.740,-	ƒ 33.950,-
Vectra 4-d. 1.6i Expression	ƒ 38.440,-	ƒ 35.450,-
Omega 5-d. 2.0i Travel s.w	ƒ 49.290,-	ƒ 44.950,-

Prijzen zijn incl. rijklaarmaakkosten.
Inruil en financiering mogelijk.
Op = op
Maar wel van
OPEL
welling
Haefland 2. Brunssum. Tel. 045-257700.

Hoge beloning
Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd op 14-01-1994 en tot terugverkrijging van VW PASSAT, kleur rood Indiana, FL - ZN - 99, alles ontvreemd te Kerkrade.
Inlichtingen welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Math KOENEN biedt aan 100 tal auto's vanaf ƒ 750,- tot ƒ 8.000,-. Alles APK, inr., financ. mog. Handelsweg 1, Susteren. ☎ 04499-5204.

FIAT 127, bwj. '80, APK '94, rood, i.g.st., ƒ 500,-. Tel. 045-310472, na 18.00 uur.

Te koop Ford ESCORT 1.4, bwj. '88, veel extra's. Tel. 045-273426.

Te koop Ford CAPRI, bwj. '75, APK 6-'94, pr. ƒ 700,-. Telefoon 045-451715.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, bwj. '82, 5-drs., APK 12-'94, ƒ 2.750,-. Tel. 045-721474.

Ford ESCORT 1300, bwj. '83, 3-drs., APK 11-'94, i.z.g. st., ƒ 2.950,-. 045-724993.

Ford ESCORT 1.3, 1e eig., nw.st., bwj. 11-'84, rood, ƒ 4.500,-. Tel. 046-522689.

Te k. Ford SIËRRA CL 2.0 L, bwj. '88, kl. zwart, z. sportief, pr. ƒ 12.500,-. Telefoon 045-457008 of 452225.

Te k. Honda PRELUDE 1.8 EX, bwj. 1984, i.z.g.st., kanteldak, 5-gang, st.bekr., vr. pr. ƒ 4.250,-. 045-259727.

Te k. MAZDA 323, bwj. '82, ƒ 1.750,-. Zeer leuke auto. Telefoon: 045-323178.

MAZDA 323 GLX, bwj. '87, 4-drs., sunroof, groenmet., i.st. v.nw., APK 11-1-'95, ƒ 6.250,-. 045-323178.

MAZDA 626 HB, bwj. 11-'89, APK 1-'95 met of zonder LPG, pr. ƒ 11.900,-, mooie auto. Tel. 04756-2012.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S, bwj. 4-'86, i.z.g.st., 1e eigenaar, km.stand 98.000, prijs ƒ 5.800,-. Tel. 045-259514.

Opel ASCONA 18E HB, 5-drs., trekh., sportwin., APK 6-5-'94, bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. 045-323178.

OPEL Kadett 1300 LS HB, 3-drs., bwj. t.'88, km.st. 74.000, APK 10-1-'95, i.st.v.nw., ƒ 9.200,-. 045-323178.

Eurocasions
zoals het hoort.

Speciale aktie
ZX Aura 1.8, 3-drs., 1993
XM CT turbo, 1993
ZX 1.4 Reflex, 1993
ZX 1.4 Avantage, 5-d., '93
Xantia 1.9 Diesel, 1993

Tot ƒ 10.000,-
Citroën BX Diesel 1987
Peugeot 305 SR 1983
Opel Kadett 1.2S 1982
Citroën GSA, 1983
Opel Kadett, 1980
Nissan Micra, 1983
Volkswagen Polo, 1983
Peugeot 309, 1986
Citroën Visa II RE, 1986
Citroën BX 1.4, 1986
Citroën BX 1.9, 1986

Tot ƒ 20.000,-
Citroën BX 19 TRS 1986
Fiat Tipo 1.4 1991
Fiat Panda, 1989
Citroën BX 1.4 RE, 1988
Citroën BX 1.4 inj., 1989
Citroën AX II TGE, 1990
Citroën BX 1.6 RE, 1989
Citroën BX 1.4i, 1989
Nissan Bluebird 2.0, 1989
Citroën AX II TGE, 1991
Citroën AX First, 1992

Tot ƒ 30.000,-
Opel Kadett 1.8 1991
Citroën ZX 1992
Toyota Cambry 2.0 1991
Volvo 440 GL 1.8 1992
Citroën BX Cannes, 1991
Audi 100, 1988
Alfa 33 1.4, 1992
Citroën BX GTi, 1990
Citroën BX Break, 1991
Renault 21 Nevada, 1991
Peugeot 405 GRX, 1992.

Citroëndealer
SONDAGH BV
☎ 045-223300

Te k. BMW 635 CSi, autom., bwj. mei 1988, 95.000 km. Telefoon 045-714035.

BMW 315, bwj. '83, APK 10-'94, sportvelg., i.z.g.st., ƒ 2.950,-. 045-721474.

Te koop weg. omst. BMW 325 1x 4x4 bwj .'86, zwartmetallic, ABS, stuurbekr., electr. ramen, centr. vergr., sportvelgen enz. enz. Orig. km.stand 78.000 Zien is kopen! Vraagprijs ƒ 17.500,-. Telefoon 046-519644.

Te k. BMW 525i, automaat, 9-'89, zwartmetallic, topconditie, onderhoudsboekje aanwezig. Koolmeesstr. 15, Sittard. Tel. 046-514968.

EEND 2 CV 6 Special, bwj. '85, i.z.g.st., APK '95, ƒ 3.850,-. Tel. 045-317675.

Te koop CITROËN BX 19, diesel, bwj. jan. '89, ƒ 9.750,-. Tel. 045-324887.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Opel Astra stationcar Club '92 ƒ 30.950,-; Opel Omega 2.0i als nw., '90 ƒ 23.750,-; Opel Astra 14i '92; Opel Vectra 1.8 5-drs. automaat '89 ƒ 20.750,-; Ford Siërra 1600 '87 ƒ 7.900,-; Opel Corsa 1.3 '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Opel Kadett 1.3 '88 ƒ 12.500,-; Skoda Rapid coupé '86 ƒ 2.900,-; Mercedes 190E automaat '86 ƒ 22.750,-; Peugeot 305 '82, ƒ 1.250,-; Volvo 340 GL '87 ƒ 6.500,-; Mazda 323 '84 ƒ 3.900,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 3.900,-; Ford Escort '84 ƒ 3.250,-; Opel Vectra 1800i '89 ƒ 15.950,-; Opel Kadett GT 1800 '85 ƒ 8.500,-; Peugeot 305 stationcar '86 ƒ 5.950,-; Kadett 1400i '90 ƒ 15.950,-; Opel Kadett 1300 '86 ƒ 7.900,-; Honda Accord '86 met LPG ƒ 6.900,-; Seat Ibiza '86 ƒ 4.900,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Weg. overcompl. DAIHATSU bus 1000 cc, '85, APK '95, in perf. st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-237317/223329/729729.

RENAULT 4 GTL, type '85, km.st. 81.000, APK 10-'94, ƒ 2.850,-. Tel. 045-317675.

VECTRA 16i GL '90; Astra 1.4 i GL '93; Corsa 1.2 i '93; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '87 en '86; Kadett 1.3 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman Automobielbedr., Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Autohandel O.K. CARS: Honda CRX bwj. '85; Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Fiësta 1.1 '84/'82; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB '84; Nissan 1.5 Sedan '85; FSO Prima 1.5 SLX '89; Mercedes 190 E automaat '84; Golf diesel '86. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te k. MERCEDES 200 D, bwj. '89, div. opties, vr.pr. ƒ 28.950,-. Tel. 046-522276, Kruisstr. 42, Broeksittard.

Nissan MICRA, wit, bwj. nov. '86, i.z.g.st., APK gek., pr.n. o.t.k. Tel. 046-582829.

Ford FIESTA '82 ƒ 2.300,-; Honda Civic '82 ƒ 2.500,-; Mazda 323 HB '85 ƒ 3.900,-; Opel Ascona '81 ƒ 1.350,-; Suzuki Alto '82 ƒ 2.750,-; Peugeot 305 '81 ƒ 1.150,-; Ford Taunus 1600 '81 ƒ 1.300,-; Kadett caravan '81 ƒ 2.200,-; Mitsubishi Lancer '83 ƒ 2.950,-. Oude Landgraaf 101, Landgraaf. Tel. 045-311078.

Te koop gevraagd voor expert PERSONENAUTO'S, vracht- en bestelauto's, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

Te koop Fiat UNO 45 S, bwj. '85, i.z.g.st. APK 6-'94, ƒ 2.650,-. Tel. 045-217268.

Te koop gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar. ☎ 045-729710.

Ford ESCORT 1.4 CL, nw. mod., '87, kl. zilver, nieuwstaat, inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. ☎ 045-751605.

Proficiat!

Hoera hij ziet Abraham
wij wensen jou nog vele jaren in goede gezondheid. Maria, Patrick, Nancy, Jacqueline, Colla en je kleindochter Kyara.

Joepie ziet Abraha
Thea, Manja, Ren Michel en Dani

Te koop D-KADETT 1200 S, stationcar, bwj. '82, 5-drs, spotvelgen, APK, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.750,-. 045-310098.

Te k. Opel KADETT 1.3, '87, vert. met alu-vlgn., alarm, rood, i.z.g.st. ƒ 12.500,-. Tel. 045-224682.

Opel KADETT 1.7 combi diesel, 5-drs., bwj. '90, ƒ 10.500,-. Tel. 045-444584 /04405-2896.

Apart mooie PEUGEOT 505, groen, '85, grijsmet., inruil mogelijk. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Te k. Toyota CORO Diesel, bwj. '85. M Vraagprijs ƒ 4.250,- 046-519644.

AUTOMAAT Toyota 1.3 DX, bwj. '84, i.z pr. ƒ 5.450,-. 046 Kruisstr. 42, Broeksitt

Te k. Toyota STARL '78, APK, i.z.g ƒ 550,-. Telef. 045-31

GOLF Country Sp GTi, bwj. 9-'92, 5-d trekh., cass.rec., g sportwin., km.st. 21 nw.st., nw.pr. ƒ 59.00 ƒ 32.000,-. Tel. 045-32

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhake
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-25448
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00

Het onderhouds-vrije platte dak va de toekomst
Platte daken in slechte toestand bezorgen veel ongem en ergernis! Laat daarom een vakman nú naar uw d kijken voordat het handenvol geld kost!
Veugen
Dakbedekkingen Sittard
Tel. 046-523306 of 06-52127603.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

SCHILDER kan nog b en schilderwerk aanne 045-310273.

SCHILDERS kunnen diverse behang- en schilderwerk aanneme 045-210020.

Voor Piccolo's zie verder pagina

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

Meisjes gevr.
voor zeer exclusief nieuw Privéadres. Intern mogelijk.
Mata-Hari
Tel. 06-52.983125 b.g.g. 045-218067.

Wilt u heel goed iets BIJVERDIENEN? ƒ 1.500,- tot ƒ 2.000,- per week!! Wel privé maar geen club. Inl. 04746-5828.

Club BUBBLES vraagt nog enkele spontane meisjes, die graag geld verdienen. Intern mog. gar. loon. Vervoer aanw. ☎ 046-742313.

Nette DAMES gevraagd voor SM-club, zeer goede verdienste. ☎ 045-414336.

Wij vragen met spoed nog enkele Nederlands sprekende BARMEISJES, garantieloon. Club Manhattan, Hoofdstr. 103, Amstenrade. Telef. 04492-5940.

Exclusieve Club zoekt nette, jonge mooie VROUWEN. Van maandag t/m vrijdag. Telefoon: 045-445521 v.a. woensdag 20.00 uur.

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- pm.

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366. Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

(50 cphm.) Wat doet U met Uw hand onder m'n rokje meneer? Nee hoor, ik heb daar geen
Spiekbriefje
verstopt!
06-340.340.30

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen
06-9845
ƒ 1,- pm.

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366. Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

SM Maniac
06-320.324.12 ƒ 1,-p.m.
Haar zweep kwam op mijn rug...

* Griekse Sex *
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

Anonieme
sexadresjes van vrouwen
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Even vlug
direkt apart met 'n meisje
Bel nu 06-9822 (75 cpm)

RIJPE vrouwen zoeken
Sexkontakt
Bel nu 06-9705 (75 cpm)

06-320.320.22
Ik wil dat je me in de lift masseert. Zachtjes hoor, ben 18 jr. 1 gpm

RUIGE PORNO, 1 gpm, ik zou een prostituee willen zijn.
06-320.320.53

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit schatje! Heerlijk heet. 1 gpm
06-320.320.65

TIENERS, 18 jr. Dating, One to One of 'n verrassing. 100 cpm.
06-320.325.30

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door hem. "Kom hier KNUL, ik zal je leren wat SEX is!"
06-340.350.60

(50cpm) "Waarom moet ik deze ringoefening naakt doen?" vroeg zij. "Als ik nu m'n benen spreid dan...."
06-340.350.75.

(50cphm) Nel heeft een nieuwe vriend. Ben je nog maagd? Ja, en jij mag mij als eerste nemen!
06-340.340.55

Snel sexkontakt
met 'n vrouw in jouw regio
06-350.290.37 (75 cpm)

Direkt privé
Regio Limburg. Meisjes vertellen je alles zelfs hun adres en/of tel.nr. 06-9826 1 p.m.

Sexkontakt
met ondeugende vrouwen.
Bel nu 06-9604. (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen.
06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden
Bel 06-9510 (75 cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (Nu 50 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Hete vrouwen zoeken
anonieme sex
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Zoek jij hete meisjes?
Sex thuis kontakt
06-320.326.33 (75 cpm)

Gratis voor
vrouwen: 06-4909, mannen bellen via 06-9504. 1gpm

GRIEKSE-LIVESEX
Alleen live voor Grieks!
Ik buk wel schat! 1 gpm
06-95.05

EROX! De Madam verbindt je door, zeg maar naar wie! Zalig zo'n hoogtepunt 1gpm.
06-95.06

06-95.92
Grieks lekker achterom! Blanke of donkere vrouw staat gebukt! 1 gpm

06-96.09
RIJPE vrouwen willen een livesexgesprek! Laat je doorverbinden! 1 gpm

SEXMEISJES live! Wel voorzichtig doen, ben net 18 jr. U bent gelijk aan de beurt! 1 gpm
06-96.36

06-97.11
Sabrina i.h. pashokje! Je komt te vroeg binnen. Geeft niet zegt ze, pak me, ik buk wel! 1 gpm

Livesexgesprek met Topsex meisjes. Laat je verwennen. 1 gpm. Heerlijk zo met jou!
06-97.22

Livesex. Hier kunnen jonge jongens lekker met rijpe vrouwen rommelen. 1 gpm.
06-98.48

Super S&M 1 gpm. Sado Masochisme! De meesteres wil jou vernederen!
06-98.68

Dikke vrouwen Live. Voor 'n livegesprek met mollige vrouwen, enorme bollen. 1 gpm.
06-98.70

LADY B. Superieure en geestelijke behandeling. 1 gpm.
06-320.324.68

Sex-Adres.
Dames geven hun adres en tel.nr. ƒ 1,00 pm

Dames laat ook van je horen, bel: 010-4953079

06-96.88

Sex FOR-TWO.
Wacht op je beurt voor 'n live privébeurt.
06-320.370.80 / 100 cpm.

Direkt privé
voor een sexgesprek en/of afspraak met een heet meisje 06-320.328.56 75 cpm.

Nieuw!!
Direkt apart met stoeipoezen voor een hete afspraak. 06-9824 ƒ 1,-p.m.

Homo Direkt
Apart, regio Limburg met hele hete jongens (18 jr.)
06-98.87 nu 50 cpm.

Hete meisjes uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Eenzame
vrouwen zoeken sexkontakt!!
Bel nu 06-9780 (75 cpm)

06-320.320.55
Zoek je 'n GRIEKS standje met rijpe vrouwen? (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320.330.88 (75 cpm)

Direkt vrouewn aan de lijn
Even vlug
06-320.330.01 (75 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75 cpm)

* SM voor 2 *
Snelle SM-kontakten!!
06-320.329.99 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9844 (75 cpm).

Veel ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? 1 gpm.
06-9602

Tikkeltje ondeugend direkt apart met een leuk meisje 100cpm
Bel 06-9776.

De vrouw
zoekt een heet sexkontakt
06-320.330.42 (75 cpm.)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75 cpm)

Praat zelf de heetste vrouwen jouw bed in! 100cpm
Bel nu 06-9664

GRATIS SEXKONTAKT.
Meer dan 400 hete meiden.
(Nu 50 cpm.)
06-350.110.77

Telefoonsex
Gratis voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4909. Mannen bellen via 06-9755 (75cpm)

Leuke meiden willen jou! Vraag naar hun telnr. 75cpm
06-9755

35+ sexkontakt
Volop rijpe vrouwen zoeken sexkontakt. 06-9616 (1 gpm)

Sex voor twee
Snel 'n hete vrouw aan de telefoon. (75 cpm).
06-320.330.81

Nieuw!
Direkt babbelen met leuke meiden. Bel 06-9757. 1 gpm.

Zoek je een leuke vriendin?
De relatielijn
Bel nu 06-9700 (100 cpm)

Direkt Privé
Snel apart met de leukste meiden! 06-9710 (75cpm)

Thuiskontakt
Hete meisjes in jouw regio.
Bel nu 06-9811. (75cpm)

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! Bel 06-9701 (75 cpm)

Direkt 'n meisje
06-9516
ONE ON ONE / 75 cpm.

Bel ons thuis
Vrouwen zoeken mannen. Dit is géén flauwekul-advertentie. 06-320.324.97 (100 cpm).

Wat zat er in de wijn?
Naakt
belandt ze in dat stille huis...
06-320.321.32 - 1 gpm.

Camper in het bos. Niemand hoort Wendy als
2 kerels haar
06-320.340.06 - 1 gpm.

Taboe..Beestachtig. 1 gpm.
06-320.327.20

Taboe..Beestachtig. 1 gpm.
06-320.327.20

Live
2 ruwe binken. Een tengere naakte vrouw. Overgave...
06-320.340.25 - 1 gpm.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

De man kijkt toe. Evy bezig met een man. Oh, toe maar
Grieks
06-320.340.36 - 1 gpm.

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd. 1 g.p.m.

Lesbi-Agressie
06-320.326.04 (1 gpm)

ONE ON ONE
06-9891
Direkt Apart met 'n leuk meisje, 75 cpm.

Livesex
Naakt, met vingers tongen, dan diepgaande lichamelijke Livesex
06-320.323.86 - 1 gpm.

Anky's verzet
(Dan vergeet ze met 2 jonge mannen dat ze getrouwd is.
06-320.340.69 - 1 gpm.

Trio-Sex. Direkt Apart. Mannen & vrouwen. 75 cpm.
06-340.350.73

SM voor 2. Direkt Apart. Streng sexkontakt. 75 cpm.
06-340.350.74

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Club Levant
Erot. massage, trio, Frans, Z., onze meisjes doen dit met alle plezier voor jou van ma.-vrijd. van 12.00-24.00 uur. Maastrichterstr. 156 Brunssum. 045-275199 meisjes gevr.

Porky's Pretpark
THE BEST FOR THE BEST MET DANIELLA, JAQUELINE, PATRICIA, NINA, JENNY, CORINNA, MONIQUE.
Let op: Mariska weer terug van vakantie.
Onze ervaren RUSSISCHE MASSEUSE doet weer mee.
☎ 045-228481. Za. open v. 12-19 u.

Hallo, we zijn er weer. Goed gemutst en uitgerust. We gaan er weer lekker tegen aan.
De meisjes van Manhattan.
Daar gaat ie beslist voor staan. Hoofdstraat 103, Amstenrade. Telef. 04492-5940, geopend ma-vrij 14.00-02.00 uur.

ROMANTICA, BEL 045-419742

MADAME BUTTERFLY
Nieuwe meisjes, nieuwe tijden, open v.a. 12.00 uur tot in de late uurtjes, alleen zaterdags v.a. 17.00 tot 02.00 uur en zondags rustdag, Hommert 24, Vaesrade. ☎ 04492-1934.

Huize Elle
Nu weer normaal geopend met ons vaste team en di nieuwe meisjes! Van ma. t/m vrij. van 12.00 tot 24.00
Kapoenstraat 29, Maastricht. Tel. 043-218884.
Tevens 2 leuke Nederlandse meisjes gevraagd.

PRIVEHUIS LYDIA
ALS HET OM DE WORST GAAT...
046-749662, Groenstraat 64, Geleen.

SWEETY
045-317032

Escort all in
045-326191

Privé Ilona
2 nieuwe meisjes aanwezig.
Tel. 045-708903.

Nieuw, Nieuw
Verwen uzelf 2x 4x 6x relaxen ƒ 200,- all-in. Open sex of privé! 2x Hoogtepunt ƒ 100,-. Dagelijks v.a. 14 u. Rijksweg Zuid 105, Geleen. ☎ 046-756335.

Nieuw nieuw Sabriena
KNAP
en G.,. 045-425100.

Privé Ilona
Tel. 045-708903.

Klein fijn Lolita typetje
Anja
Uit Geleen. ☎ 045-425100.

!Twilight Escort!
Voor ieder wat wils.. boys/girls vanaf 18 jr. 045-229156 v.a. 14.00 u.

Brigitte, Monique. Grieks
045-254598.

ƒ 50,- all-in
Eens geweest en je komt terug!! 045-423608.

Teeny
ontvangt privé. Tel. 045-354207. Meisje gevraagd.

Angelique
Privé en ero.massage. v.a. 11 tot 23 uur.
045-311135.

Buro Sittard
Met 50 betrouwbare adressen. ☎ 046-523203.

U zoekt 'n betrb. privé-ad
Buro Venus
☎ 04750-28353
Leuke dames welk

Privé en esc
Tel. 045-427631.

Peggy privé
Escort ma., vrij. 11-22 Wo. tot 19.00 u. 046-37 Woensdag triodag, ƒ 12 Vanessa 18, Kim G Yvonne DD. Russisch

! Julia !
privé, Grieks, SM en ad sen. 045-225333.

Erotische massage
043-473309

Mirabelle Escort discreet bij u thuis of in hotel
☎ 045-42712

Club Mirabell
onze club is open va 22.00 uur tot 05.00 u leuke dames verwenne Burg. Fransenstr. 4, K rade. Tel. 045-42712

2 jonge meisjes voor to
ontsp. massag
Tel. 045-353489.

Natasja
vanaf 10 uur. 045-7217

SM Huis
Open: maand. t/m vrij 23 u. Iedere woensd. en behandeling in groep band. Pannesheiderstr. Kerkrade-Bleijerheide

Petra's Escort
snel en discreet
☎ 045-222298

OHRA geeft deelnemer Fitplan Preventie korting op premie

Computer 'persoonlijke trainer' bij fitness

Mosaqua Sport, het fitnescentrum onder zwembad Mosaqua in Gulpen, heet sinds kort Fitplan Preventie Centrum. Met de nadruk op Preventie. Want behalve de mogelijkheid om recreatief met fitness bezig te zijn, biedt het centrum in Gulpen nu ook een individueel, computergestuurd preventieprogramma dat moet voorkomen dat deelnemers in de toekomst met rugklachten, overgewicht of stress door het leven gaan.

„Preventie is de toegevoegde waarde in ons centrum", zegt John Noteborn, al een jaar of drie de beheerder van Mosaqua Sport. „Door de resultaten van een aantal tests in het Fitplan computersysteem vast te leggen is het mogelijk om iedere deelnemer een eigen gezondheidsprogramma te laten volgen. De eerste maand wordt in vier introductielessen het niveau van de sporter bepaald.
Ook heeft er een kleine medische controle plaats, die eventuele gebreken signaleert. Bovendien raakt de deelnemer vertrouwd met de apparatuur zodat hij na die periode goed voorbereid met het trainingsprogramma kan beginnen."

Hoewel de deelnemer ook na die introductie onder deskundige leiding aan zijn conditie blijft werken, is het de computer die de intensiteit van het programma bepaalt. Een test in het volledig gerenoveerde centrum, waar de allernieuwste, hydraulische cardio- en fitnessapparatuur staat opgesteld, maakt dat duidelijk. Na het intoetsen van enkele persoonlijke gegevens heet de computer je via het beeldscherm welkom, vraagt naar eventuele blessures en naar het fitnessprogramma dat je wilt volgen.
Vervolgens print hij het schema uit, dat het beste past bij je mogelijkheden van dat moment: bij elk toestel of activiteit noemt hij de belasting, het tempo en de duur.

„Een beter systeem om zo verantwoord mogelijk fit te blijven is nauwelijks denkbaar", aldus John Noteborn. „Om de twee maanden heeft er een nieuwe test plaats waarmee de vordering van de deelnemers wordt vastgesteld. De computer past de zwaarte van het trainingsprogramma daar op aan."

● John Noteborn toont aan belangstellenden de werking van de hydraulische cardio-fitnessapperatuur.

Premie

Het Fitplan Preventie Centrum is een gezamenlijk initiatief van OHRA-verzekeringen en Assured Fitness Programs (AFP), een dochteronderneming, die het stimuleren van een gezonde levensstijl hoog in haar vaandel heeft staan. „Gezien de stijgende kosten van de gezondheidszorg is preventie voor hen heel belangrijk," licht exploitant Huub Westhovens toe. „OHRA geeft zelfs 25 procent korting op de premie van haar ziektekostenverzekering wanneer de verzekeringnemer bij een Fitplan Preventie Centrum traint."

Het is de bedoeling dat in Nederland zo'n zestig Fitplan Centra zullen verrijzen. Begin 1994 openen vijf nieuwe centra hun deuren; het centrum onder zwembad Mosaqua, dat wordt geëxploiteerd door fysiotherapie Medifit Westhovens in Gulpen, is het vierde centrum in Limburg, het eerste in Zuid-Limburg.

Het Gulpens centrum richt zich met zijn preventieprogramma op niet sportende dertig-plussers die op een verantwoorde manier aan hun conditie willen werken.

„Individuele deelnemers, maar ook groepen zijn welkom", verduidelijkt Noteborn in wervende bewoordingen. „Steeds meer bedrijven zijn geïnteresseerd in bedrijfsfitness. Fitplan biedt hun ideale mogelijkheden daartoe."

Maar er worden nog tal van andere activiteiten ontplooid in Gulpen, gericht op een groot en breed publiek, zoals squash, recreatieve fitness, aerobics, callanatics en steps. „Ook zijn we van plan in de loop van het jaar te starten met lessen voor specifieke patiëntengroepen", aldus de beheerder. Hij doelt op zwangerschaps- en bejaardengym en lessen voor mensen met hart- en rugklachten. Whiplashpatiënten - mensen die last hebben van plotseling optredende, zeer pijnlijke spierverrekkingen – en lijders aan fibromyalgie – spierpijn in het bindweefsel – kunnen er eveneens baat bij vinden. „Maar ook cursussen als weightcontrol, skifit en zelfverdediging voor vrouwen staan op het programma."

Veel speciale fietsenrekken zijn onhandig

Fietsers die willen parkeren hebben liever een simpel hek dan een ingewikkeld rek om hun fiets vast te zetten. In de praktijk blijkt dat veel fraai uitziende rekken, klemmen en grendels, die juist speciaal voor fietsen zijn ontworpen, onhandig zijn en bovendien gemakkelijk te kraken. Onderzoek van de fietsersbond ENWB, Consumentenbond en TNO heeft dat aangetoond.

De opdracht voor het onderzoek kwam van het ministerie van verkeer en waterstaat en de projectgroep Masterplan Fiets en is bedoeld om gemeenten te stimuleren goede parkeervoorzieningen voor de fiets te maken.
Eenvoudige hekken om de fiets tegenaan te zetten en met eigen kettingslot vast te grendelen komen uit het onderzoek als beste te voorschijn. Dat soort hekken zijn degelijk en het vastmaken van de fiets is simpel. In de praktijk blijkt, dat ingewikkelde klemsystemen voor frame, stuur of voorvork door de meeste fietsparkeerders helemaal niet worden gebruikt. De fietser mijdt ook de doodgewone klemmen waar het voorwiel in steunt, omdat de fiets daarin niet met een ketting is vast te zetten.
Alleen de klemmen met extra beugelpaal worden wel gewaardeerd, hoewel deze weinig ruimte bieden. De meeste fraai uitziende rekken hebben te weinig ruimte. Elke fiets krijgt dertig centimeter breedte. Dat betekent in de praktijk dat sturen, lampen en kabels stevig in de knel komen bij in- en uitparkeren. Een vergroting naar 35 centimeter blijkt al veel te helpen. ATB's en kinderfietsen passen met hun dikke banden vaak niet in gleuven die ontworpen zijn voor de gemiddelde stadsfiets.

Reizigers willen meer en betere informatie van NS

DOOR PIETER VAN DE VLIET

Elke auto heeft een klok. Waarom ontbreken ze in de treinen? In elke wagon hoort er minstens een. Het aanbrengen van uurwerken is een van de vele suggesties van reizigers de informatie in de treinen te verbeteren. In de trein moet je kunnen zien hoe laat je op de tussenliggende stations zult arriveren. Of anders gezegd: met hoeveel vertraging.

Uit de driehonderd aan de reizigersvereniging Rover gestuurde kaarten met ideeën, maar ook klachten, blijkt hoe belangrijk betere informatie op alle fronten wordt gevonden.
Reizigers willen tijdig weten of ze hun aansluitende trein kunnen halen. En op welk perron ze moeten zijn. Dergelijke aanduidingen zouden ook in de trein zichtbaar moeten zijn. Zo lang dat nog niet het geval is heeft de conducteur op dat punt een taak.

Luxueus hoeft het niet te zijn in de coupé, wel comfortabel. Een fax of een treintelefoon hoeft van de doorsnee NS-klant niet zo nodig. Dat is meer voor managers. Wel klinkt de roep om meer ruimte voor de benen. Wat niet wil zeggen dat de benen met een zekere vanzelfsprekendheid op de banken mogen. Conducteurs zouden het lef moeten hebben tegen zulk gedrag op te treden, meent menigeen. 'We gaan er voor', zouden ze mèt de leiding van de NS moeten uitroepen. Ook zouden ze iets moeten zeggen over walkmans die te hard staan. De net te hoorbare discodreun ervaren velen als uiterst irritant. 'Zachter is mooier' is het devies.

Staan en wachten maken het openbaar vervoer er niet prettiger op. Als het moet, beperk dan de ergernis, suggereren de reisklanten. Veel wachtruimten zijn somber en benauwd. Een betere ventilatie kan geen kwaad, zeker in volle treinen. Een groeiend aantal reizigers pleit voor rookvrije treinen.
De spoorwegen zijn duur. Het aantal klachten over met name te dure kaartjes in de spits en te dure abonnementen neemt nog toe.

Crèche

Een enkeling pleit voor een kinderafdeling in intercity's. Zulke rijdende crèches zijn in Zwitserland, Duitsland, Noorwegen en Frankrijk gewoon. Maar daar duren treinreizen ècht lang. Zo'n suggestie lijkt zelfs de reizigersvereniging Rover niet haalbaar. Haar op nieuwjaarsdag begonnen kaartenactie 'Bij NS is de klant koning' duurt tot eind van deze week. Dan worden alle klachten en suggesties van reizigers aan de Klantenservice van NS aangeboden.

Kruiden invriezen of drogen

Verse kruiden zijn in potjes, bosjes of in bakjes met folie verkrijgbaar. Ze zijn te koop bij de groenteman of supermarkt. Verse kruiden blijven lekker fris wanneer u ze besproeit met een plantenspuit. Maak ze echter niet te vochtig, anders gaan ze rotten. Kruiden kunnen het best in de vensterbank worden bewaard.
Verse kruiden kunt u ook zelf drogen of invriezen. Wel moet u er rekening mee houden dat tijdens het drógen de smaak en het aroma sterk achteruitgaan. Bij het invriezen blijven smaak en aroma behouden.
Knip voor het drogen de kruiden vlak bij de grond af. Bindt ze in bosjes en hang ze gedurende 4 tot 6 weken op een donkere, tochtige plaats. Een andere mogelijkheid is het drogen in de oven. Was hiervoor de kruiden, laat ze goed uitlekken en snijd ze eventueel klein. Spreid de bosjes of kleingesneden kruiden uit op een bakplaat. Schuif de bakplaat in het midden van de oven en schakel deze in op de laagste stand. Schud de kruiden af en toe om. Na enkele uren zijn de kruiden droog.
Kruiden drogen in de magnetron kan ook. Was de kruiden, laat ze uitlekken en verwijder de steeltjes. Leg de kruiden op een bord met een stuk keukenpapier. Stel de magnetron in op 2 minuten en 750 Watt. Verwijder het keukenpapier en laat de kruiden nog 2 minuten bij 750 Watt drogen.

● 'Het Amsterdammertje'. Foto: NPA

Broodje ijs en oerhollandse nostalgie

Consumenten bijten graag in broodjes belegd met sla, fruit of kaas. En hoe gezond is niet het Broodje Gezond. Maar als het aan de heer Den Ouden van IJssalon Vivaldi uit Hoorn ligt smult Nederland binnenkort ook massaal van een 'Broodje ijs'. Hij presenteerde dit nieuwe fenomeen op broodgebied op de horeca-vakbeurs Horecava in de RAI tijdens de finalewedstrijd om 'Het Lekkerste Broodje van Nederland'.

Wat elf jaar geleden begon als een bescheiden vakwedstrijd op de beurs Horecava is uitgegroeid tot een groots evenement, waar allerlei opvallende broodjes de revue passeren. Van tropisch getint tot oerhollands, ze waren er in allerlei soorten en smaken.
Vernieuwend is de combinatie van brood met bolletjes ijs. Dit Westfries Eskimootje, zoals het 'broodje ijs' heet, bestaat uit een Westfriese crueslibol met kaneelijs, hazelnootjes, rozijnen, appelpartjes en een toefje slagroom. In Sicilië schijnt de combinatie brood met ijs al langer te bestaan. In Nederland is ooit wel eens geëxperimenteerd met ijs en gebakken broodkruimels. Maar een zo smakelijke combinatie als het Eskimootje uit Westfriesland is niet eerder gesignaleerd.

Er zijn op het gebied van belegde broodjes bij de wedstrijd enkele trends te signaleren. Opvallend was het gebruik van allerlei fruitsoorten. Banaan, ananas, aardbeien, perzik, kiwi, appel en zelfs bosvruchten vormden een kleurige component in diverse creaties. En zeker in de tropische broodjes zijn fruitsoorten als ananas en kiwi onmisbaar. Pijnboompitten, walnoten en hazelnoten zorgden voor afwisseling in de vaak zoetgetinte combinaties.
De deelnemers hebben het nodige speurwerk verricht. Er werden vrij onbekende kaassoorten als Old-Amsterdam (enige kaassoort met predikaat qualité Grand Cru) en commissiekaas (een dubbelgrote edammer) gebruikt. Ook verscheen er een grote variëteit aan vleeswaar op de broodjes, van kiprollade met zalm en garnalen tot en met struisvogelham.

Brood is meer dan een onderlegger voor beleg. Het is de helft van het gepresenteerde produkt. Enkele finalisten hebben daarom soms maandenlang met hun bakker geëxperimenteerd om tot de culinaire hoogstandjes te komen die men tijdens de wedstrijd presenteerde. Naast de vele bruine varianten, zoals een roggemeelbroodje, een tarwebolletje, een waddenbroodje, een meergranenbroodje passeerden ook broodjes in zelf ontworpen vormen als een 'Amsterdammertje' de revue.
Naast de tropische verrassingen greep een aantal deelnemers terug naar de oerhollandse keuken. De nostalgie naar de Hollandse keuken kon ook de jury bekoren. Het broodje 'Nostalgie', een volkorenbroodje met bloedworst, bietjes, appeltjes met kaneel en een garnituur van spek en nootjes verwierf het predikaat' Lekkerste Broodje van Nederland' in de categorie Horeca.

Eten in een berghut in ... Heerlerheide

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

DOOR FRANK SEUNTJENS

Om romantisch te tafelen in een berghut zul je toch naar Oostenrijk, Zwitserland of Scandinavië moeten, zou je denken. Maar het kan ook in hartje Heerlerheide.

Op een heuveltje, in de schaduw van de Corneliuskerk, verrees acht jaar geleden restaurant Cronemig. Een uit hout opgetrokken eethuisje waar je je, eenmaal binnen, op vakantie in de Alpen waant. Sluit de ogen en je fantaseert meteen over besneeuwde bergtoppen en ademenbenemende vergezichten. Het enige dat in het knusse restaurant nog ontbreekt is een knapperend haardvuur.

● In familierestaurant Cronemig geen damast en tafelzilver. Foto: DRIES LINSSEN

Cronemig is de trots van Fred en Agnes Niemant-Rutten. Hij staat in de keuken, zij bekommert zich om de gasten. Fred Niemant was jarenlang kok in het oude hotel Riche in Geleen en bij V&D, zijn vrouw werkte als diëtiste. Toen al droomden ze van een eigen restaurant. Dat moest en zou dan wel van hout zijn, want daar zijn ze allebei helemaal weg van. Omdat de gemeente Heerlen die liefde aanvankelijk niet deelde – inderdaad, brandgevaar – duurde het toch nog een hele poos voordat in Finland een 'bouwpakket' kon worden besteld.

De Niemants ('voor ons geen tafelzilver en damast') noemen hun zaak zelf een familierestaurant. Dat is aan de kaart te merken. De kleintjes worden niet vergeten. Behalve pannekoeken in alle soorten en maten heeft Cronemig ook verschillende kindermenuutjes in de aanbieding. En tijdens het wachten daar op hoeft het kroost zich niet te vervelen. Viltstiften en kleurplaten liggen klaar.

Vader en moeder kunnen kiezen uit bekende kost als schnitzel, varkenshaas en biefstuk. Maar ook als ze eens wat anders willen, hoeven ze Cronemig beslist niet te mijden. Wat bijvoorbeeld te denken van *smøllebrød*, een Finse specialiteit, die ze je toch lang niet overal voorzetten. En omdat Fred Niemant zelf ook wel van wat afwisseling houdt, kookt hij regelmatig buiten de kaart om. Hij verrast zijn gasten graag met wild, mosselen of een onvervalste stamppot.

Wij hielden ons gewoon aan de menukaart. Een salade als voorafje werd ons door Agnes Niemant afgeraden. „Dat is veel te veel, het is eigenlijk een lunchgerecht." Dus werd het een zeer smakelijke kippesoep (4,75 gulden), geserveerd met twee stukjes stokbrood.

Als hoofdschotel kozen we voor een *Wiener Rostbraten* (28,75 gulden) en een *kabeljauw Picasso* (24,50 gulden). We hebben in ons leven minder verstandige beslissingen genomen. De malse steak, overgoten met een saus van room, paprika, uitjes en spekjes, ging er in als Gods woord in een ouderling. Mijn tafelgenote was al even enthousiast over de vis, gehuld in een krokant jasje, absoluut graatloos en opgediend met gemengd fruit, stukjes gebakken banaan en (desgewenst) gember. Gebakken aardappeltjes, frites, twee soorten groente en een schoteltje salade completeerden het geheel. Ook daar viel niks verkeerds over te zeggen.

Cronemig heeft veel vaste klanten, vertellen de Niemants. Sommige gasten schuiven zelfs elke week aan. Wij begrijpen nu waarom. In elk geval niet alleen omdat je er zo knus kunt zitten.

Restaurant Cronemig, Corneliusplein 39 Heerlen: 045-225150. Dagelijks geopend van 11 tot 21 uur, met uitzondering van dinsdag.

HET HELE JAAR VAKANTIE VOOR F170,-* PER MAAND

Vrijheid heeft een naam: Twingo. De auto die u het hele jaar in de vakantiestemming brengt. Want let eens op zijn charmante vormen, zijn opvallende kleuren en zijn slimme afmetingen... wie wordt daar niet vrolijk van? Rijden in de Twingo wordt nu nóg plezieriger. Want als u een Twingo wilt rijden, dan betaalt u 24 maanden lang slechts ƒ170,-* per maand.

De bijzonder vormgegeven digitale snelheids- en afstandsmeter zitten midden op het dashboard, zodat u goed zicht op de weg houdt. Een leren stuur en de radio zijn accessoires.

De Twingo is niet zomaar een auto. U merkt dat direct aan het revolutionaire 'Ruimte-auto'-design en het ruime interieur met veel flexibiliteit. In één handomdraai verandert u de stoelen in een tweepersoonsbed. En door de variabele achterbank te verstellen onstaat een royale zit- en laadruimte. De wereld verandert als u in de Twingo gaat rijden. Met zijn levenslustige motor van 55 pk en 5 versnellingen brengt de Twingo u snel waar u heen wilt. Lekker naar het strand of een zonnig terras bijvoorbeeld. Desnoods naar uw werk, als het dan toch moet. Kom snel naar de Renault-dealer. De Twingo laat zich daar graag bewonderen. De dealer vertelt u meteen meer over de voorwaarden.

De veelzijdige ruimte van het 'monospace'-interieur, met neerklapbare stoelen en verstelbare achterbank.

RENAULT

TWINGO DE LEUKSTE VERANDERING IN JE LEVEN!

*) I. Kredietsom ƒ 13.925,-. Effektieve rente 11,4% = 24 maanden ƒ 170,- per maand met slottermijn van ƒ 12.750,-. II. Kredietsom ƒ 15.900,-. Effektieve rente 11,4% = 24 maanden ƒ 260,- per maand met slottermijn van ƒ 12.750,-. Op basis van financiering i.s.m. Renault Financiering volgens de gebruikelijke voorwaarden. Zij toetst elke aanvraag bij het BKR te Tiel. Vraag naar de exakte voorwaarden. Wijzigingen voorbehouden. Renault adviseert ELF Oliën.
WILLIAMS RENAULT WORLD CHAMPION FORMULE 1 • '92/'93.

ALLÉÉN IN DE MAAND JANUARI

VOORDEEL CHEQUE

Grandorama KEUKENS

ƒ500,-

Vijfhonderd Gulden

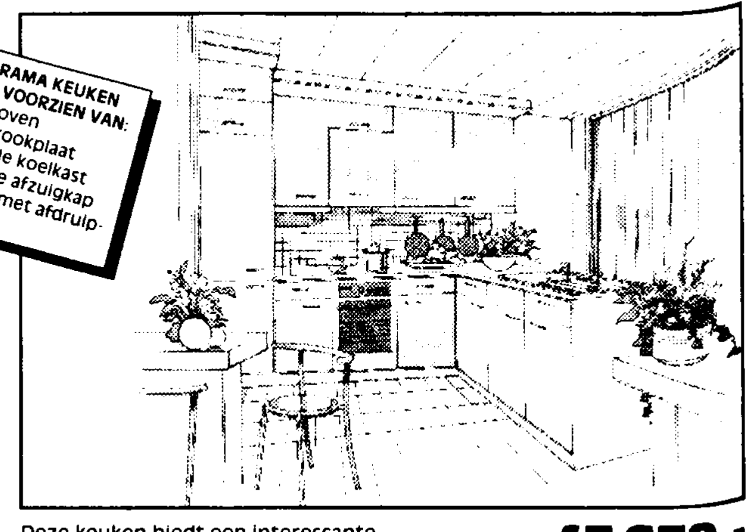
GELDIG TOT EN MET 31 JANUARI 1994

De scherpste prijs... èn nog ƒ500,- cadeau!

In januari zijn de ruim 200 kwaliteitskeukens van Grandorama èxtra aantrekkelijk want...

- u betaalt de scherpst denkbare prijs op keukens èn inbouwapparatuur
- met behoud van volledige garantie en service
- en u krijgt bij aankoop van een keuken nog een Voordeel Cheque van 500,- op de koop toe!

ELKE GRANDORAMA KEUKEN IS STANDAARD VOORZIEN VAN:
- Elektrische oven
- Elektrische kookplaat
- Geïntegreerde koelkast
- Geïntegreerde afzuigkap
- RVS-spoelbak met afdruipgedeelte

Deze keuken biedt een interessante afwisseling van materiaal, structuur en kleur. De basisopstelling 280 x 210 cm, met hoge bovenkasten en apparatuur kost incl. btw: (excl. krans en lichtlijsten.)

	ƒ7.679,-
Voordeel Cheque	ƒ500,-
U betaalt	ƒ7.179,-

TREFPUNT SERVICE EN IDEEËN

Grandorama KEUKENS

Veel gekocht!

Nieuwstraat 25, 6431 KP Hoensbroek, telefoon 045-211889
Openingstijden: ma. gesloten, di. t/m vr. 9.30 - 18.00 uur, za. 10.00 - 17.00 uur, do. koopavond.

Muziek

Korg i 3 keyboard
Pas op de markt, nu al een topper!
Kom luisteren en sta versteld.
Bruto adviesprijs ƒ 6.235,-.

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

Donderdag koopavond.

De muziekzaak van de jaren '90
o.a. Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Altijd diverse aanbiedingen.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein.
☎ 046-333227
Ma. t/m za. open donderdag koopavond.

Gedipl. LERAAR geeft les aan huis; electr. orgel plus keyboard. Inl. 045-322813.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop zwart mak RIJPAARD, hoogte 1.66, 7 jr., voor fok en recreatie. Tel. 04742-1849.

Caravans

Te koop zeer luxe Wilk TOURCARAVAN, 6 mtr, aparte slaapkamer, tandemasser, nieuwstaat. Heerlerweg 67, Voerendaal.

Opleidingen

Gun jezelf het succes van een.......
Topmannequin
Volg nu onze Mannequin/Dressman opleiding.
Uitstekende beroepskansen in mode/reclamebranche.
Diploma in 3 maanden!
Max. 20 cursisten per groep.
Bel nu: New Line Model Agency 046-524433/526574.

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Hoensbroek en Eindhoven. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

Vlees/AGF

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

AANNEMER vraagt compagnon voor bouwprojecten. Br.o.nr. B-05072, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Administratie automatiseren? Counterpoint Software Adviesbureau Automatisering voor EXACT, ontwikkeling van betrouwbare techn./adm. software, advisering MKB. Nuth ☎ 045-244841.

Huish. artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Rijles

CHAUFFEURSOPLEIDING C.C.V.B. startdatum 22-1 a.s. Aanvullend personenvervoer: startdatum 22-1- a.s. cursus gev. stoffen: startdatum 29-1 a.s. 2-daagse Theorieopl. voor A en B: startdatum 5-2 a.s. Verkeersschool Leo Cremers, Reeweg 139, Landgraaf. ☎ 045-312558.

Diversen

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe. gebit prothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. ☎ 045-228211.

Te k. PUCH Maxi '89; 6-hoekige licht eiken eethoek met stln.; prof. tekentafel. ☎ 045-222730.

Vakantie en Rekreatie

Met reisburo van Hulst naar Gran Canaria

Esther Rinkens
vertelt U meer over deze super-aanbieding
* Vertrek 19-01 t/m 30-1
*** 8 dagen va. ƒ 718,-**
* Appartement in Playa del Ingles
* Op amper 10 min. van het strand.
Bel Esther 046-378585 in Beek of bezoek een van de 9 kantoren van Reisburo van Hulst in Zuid-Limburg.

8 dagen ROME
V. 11/2 en 11/3 pr. ƒ 715,-.
6 dgn. PRAAG
V. 14/2 en 7/3 pr. ƒ 429,-.
KRISTAL REIZEN
Den Bosch 073-131491
Berlicum 04103-4500.

Sneeuw/Steden of Zonvakanties
Bekijk eerst de gratis Winter/Zomergids van Kristal Reizen en bel 073-131491.

BOEK nu uw zomervakantie '94 bij Pasa Tours met ƒ 50,- vroegboekkorting tot 31 januari! Vertrekken vanaf Maastricht en Eindhoven. Voor meer info.: Pasa Tours, ☎ 043-260044 / lid SGR.

ERMELO Veluwe stacaravans voll. ingericht in bos nabij strand. 02520-17129.

Kachels/Verwarming

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Wonen Totaal

JANUARI-UITVERKOOP
diverse modellen
SHOWROOM-KEUKENS
en inbouwapparaten
met hoge korting zolang
de voorraad strekt.
Vossen Keukens
Kerkpln. en Eikenderweg 77
Heerlen. Tel. 045-717555.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

KEUKEN-RENOVATIE: werkbladen, spoelbakken, inbouwapp. plus jr. gar. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. ☎ 045-717555.

Zeer mooie 2+3- zits BANK nw. niet gebruikt, stof design, weggeefprijs ƒ 1.450,- (ƒ 3.250,-), bijbehorende eethoek wit ƒ 1.250,-, beiden samen in een koop ƒ 2.200,-. Nieuw!! Tel. 046-743941.

Zit- slaap- BANK, stof, ƒ 450,-, mooi en nieuw! 046-743941.

Te koop roestvrijstalen AANRECHTBLAD met 2 spoelbakken, afm. lang 1.50m, breed 60 cm; tevens bankstel 30-er jaren, 2-zits bank plus 2 clubs, opknapper, t.e.a.b. 04450-2393.

Te koop eiken BANKSTEL, pr. ƒ 350,-. Telefoon 045-313051.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? Veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Huw./Kennism.

Dame zoekt Bi-vriendin voor moderne VRIENDSCHAP. Br.o.nr. B-05070, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN TV'S grote sort. met gar., v.a. ƒ 95,-. Meer dan 25 jr. TV occasionscentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

Kunst en Antiek

Te koop antieke KAST en veel kleingoed. Telefoon: 045-721352.

Geldzaken

GELD nodig. Snel bij u thuis geregeld. Bel Schins Verzekeringen, 045-323564.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

SUZUKI

DE SUZUKI SWIFT SPIRIT KONSUMENTENPRIJS VANAF F 20.995,-*. (MEERPRIJS AUTOMAAT F 2.725,-)

Uit onderzoek van het Amerikaanse Environmental Protection Agency kwam onlangs naar voren dat de Suzuki Swift Spirit uitgerust is met de zuinigste benzinemotor ter wereld. En daar zijn we trots op, want de Swift Spirit heeft economische voordelen zonder de daarbij

Swift Spirit, de zuinigste auto ter wereld.

behorende nadelen. Er is op niets bespaard. De Swift Spirit wordt aangedreven door een krachtige 1-liter motor die weinig benzine gebruikt maar wel degelijk sportieve prestaties levert. Hij trekt snel op en heeft een flinke top. En het uitrustingsniveau is ronduit voortreffelijk. Vijfversnellingsbak, dagteller, hoedenplank, sigarette-aansteker, een in delen (60/40) neerklapbare achterbank, intervalruitewissers, achterruitverwarming, een gelaagde voorruit, een rechterbuitenspiegel, halogeen koplampen, mistlampen achter, hoofdsteunen vóór, een lichtwaarschuwingssysteem, opbergvakken in de portieren, een antiverblindingsspiegel en nog veel meer, is allemaal standaard. En dat betekent dat de Swift Spirit niet alleen zuinig is maar ook super kompleet en zeer scherp geprijsd. Dus kom hem snel bij ons bekijken. Hij staat voor u klaar. Handgeschakeld of als automaat.

3 jaar garantie

*PRIJS IS EXCLUSIEF KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. UW SUZUKI-DEALER KAN EEN GUNSTIGE FINANCIERING VOOR U REGELEN.

BRUNSSUM: Auto Heral/Alcars, Haefland 15, 045 - 25 97 97 / 25 22 44. HEERLEN: Autobedrijf Bos Heerlen B.V., Grasbroekerweg 9, 045 - 72 45 45. SITTARD: H.L.M. Sittard B.V., Rijksweg Zuid 212a, 046 - 52 12 15. ST. JOOST-ECHT: Autobedrijf Vossebeld, Hingerderstraat 28, 04754 - 8 19 17 / 8 27 54.

Nederland 1

NCRV
7.00 Journaal.
7.07 Alles kits. Gev. kinderprogramma. Met: NCRV - Black Beauty.
7.30 ONTBIJT TV. Met om 8.00 Journaal
8.31 Topscore met Ted de Braak.
9.00 Journaal.
9.07 Via Ria.
10.00 Total work out.
10.20 Dynasty.
11.05 Peter Stuyvesant Travel Odyssey.
11.35 That uncertain feeling. Amerikaanse komedie uit 1941.
12.55 D'66.
13.00 (TT) Journaal.
13.02 Roerend goed. (herh.).
13.57 Villa achterwerk. (herh.).
14.00 (TT) Journaal.
14.05 Dinges. Spelprogramma.
14.30 Via Ria. Praatprogramma.
15.30 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
15.55 AVRO service: Dierenpost. Rubriek aan dierenarts Henk Sommers.
16.20 Charlie Chaplin. Komische filmpjes.
16.45 Sesamstraat. Afl.: restaurant.
17.00 (TT) Jeugdjournaal.
17.10 (TT) Klokhuis. Informatief.
17.30 No little angels. Eindexamenfilm over de problematiek van de hedendaagse jeugd.
18.17 Vrienden. Documentaire over een blanke en een zwarte jongen in Zuid-Afrika.
18.24 Clips uit de droomshow. Clips
18.31 Natuur in eigen land. Natuurreportages uit diverse provincies. Afl.: Zuid-Holland: De slikken van Voorne.
18.53 D'66.
19.00 (TT) Journaal.
19.26 Martin Beck. 6-delige Zweedse politieserie. Afl.3 : De man die even afrekenen.
20.59 (TT) Zonder Ernst. Nederlandse comedyserie. Afl.13 : Vakantie.
21.26 Amadeu, Amadeu. Documentaire over de geweldadige dood van een Angolese contractarbeider in het voormalige Oost-Duitsland.
23.06-23.11 Journaal.

Nederland 2

EO
13.00-13.07 en 15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Ik ben Benjamin Ben. Kinderprogramma.
16.51 Fang de wolfshond. Jeugdserie. Afl.6 : De Vietnam-veteraan.
17.19 Peter. Korte sketch
17.27 Schetsen uit de natuur. Afl.3 : Schilderen in het wild.
17.58 2 vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 2 vandaag. Actualiteiten.
18.40 Sportjournaal. Voorbeschouwing op de vanavond te spelen oefeninterland Tunesië-Nederland en beelden van de Open Australische tenniskampioenschappen.
18.50 Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.
18.57 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie. Op Margots zoektocht naar de ware aard van Jur stuit ze op Joop 'De Knast'. Renée vertelt Bennie waarom een vroegere verhouding haar weerhoudt van een relatie met hem. Daphne Reitsema maakt zich zorgen over een eventueel herstel van haar man Frank.
19.26 50 Kamers. Jongerenmagazine.
19.52 CDA.
19.55 Scouters. Vandaag: HIVOS, Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking.
20.05 Tunesië - Nederland. Rechtstreeks verslag van de oefeninterland Tunesië - Nederland als voorbereiding op het Wereldkampioenschap voetbal deze zomer in de VS.
22.09 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
22.38 De wereld vandaag. Buitenlandcommentaar van Aad Kamsteeg.
22.46 Praise. Samenzang van en voor jongeren.
23.12 Reality 3.1. 3-delige serie over vragen rond verleden en toekomst.
23.43 Eur. kampioenschappen kunstrijden. Schaatsen vanuit Kopenhagen en beelden van de Open Australische tenniskampioenschappen.
00.43-00.48 Journaal.

Nederland 3

Vara/RVU
08.53-09.00 Nieuws voor doven.
09.30-09.45 Koekeloere. Afl.31.
14.30 Open Australische tenniskampioenschappen.
16.40 VARA's kindermenu. Kinderprogramma met Bobbie en Onyx, Boes en Dommel. (herh.).
17.30 Chris Cross. Canadese jongerenserie. Afl.: Ouder-dag. X. komt in de problemen als zijn vader, een voormalig Latijnsamerikaanse dictator en grootste sponsor van de school, van plan is tijdens de ouderdag op bezoek te komen.
18.00 Journaal.
18.17 Comedy op 3: Maude. Amer. comedyserie. Afl.: Depri-Abraham. Walters vijftigste verjaardag komt steeds dichterbij en Maude organiseert een surpriseparty. Maar Walter is niet blij verrast
18.45 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.15 Justice of the land. Australische serie. Afl.6. Clive komt erachter dat hij door de inwoners van het kleine Merringanee al is veroordeeld voor de moord op Nico.
20.15 De ronde van Witteman. Mensen vertellen hun persoonlijke ervaringen over het maken van keuzes.
21.00 Een rondje DNA. 13-delige serie over biotechnologie en DNA. Afl.3 : Mais vergaat niet.
21.10 501, spoorweg des doods. Documentaire over voormalige Russische krijgsgevangenen.
21.32 Milieu als passie. Serie portretten van mensen die zich inzetten voor het milieu. Afl.1 : Drs. J. Cleij, directeur Milieudienst Amsterdam.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Nabeschouwing van de vanavond gespeelde oefeninterland Tunesië-Nederland en beelden van de Open Australische tenniskampioenschappen
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.03 Lolapalooza. Engelse documentaire over de Britse mode-ontwerpster Vivienne Westwood. Afl.2.
23.49-23.54 Nieuws voor doven.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Pinocchio.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin. (herh.).
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful. herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Soap. (herh.).
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Soap. (herh.).
09.35 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
12.00 Telekids. Kinderprogramma met om 12.00 C.O.P.S. en om 12.30 de Smurfen.
13.00 I witness video. Ooggetuigen leggen met hun videocamera gevaarlijke, spannende of opmerkelijke gebeurtenissen vast. (herh.).
13.50 Het leven gaat door. Herhaling.
14.40 General Hospital. Amerikaanse soapserie rond een ziekenhuis.
15.20 Santa Barbara. Soapserie.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gev. magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Over gebeurtenissen die ingrijpen in mensenlevens.
18.30 Rad van fortuin. Spelprogram.
19.00 Avondnieuws.
19.20 Weer. Door John Bernard.
19.30 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap rond twee families.
19.55 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.25 Tineke's wereld. Reeks programma's.
21.25 Tatort: Schimanski. 4-delige Duitse krimi.
23.05 Making Mr. Right. Amerikaanse speelfilm
00.50 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.35 As the world turns. (herh.).
02.20 General Hospital. (herh.).
03.05 Nachtprogramma.

RTL5

06.30 Quantum thuiswinkel.
10.00 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
17.00 Happy days. Amer. comedy.
17.30 MacGyver. Amer. politieserie.
18.15 Family ties. Comedyserie.
18.40 Paradise Beach. Austr. serie.
19.10 Miami Vice. Amer. politieserie.
20.00 RTL acht uur nieuws.
20.30 RTL weer.
20.35 Soldier, soldier. 7-delige Engelse dramaserie.
21.30 Great crimes and trials. Documentaireserie.
22.00 RTL sportnieuws.
22.15 I.S.C.H.A.. Talkshow.
23.00 RTL Late nieuws.
23.15 Midnight caller. Amer. serie.
00.10 De draagmoeder. Braziliaanse telenovella. (herh.).
00.40 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.10 Quantum thuiswinkel.
04.10 RTL text.

● Scène met John Malkovich uit de Amer. speelfilm 'Making mr. Right'. (RTL4 - 23.05 uur).

BBC 2

20.00 Tarzan in Manhattan. Amer. speelfilm uit 1989. 21.30 The detectives, comedyserie. 22.00 nws. 22.30 Clive James. Reisverslagen. 23.20 Sportsnight. Met FA Cup-voetbal 3e ronde en de EK kunstrijden op de schaats. 03.15-04.45 BBC Select. 05.00-05.45 BBC Select.

09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster daily. 10.05 Schooltv. 11.40 Around Scotland: Media studies. 12.00 Schooltv. 14.20 Puppydog tales. 14.25 Fireman Sam. 14.30 Stoppit and Tidyup. 14.40 Schooltv. 15.00 nws. Aansl.: Schooltv. 15.15 Astronomisch magazine. 15.35 CountryFile. 16.00 nws. Aansl.: Westminster live. 16.50 nws. 17.00 Today's the day. 17.30 People of the valley. Soapserie. 18.00 Catchword. 18.30 Food and drink. 19.00 Star Trek, sf-serie. 19.50 Def II: Reportage. Hoe sommige jongeren hun frustraties uitleven in de politiek. 20.30 On the line. Over sportbiesures. 21.00 Bookmark. 21.50 Building sights, USA. Serie. 22.00 The day today. 22.30 Middlemarch. Engelse serie. Aansl.: Sarajevo - a street under siege. 23.30 Newsnight. 00.15 The late show. Cultureel magazine. 01.00-02.50 ■ Detective story. Amer. speelfilm uit 1951. De uitstekende reputatie van een onbuigzame politieman komt op het spel te staan als hij ontdekt dat zijn vrouw hem bedriegt met een afperser.

RTBF/La Une

14.50 Vacaturebank. 15.05 Zapristi. Jeugdprogr. met om: 15.05 James Bond jr.. Afl.1. 15.30 La famille des collines. Afl.1. 16.20 The fresh prince of Bel Air. Afl.1. 16.50 Luna park. Magazine voor liefhebbers van video. 17.20 California dreams. Amer. serie. 17.50 Monsieur Belvedere. Amer. serie. Afl.28 : Le ballon de rugby. 18.15 L'empire des médias. Sportprogr. 18.50 Gev. magazine. 19.20 Joker-/lottotrekking. 19.30 Nieuws. 20.10 Juridisch magazine. 21.15 Total recall. Amer. sf-speelfilm uit 1990. 23.10 Filmmagazine. 00.15 Laatste nieuws. 00.35-00.40 Beursberichten.

SPORTS 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). 20.05 Sportprogr. Vandaag met EK Kunstrijden op de schaats vanuit Kopenhagen, met om 20.00 vrije kür voor paren en om 22.30 verplichte kür voor heren. 23.30-23.35 Beursberichten.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Kunstrijden op de schaats. EK. 11.00 Skiën. Wereldbeker heren reuzenslalom. 12.00 Amer. football. NFL-wedstrijd: Divisional play-offs. 14.00 Kunstrijden op de schaats. EK. Live. 17.00 Olymp. Winterspelen. 17.30 Eurofun. 18.00 Eurofun. Vervolg. 18.30 Paardesport. 19.00 Kunstrijden op de schaats. EK. Live. In de pauze Eurosportnews. 22.00 Auto- en motorsportmagazine. 23.30 Amer. football. 01.00-01.30 Eurosportnews.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 La chance aux chansons. Amusementsprogr.. 12.35 Weerbericht. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 Monsieur le ministre. Canadese serie. (herh.). 13.30 Les grands jours du siècle. Documentaireserie. (herh.). 14.30 Les brulures de l'histoire. (herh.). 15.30 Scully rencontre. Interview. Gast: George F. Shulte. 16.00 Nieuws. 16.10 Visions 5. 16.25 Comment ca va? 16.50 La cuisine des mousquetaires. Kookrubriek. 17.05 Une peche d'enfer. Jongerenmagazine. 17.40 L'aventure. Magazine. 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws en weerbericht. 18.55 Revue de presse africaine. 19.00 Des chiffres et des lettres. Spelprogr. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Temps present. Magazine. 21.00 Nieuws en intern. weerbericht. 21.40 Bouillon de culture. Literair magazine. 23.00 Faut pas rever. Magazine. 23.55 Nieuws. 00.20 En toutes lettres. Literair magazine. 01.20 La chance aux chansons. 01.55 Vols de voitures, a qui profite le crime. Reportage over de handel in gestolen auto's. 02.55 Feu vert. (herh.). 03.25 Magazines Européens. 03.55 Université de nuit.

NBC Super Channel

05.30 NBC Nightly news. 06.00 Super shop. 06.30 NBC Nightly news. 07.00 ITN World news. 07.15 European business today. 07.30 Business tonight. 08.00 ITN World news. 08.15 US Market wrap. 08.30 NBC Nightly news. 09.00 Super shop. 12.00 CNBC World business. 12.30 FT Reports. 13.00 Today. Actualiteitenrubriek. 14.30 The money wheel. Financieel nieuws. 18.00 Today. Actualiteitenrubriek. 19.00 ITN World news. 19.30 Executive lifestyles. Milieumagazine. 20.00 Dateline. Actueel magazine. 21.00 Sports on NBC Super Channel. 22.00 ITN World news. 22.30 European business today. 22.50 Market wrap. 23.00 The Tonight Show with Jay Leno. Talkshow. 00.00 Real personal. Talkshow. 00.30 NBC Nightly news. 01.00 Equal time. Actueel discussieprogr. 01.30-02.00 Richard Diamond. Amer. misdaadserie.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.35 La signora in giallo. Serie. 13.30 Nieuws. 13.55 Tre minuti di ... 14.00 Uno per tutti. Aansl.: Appuntamento al cinema. 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. 18.15 Ai confini dell'aldilà. Serie. 19.00 Don Fumino. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 20.00 Nieuws. 20.30 TG1 Sport. 20.40 L'Oscar della radio. 22.55 Nieuws. 23.00 Mercoledi Sport. 00.00 Nieuws en weerbericht. 00.30 Oggi al parlamento. 00.40 DSE - Sapere. 01.10 Amanti ed altri estranei. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

MTV

07.00 Awake on the wild side. 10.00 Ingo. 13.00 Greatest hits. 14.00 Simone. 16.30 The report. 16.45 At the movies. 17.00 News. 17.15 3 from 1. 17.30 Dial MTV. 18.00 The soul of MTV. 18.30 Music Non-Stop. 20.00 The real world II. 20.30 Janet Jackson rockumentary. 21.00 Paula Abdul rockumentary. 21.30 Beavis & Butthead. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 from 1. 00.00 Post modern. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00-07.00 Night videos.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Newshound. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. 13.15 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. 14.50 XYZ. Quiz. 15.15 Hawaii Five-O. 16.05 Today's gourmet. 16.35 Tekenfilm. 16.45 SuperTed. 16.55 Knutselmagazine. 17.05 Jackanory. 17.20 Popeye and son. 17.35 The really wild show. 18.00 Newsround. 18.10 Maid Marian and her merry men. 18.35 Neighbours. (herh.). 19.00 nws. 19.30 Reg. nws.

CNN

07.30 Moneyline. 08.00 World wide update. 08.30 World report. 09.45 CNN newsroom. 11.30 World report. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King live. 17.30 CNN & Co. 18.00 NewsHour. 20.00 World business today. 21.00 Intern. hour. 22.45 World report. 23.00 World business today update. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King live. 05.30 Showbiz today.

Duitsland 1

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 ZDF-Morgenmagazin. Ontbijttelevisie met elk half uur Heute.
09.00 Heute.
09.03 Dallas. Afl.: Maskerade. (herh.).
09.45 ●● JOYrobic. Ochtendgym.
10.00 Heute.
10.03 Gold und die Welt: Wenn Kinder Mütter werden. Reportage.
10.35 ZDF-info Arbeit und Beruf.
11.00 Heute.
11.03 Tunes of glory. Engelse speelfilm uit 1960. (herh.).
12.55 Umschau.
13.00 Presseschau.
13.05 ZDF-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 ●● Sesamstrasse.
14.30 Das Geheimnis des 7. Weges. Nederlandse avonturenserie. Afl.10.
15.00 Tagesschau.
15.03 Abenteuer überleben. Serie natuurdocumentaires. Afl.: Auf Kraftspuren durch Europa.
15.30 Höchstpersönlich. Serie portretten. Afl.: Denise Biellmann, Eiskunstlauf-Star. Portret.
16.00 Tagesschau.
16.03 ARD-Sport extra. EK kunstrijden op de schaats: verplicht programma voor heren; Tennis: Nieuws van de Australian Open.
17.00 Tagesschau.
17.10 Brisant. Boulevardmagazine.
17.40 ARD vor acht. Met om:
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Ein Haus in der Toscana, serie. Afl.: Alarm-Sigi.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Happy Holiday, serie.
19.50 (TT) Tagesschau.
19.55 (TT) Ärzte. Duits-Oostenrijkse doktersserie. Afl.: Nachtrunden.
20.44 Tagesthemen-Telegramm.
20.45 ARD-Sport extra. EK kunstrijden op de schaats: vrije kür.
23.00 Tagesthemen.
23.30 Nachschlag. Satire.
23.35 Das Nacht-Studio: Birdy. Amerikaanse speelfilm uit 1984.
01.00 Tagesschau.
01.05-01.10 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Begegnungen mit Bäumen. Afl.: Ahorn im Murnauer Moos.

Duitsland 2

05.55-13.45 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Infotime. Gevarieerd informatief magazine.
14.00 Treffpunkt Natur. Natuurmagazine. (herh.).
14.30 Wartesaal zum kleinen Glück. Serie. Afl.: Ein grosser Tag. Drie bandieten willen een waardevolle tas in een kluis opbergen. Vervolgens proberen ze aan te pappen met dr. Neuner, omdat hij voor hen geld kan lospeuteren van de verzekeringsmaatschappij.
14.55 WISO-Tip. (herh.).
15.00 Heute.
15.03 Kinderstudio. Met om:
15.03 Die Biene Maja. Tekenfilm.
15.30 Karfunkel. Serie verhalen. Vandaag: Das Mädchen aus Tschernobyl. (herh.).
16.00 Logo. Jeugdjournaal.
16.08 Heute-Schlagzeilen.
16.09 Die fliegenden Ärzte (The flying doctors). Australische doktersserie.
17.00 Heute, sport en weerbericht.
17.15 ●● Länderjournal. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.45 Der Landarzt. Duits-Oostenrijkse serie. Afl.: Post aus Kanada.
18.40 ●● Lotto-trekking A en B. Aansl.: Guten Abend.
18.50 Kurzkrimi: Schicksal der Woche. Misdaadserie. Afl.: Das Herz des Fängers.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 (TT) Unser Willi ist der Beste. Duitse comedy uit 1971.
20.50 Gesundheitsmagazin Praxis. Gezondheidsmagazine. Vandaag o.a. over aderziekte en een nieuw middel tegen MS.
21.45 Heute-journal.
22.15 Zündstoff: Vor der Tür des Riesen. Reportage over de vraag of Litouwen zich zal losmaken van Rusland.
23.00 Derrick. Duitse misdaadserie. Afl.: Der Klassenbeste. (herh.).
00.00 Heute.
00.05 Ägypten - Vision und Leidenschaft. Portret van regisseur Youssef Chahine, de bekendste filmmaker van de Arabische wereld.
00.40-01.30 (=+TT) Tatort... Hauptbahnhof Kairo (Bab el-Hadid).

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. 08.30 Cursus Engels. 09.00 Gespannt auf ... Peter Scholl-Latour. 10.00 Schooltv. 11.30 Dicht dran - Als Fotograf in Kolumbien. Reportage. 12.00 Vale Tudo - Um jeden Preis. 12.30 1000 Hertz. 13.15 Reporter. 13.45 Vermisst. 14.00 West 3 aktuell. 14.05 Hit-Clip. 14.30 Zwischen den Schlagzeilen. 14.45 Die Geschichte der Bundesrepublik. 15.00 West 3 aktuell. 15.05 FensterPlatz. 16.00 Ein Mann geht stiften. Portret. 16.30 Cursus Engels. 17.00 Don Blech und der goldene Junker. 17.30 Es war einmal ... der Mensch. 18.00 NRW - Nachrichten aus Rheinland und Westfalen. 18.05 KuK - Klön und Klaaf. 18.30 TelePrisma. 19.45 Aktuelle Stunde. 19.25 Fensterprogr. der Landesstudios. 19.45 Wiedersehen mit Otto Graf Lambsdorff. 21.00 West 3 aktuell. 21.15 In Sachen Natur. 22.00 Rückblende. Afl.: Vor 30 Jahren erschienen. 22.15 Die besten Jahre. Serie. 23.05 Documentaire over de verheerlijking van het menselijk lichaam. 00.00 Reportage over hoe het beeld van vrouwen in de reclame. 00.30 Nachrichten. 00.35 Nachtprogr. 00.35 Tagesschau vor 20 Jahren. 00.50 Tagesthemen. 01.20 Aktuelle Stunde. 04.00 Schooltv. 05.30 Dicht dran - Als Fotograf in Kolumbien. 06.00 Cursus Engels. 06.30 Wiedersehen mit Otto Graf Lambsdorff. 07.45 Vermisst. 08.00-08.15 Tele-Praxis.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. 08.30 Cursus Engels. 09.00 Schooltv. 10.45 Non-Stop-Fernsehen. 13.30 Schooltv. 15.00 Hallo, wie geht's? 15.15 Infomarkt. 16.00 Sport-Oldies. 16.15 Die Sendung mit dem Stier. 17.00 Cursus Engels. 17.30 Sesamstrasse. 18.00 Goldregen. 18.25 Unser Sandmännchen. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Hallo, wie geht's? 18.50 Geschichten aus unserem Land. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Länder-Menschen-Abenteuer. 21.00 Nachrichten. 21.15 Schlaglicht. 21.45 Na und?! 22.45 Kulturzeit. 23.30 Länder-Menschen-Abenteuer. 00.15 Schlussnachrichten. 00.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL TELEVISION

06.00 RTL aktuell. 07.00 Guten Morgen Deutschland. 09.10 Den of wolves. (herh.). 10.00 The bold and the beautiful. 10.30 Paradise Beach. 11.00 Der Preis ist heiss. 11.30 Familien Duell. 12.00 Punkt 12. Middagmagazine. 12.30 Springfield Story. 13.20 California Clan. 14.10 Days of our lives. 15.00 Ilona Christen. Thema: Hoffnungslos verschuldet. 16.00 Hans Meiser. Vandaag: Ich schaff den Job nicht mehr. 17.00 Who's the boss?. 17.30 Family ties. 18.00 Paradise Beach. 18.30 Das Telkefon-Thema. 18.45 RTL aktuell. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. 20.15 seaQuest DSV. sf-serie. Aansl.: RTL aktuell. 22.15 stern TV. 23.15 Gottschalk. Late night-show. 00.00 RTL aktuell - Nightline. 00.30 Nachtjournal. Talkshow. 01.00 Tennis. Open Australische kamp.

SAT 1

06.00 Deutschland heute morgen. 09.05 Alf. (herh.). 09.30 Love Boat. 10.25 Bonanza. 11.20 The young and the restless. 12.15 Glücksrad. 13.00 Love Boat. 14.00 Neighbours. 14.30 Alf. 15.05 Bonanza. 16.00 Star trek: The next generation. 17.00 5 mal 5. 17.30 Reg. progr.'s. 18.00 Geh aufs Ganze! 19.00 Newsmagazin. 19.19 täglich ran. 19.30 Glücksrad. 20.15 Hunter: Hot pursuit. Amer. misdaadfilm uit 1987. Aansl.: TopNEWS. 22.00 Dark justice. Amer. misdaadserie. Afl.: Die Giftmethode. 23.00 Lockere Geschäfte (Risky business). Amer. komedie uit 1983 van Paul Brickman. Met: Tom Cruise, Rebecca de Mornay, Curtis Armstrong e.a. 00.45 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert (Star trek: The next generation). Amer. sf-serie. (herh.). 01.35 Hunter - Jagd in heisser Sache (Hunter: Hot pursuit). Amer. misdaadfilm uit 1986 van James Darren. (herh.). 03.05 Lockere Geschäfte (Risky business). Amer. komedie uit 1983 van Paul Brickman. (herh.). 04.45 Nachbarn (Neighbours). Australische soapserie. 05.10 Die goldene Schlagerparade. Muziekprogr. (herh.). Aansl.: programma-overzicht.

België/TV 1

15.15 Asterix en Cleopatra. Frans-Belgische tekenfilm uit 1968. Caesar daagt Cleopatra uit. Haar volk zou geen grote bouwwerken meer kunnen maken. De architect roept de hulp van Astrix en Obelix in.
16.30 Samson. Met tekenfilms.
17.30 Postbus X. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.19.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl.858.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Buren (Neighbours). Australische serie. Afl.1283.
19.25 Mededelingen, programma-overzicht en joker- en lottotrekking.
19.30 Journaal en sport.
20.00 'Allo 'allo! Engelse comedyserie. Afl.71.
20.45 De bergdokter. Duitse serie. Afl.14 : Die Qual der Wahl. Aansl.: Winstverdeling van joker en lotto.
21.35 Father Dowling. Amerikaanse misdaadserie. Afl.21 : The passionate painter mystery.
22.25 Op de koop toe. Consumentenmagazine. Vandaag: Mallorca en deurwaarders. Aansl.: Paardenkoersen.
23.00 Vandaag en sport.
23.25 Boulevard: Een personal computer geschiedenis. Reportage over de geschiedenis van de PC.
23.55-24.00 Coda. Jo Gisekin leest voor uit eigen werk. Vandaag: Daarna.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltv: Personal upgrade 2.1. Serie over computers. Afl.3.
19.30 Het capitool (Capitol). Amerikaanse soapserie. Afl.709.
19.52 Heist op den Berg. Korte documentaire.
20.00 De koopman der vier jaargetijden (Der Händler der vier Jahreszeiten). Duitse speelfilm uit 1971 van Rainer Werner Fassbinder. Prijzen: Perspijs Film International 1973.
21.30-22.00 Journaal en sport.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1/2
11.03 uur - Tunes of Glory - (1960-GB) Frontale botsing tussen een in Oxford opgeleide luitenant-kolonel (John Mills) en de boerse, alcoholische Alec Guinness. Militair drama van Ronald Neame.

Nederland 1
11.45 uur - That Uncertain Feeling - (1941-USA). Een vrouw lijdt aan slapeloosheid, gaat daarvoor in therapie en de kennismaking met een pianist blijkt ook genezend te werken. Komedie van Ernst Lubitsch met Merle Oberon.

België/TV 1
15.15 uur - Asterix et Cleopatre - (1968-F/B). Schitterende tekenfilm met goede grappen waarin de helden Asterix en Obelix naar Egypte reizen om te helpen met de bouw van een paleis voor de koningin. Regie: René Goscinny.

Duitsland 2
19.25 uur - Unser Willie ist der Beste - (1971-D). Komedie van Werner Jacobs over een bejaarde met geldzorgen, die als handelsreiziger zijn banksaldo probeert aan te vullen. Met: Heinz Erhardt en Ruth Stephan.

België/TV 2
20.00 uur - Der Händler der Vier Jahreszeiten - (1972-D). Weinig vrolijk melodrama van Rainer Werner Fassbinder, die hiervoor in 1973 de persprijs won op Film International. Met: Hans Hirsmüller als ongelukkige in de liefde.

BBC 1
20.00 uur - Tarzan in Manhattan - (1989-USA). Avonturenfilm van Michale Schultz waarin Tarzan zijn aap Cheeta van de vivisectiedood moet redden in de stadsjungle van New York. Met: Joe Lara en Kim Crosby.

RTL4
23.05 uur - Making Mr. Right - (1987-USA). Dr. Peters en de naar zijn gelijkenis gemaakte robot Ulysses strijden om de gunsten van Frankie Stone. Knappe dubbelrol van John Malkovich in sf van Susan Seidelman.

Duitsland 1
23.05 uur - Birdy - (1984-USA). Indringend psychodrama van Alan Parker over de gevolgen van de Vietnam-oorlog.

● In het indringende Amerikaanse psychodrama 'Birdy' is goed acteerwerk te zien van de gewonde Vietnam-veteraan Nicolas Cage en de 'zieke' Matthew Modine. (Duitsland 1 - 23.05 uur).

Goed acteerwerk van o.a. Matthew Modine en Nicolas Cage, sterk camera-werk en sfeervolle muziek van Peter Gabriel.

Duitsland 2
00.40 uur - Bab el-Hadi - (1958-EG) Regisseur Youssef Chahine speelt zelf de hoofdrol van een jongen die gek wordt omdat hij verliefd is op een meisje dat al verloofd is.

Film waarin ook misstanden in Egypte worden bekritiseerd.

BBC 2
01.00 uur - Detective Story - (1951-USA) Bijna letterlijke verfilming van het toneelstuk van Sidney Kingsley. Verbitterde agent zit clandestine arts op de hielen. Film van William Wyler met o.a. Kirk Douglas en Eleanor Parker.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30 en 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio 1 woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.07 NCRV's Hier en nu. Elk heel uur en 18.30 en 19.30 Nieuws. 18.04 NCRV's Hier en nu (vervolg). 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Lange de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Ziegen in de nacht. 2.02 De verandering. 3.02 Gospels van toen. 4.02 De ochtendmix. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het is maar een spelletje. 14.04 Terug in de tijd. 15.04 Nederland muziektand. 17.04 Nieuwf Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: EO's zing in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelprogram dwars. 22.04 Praise, op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (1 en II). 17.04 Finkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00 en 13.00 Nieuws.

7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. A. Liederen voor Parijs van Rehnan. 12.00 Het lost Mapels. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Lacrimae Ensemble met sopraan. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Kleine zaal. 19.00 Opera magazine. 20.02 Avondconcert: Koninklijk Concertgebouworkest met hobo, klarinet, fagot en hoorn. 22.30 Thema. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren. 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 17.50 CDA. Om 18.00 Nieuws. 18.02 Op verhaal komen. 19.00 Waar weren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Spreekend over de islam en de moderne tijd. 21.15 Teleoccop. 21.30 P.C. - zakelijk en creatief. 22.00 Effectief vergaderen. 22.30 Architectuur. 23.07-23.58 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur van ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Radio-

NieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 mezzo-so- pran en piano. B. The Ran van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandnieuws. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Lieke, tenproprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schrand scharnierje. 10.30 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar klest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten (ca. 13.45 In het spionnetje, quizje met Louis Verbeeck). 14.00 Villa Musica zonder melodie, met de stipes van een spelletje en een curiositeit. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisie: Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws. 6.05 Radiofrühstück + Spiel

Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekplaten; 7.15 agenda; 7.30 regionaal nieuws; 8.30 verzoekplaten 9.05 uit de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Nieuws uit de regio. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.40 Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
7.00 Elk heel uur nieuws. 5.00 Dawnbrigers. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goedemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid, Ron Blaschop. 19.00 De Zin van Uw Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk heel uur; vanaf 10.00 elke twee uur. 4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (6.05 Zum Tage; 6.55 Andacht). 9.05 Musikpavillon (10.05 tot 11.00 verzoekplaten). 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt in Mittag. 13.05 Mitmischen, Hier und Jetzt. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Alte und neue Kamermusikanten. 17.00 Der Tag um vier. 17.07 Mit-Express (19.07 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbilder). 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-04.00 ARD Nachtexpress (elk uur nieuws).

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., speciaalbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

Lucar autobedrijf
Voor APK zonder problemen. CO- en koplampafstelling gratis. Holzstraat 67, Kerkrade, tel. 045-456963.

SAS Autoshop „De Specialist"
Voor auto-accessoires, car-hifi, alarm, inbouwcenter. Scherpe prijzen. Nobelstraat 61, Heerlen, tel. 045-712113.

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784.
's Zaterdags gesloten.

Alle merken banden leverbaar. Balanceren + uitlijnen. Putweg 49, Klimmen, tel. 04405-1286.

Auto Vencken B.V. Sittard-Beek
Leasing VW, Audi, VW bedr.-wag. Sittard, Leyenbroekerweg 27, 515777*. Beek, Pr. Mauritslaan 171, 372882*.

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Liever 100% rijles dan 30% korting
Autorijles is een zaak van vertrouwen. Ga daarom naar de vakman met jaren ervaring. Kies een van onderstaande B.B.R.O.-beroepsrijscholen.

Auto/motorrijschool Leijten Brunssum tel. 045-251418

Auto/motorrijschool Frans Bisschops Heerlen. 045-752827.

Auto/motorrijschool Sjef Dörenberg Heerlen. 045-213735.

Auto/motorrijschool Riet Hendriks Kerkrade. 045-415315.

Auto/motorrijschool Piet Hillebrand Kerkrade. 045-415597.

Auto/motorrijschool Nico Zoet Kerkrade 045-456772.

Auto/motorrijschool Kubben Schimmert 04404-2339.

Auto/motorrijschool Winthagen Simpelveld 045-443252.

Auto/motorrijschool Paul Simons Vaals 04454-62443.

Auto/motorrijschool Peter Kokkelkoren Voerendaal 045-750995.

Autoschadecenter Limburg
Schadereparaties aan alle merken. Topkwaliteit met 2 jaar garantie. Kloosterraderstr. 100, K'rade. 045-453837.

Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29.
Tel. 045-717324
Geleen, Raadhuisstraat 8.
Tel. 046-743030.

Compuprint Kerkrade b.v.
Uw partner voor al uw druk- en kopieerwerk, familie- en handelsdrukwerk, zwart/wit- en kleurkopieën. Kloosterraderstraat 14a, 6461 CC Kerkrade. Tel. 458079.

Studio Kerdel zeefdruk/offset
Voor al uw drukwerk ... van klein tot groot, in iedere oplage.
Mauritslaan 114, Geleen Tel. 046-742964

Onderdelendepot Roosen
Brunssum, Rumpenerstr. 157.
Tel. 045-251015 (geen koopavond).

Electro Bemelmans
Aanleg - onderhoud - keuring electro-installaties.
Snelservice bij storingen.
Aanleg aardlekschakelaars.
Unolaan 33 Heerlerheide. 045-212330.

Fotostudio Winand Pelzer lid BFN
Vakfotografie - video
voor bedrijven en particulieren.
* Verhuur van portable videocamera's
* Voor al uw foto/videoreportages en studiowerk
* Moderne exclusieve huwelijksreportages
Groenendaal 47 - Landgraaf. ☎ 045-317892

G.V.L. Restauratie, 045-226000
Spec. gevelreiniging, renov., kelderafdichting, voegw., vochtwering 10 jr. schrift. garantie. Stralen van meubels, autoplaatwerk, velgen, chassis etc.

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

Houtindustrie Pelzer BV
Emball.-, pallet-, verpakkings- en stophout; eike-, beuke- en esse-, plaathout; goedkoop stookhout. Rijksw. 36, Wahlwiller. 04451-1218.

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5961 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

Organisatie voor gecontroleerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

Kellerhuis keukens Geleen
Ringovenstr. 1. 046-747905. Aanbouwkeukens + apparatuur, event. met compl. verbouwingen. Toonaangevend in keukens.

Van ontwerp op maat tot komplete installatie. Tevens renovatie. Design-studio. Glaspaleis, Kerkplein 45 en eiken stijlkeukens: Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

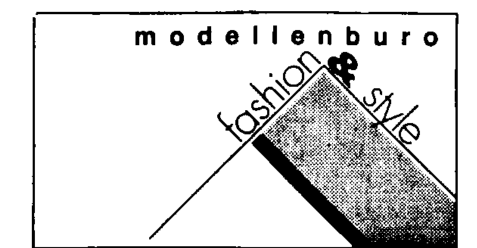
CEMA
Geleen, Burg. Lemmensstr. 216, 046-747575, keukens - badmeubelen - sanitair - c.v.

Kunststof Brunssum
Kunststof ramen en deuren, schuifpuien en balkonsystemen. Trichterweg 7, Brunssum. Tel. 045-231045.

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, wateronth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen

TOTALE LEEGVERKOOP

Winricusstraat 39 6467 BM Kerkrade

Organisatieburo voor modeshows en andere mode-evenementen. Opl. mannequin/dressman, fotomodel, host/hostess. Info: 045-422424.

Naaimachinehandel VELDMAN B.V.
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

Gaswacht Limburg. 045-227676
Specialisten voor alle soorten gastoestellen. Ontwerp, onderhoud, installatie en verkoop. Litscherveldweg 5 Heerlen.

Wand- en plafondstudio Plafond bouw Kerkrade b.v.
Hoofdstr. 10c, 6461 CP Kerkrade. Tel. 045-462606. Fax 045-463480. Verk. part. Ma. 13.00-18.00 uur, di. t/m vr. 9.00-12.30 uur, 13.30-18.00 uur; za. 10.00-17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

C. de Wit B.V.
Postzegelhandel, Nobelstraat 41, 6411 EK Heerlen, tel. 045-710571.

Beitel 110A, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld, tel. 045-423848/442129.

Jago-Kerkrade
Rolluiken en zonweringen. Oók voor onderdelen en reparaties. Showroom Schaesbergerstr. 104, Kerkrade. 045-414270.

MICA zonwering
Rolluiken ⋆ jaloezieën ⋆ zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom Sittarderw. 116, Heerlen. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

Venetian Blinds Kerkrade BV
Zonweringskonstrukties, jalouzieën, markiezen en roll. in alu., staal + pvc. Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-453416.

Schilderw. Bijsmans Heerlen
☆ Onderhouds- en utiliteitswerken ☆ kunststoftoepassingen ☆ betonrep. ☆ gevelreiniging ☆ graffitybestrijding. Heerlerbaan 134, tel. 045-425550.

V.S.M. Driessens-Niessen
Schildersbedrijf b.v. Ankerkade 127, 6222 NL Maastricht. 043-630353. Voor alle voorkom. schilderwerken.

Math. Linssen VOF Tel. 045-241587
Bergerw. 20 Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. weaterleid., geiser, boiler, gas-waterinstall. Erk. schoorsteenveger.

Schoonmaakbedrijven BV
Hoofdkantoor: De Boelelaan 7, Amsterdam. Voor meer info, bel 06-0228400. Telex 10526, fax: 020-443454.

STICKERS NODIG?
voor apparaten, auto's, fietsen, machines, reklame.
LETAS STICKERSERVICE
P.B. 32016, 6370 JA Landgraaf
Tel:045-312580 Fax:045-325885

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lexan thermoclear. Hofd warsweg 7 Geleen Tel. 046-753865.

Stikkelbroek Verhuizingen b.v.
Laanderstraat 109-111, Heerlen
045-715045.

Vicaf's „Eroland Videotheken"
Gespecialiseerd in verhuur, verkoop van erotische videofilms. Sittard, Stationsstr. 31. Maastricht, Via Regia 105, Brusselse Poort. Heerlen, winkelcentr. H'heide (achter Aldi) 221986.

Stofferen?
Een kwestie van vertrouwen! Keuze uit een grote intern. kollektie stoffen. Vraag om vrijblijvende offerte. Kerkstr. 25 Vaals. 04454-61044.

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad.
Meer weten?
045-739380

imburgs agblad egionaal

Woensdag 19 januari 1994 Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Burgemeesters moeten getuigen in rechtszaak tegen aannemer Thissen

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Burgemeester John van Dijk van Vaals, tevens oud-wethouder van Brunssum, oud-burgemeester Louw Hoogland en burgemeester Henk Riem van Brunssum zijn de meest vooraanstaande personen die hoogstwaarschijnlijk binnenkort als getuigen worden gehoord in de zaak van de failliete aannemer Ton Thissen in Brunssum. Curator mr. Prickartz heeft in deze faillissementszaak een vijftiental getuigen opgeroepen om duidelijkheid te krijgen over de uitsluiting van de aannemer door de gemeente Brunssum.

Waarnemend burgemeester Jo Matti heeft een en ander gisteravond in een toelichting na de raadsvergadering gezegd. Tijdens de raad maakte hij er gewag van dat medewerkers van de gemeente moesten getuigen in Maastricht.

De curator heeft verder onder meer wethouder Toon Pierik alsmede oud-wethouder Koos Krocké opgeroepen. Naast een aantal Brunssumse ambtenaren moeten ook Thissen junior en senior verschijnen voor het getuigenverhoor in Maastricht.

Aannemer Ton Thissen ging afgelopen jaar failliet nadat de gemeente Brunssum hem had uitgesloten voor werkzaamheden in die gemeente. De gemeenteraad van Brunssum sloot de aannemer uit in 1992 nadat hij beschuldigingen had geuit over corruptie van medewerkers van de gemeente Brunssum. Een meerderheid van de raad vond dat de gemeente geen zaken moest doen met ondernemers die dergelijke beschuldigingen uitten of daarmee dreigden. Riem sprak in dit verband van chantagepraktijken van de aannemer.

Prickartz wil het fijne weten over de uitsluiting. Mogelijk komt dan naar voren wie persoonlijk aansprakelijk kan worden gesteld voor het faillissement. Thissen kreeg voor zijn uitsluiting jaarlijks tussen de acht ton en 1,2 miljoen gulden aan opdrachten van de gemeente.

Tevens komt de sponsoring van 35.000 gulden van Thissen aan het OLS in Brunssum aan de orde. Volgens Thissen zou hem toegezegd zijn dat hij werk zou krijgen in ruil voor de sponsoring.

Staatssecretaris kondigt strafmaatregelen aan

Heerlen en Stein voldoen niet aan taak asielbeleid

HEERLEN – Heerlen en Stein behoren tot de 27 gemeenten die om 'uiteenlopende redenen' de hen opgelegde taakstelling voor de huisvesting van asielzoekers en ontheemde ex-Joegoslaven met een verblijfsstatus niet hebben aanvaard. Staatssecretaris Heerma (Vrom) kondigde aan dat er nu strafmaatregelen worden genomen tegen de in totaal 27 weigerachtige gemeenten.

De Heerlense wethouder Hub Savelsbergh liet de gemeenteraad onlangs weten dat de woningverenigingen in gezamenlijke inspanning proberen om nog dit voorjaar de achterstand in te halen.

Stein wil de gelden uit de regeling opvang asielzoekers (ROA) gebruiken voor noodhuisvesting voor asielzoekers. De gemeente kon nog niet aan de normen voldoen, aldus een woordvoerdster, omdat er in Stein onvoldoende woningen vrijkomen. „De huurders in onze gemeente zijn behoorlijk honkvast." Stein heeft geen eigen woningbezit, in tegenstelling tot sommige andere gemeenten en moet daarom druk op de woningverenigingen uitoefenen.

De gemeente heeft met het ministerie van WVC afgesproken dat voor 1 april 1994 alsnog aan de norm van 2 promille wordt voldaan.

Vorig jaar november zegden de gemeenten en provincies toe de verantwoording voor de opvang van asielzoekers op zich te nemen. D'Ancona wil echter meer druk op de ketel. Om de gemeenten nu te dwingen om de gestelde normen te halen, krijgen ze te maken met een wettelijke plicht om asielzoekers met een verblijfsstatus te huisvesten. Het kabinet is akkoord gegaan met het voorstel van minister D'Ancona van WVC om gemeenten een acceptatieplicht op te leggen.

Morgen vindt opnieuw overleg plaats tussen kabinet, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO).

De VNG ontkent overigens niet dat er onwillige gemeenten zijn om asielzoekers op te vangen. „Maar wij concentreren ons liever op de 90 procent die wel mee wil werken. Zij stuiten op problemen zoals lange procedures en kostbare milieu-operaties bij het bouwrijp maken van woningbouwlokaties. Die gemeenten moeten worden geholpen, want van hen moet het succes van de zoektocht naar opvangplaatsen komen."

Nutsbedrijf moet taak overnemen van Maastricht

Bedrijven pleiten voor privatiseren parkeren

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Als het aan de Kamer van Koophandel en de Ondernemers Binnenstad ligt, gaat de gemeente Maastricht de exploitatie van betaalde parkeerplaatsen privatiseren. Omdat parkeren wordt gezien als een nutsfunctie, moet er in de Limburgse hoofdstad een nutsbedrijf parkeren komen. De ondernemers stellen buitenlandse steden als Lyon en Barcelona, waar dergelijke nv's al bestaan, als voorbeeld.

De nieuwe nv moet alle parkeerplaatsen gaan beheren aan de openbare weg, op daarvoor aangewezen terreinen en in parkeergarages. Als voorstellende opdracht wordt gezien het jaarlijks realiseren van minimaal een parkeergarage met een capaciteit van 500 tot 600 parkeerplaatsen. De gemeente moet daarvoor de grond gratis leveren.

In het toekomstige scenario wordt het gewenst genoemd het parkeren los te koppelen van de gemeentelijke diensten. Momenteel zijn de parkeergarages in Maastricht eigendom van de gemeente en in exploitatie gegeven aan een particulier bedrijf. Ook de controle op het naleven van de parkeervoorschriften zal geschieden door de nieuwe nv, inclusief het boetebeleid en de wegsleepregeling.

Privatisering is volgens de ondernemers financieel haalbaar, omdat alle kosten, opbrengsten en boetes ten goede komen van de naamloze vennootschap Parkeren. De gemeente zal het parkeerfonds inbrengen; het zogenoemde mobiliteitsfonds zal de gemeente zal gevoed moeten worden uit de algemene middelen.

De gemeente Maastricht benoemt de leden in de Raad van Commissarissen, terwijl de Kamer van Koophandel en de Ondernemersorganisatie Binnenstad elk een commissaris zullen leveren. De gemeente zal voor 100 procent aandeelhouder zijn van nv.

Reactie

Een discussieplan uit de particuliere hoek", aldus het commentaar van de gemeente Maastricht. Een woordvoerder wijst erop dat momenteel onderzoek plaatsvindt naar de wenselijkheid en de mogelijkheden tot verzelfstandiging of privatisering van de gemeentelijke parkeerfuncties. De eerste resultaten van dat onderzoek staan op papier, maar er zijn nog tal van onduidelijkheden. In een verder stadium zal een en ander ambtelijk worden voorbereid, waarna het college van B en W over de materie zal buigen. De uiteindelijke beslissing ligt bij de gemeenteraad.

Spaarlaarzen

● *Medewerkers van de MTB bij de 'spaarlaarzen' die al klaar zijn voor gebruik.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ludieke inzameling voor gedupeerden watersnood

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Achthonderd spaarpotten in de vorm van rubberen laarzen worden eind volgende week op diverse plaatsen in Maastricht neergezet om geld te verzamelen voor gedupeerden van de wateroverlast in de getroffen stadswijken. Onder het motto 'Druug veur naat' zullen de laarzen in bedrijven, hotels, horeca-gelegenheden, scholen, banken en winkels op een in het oog springende plek worden gezet. Het als Actie Stievel gedoopte initiatief zal vier weken duren. Zaterdag 26 februari worden op het Vrijthof de spaarpotten geopend en wordt het totaalbedrag bekendgemaakt.

Het idee voor de actie is afkomstig van Peter Ruijters, personeelsmanager van de Maastrichtse regionale brandweer. Onder de indruk van de nood die de wateroverlast teweeg heeft gebracht, richtte hij de Stichting Stievel op. Ondersteund door het Struyscomité, dat onder andere jaarlijks het Preuvenement in Maastricht organiseert, ging de negen man sterke stichting aan de slag en vond de Maastrichtse Toeleverings Bedrijven (MTB) bereid om pro deo achthonderd laarzen om te bouwen tot spaarpotten. Het bedrijf Vredestein schonk de laarzen.

Op vrijdag 28 en zaterdag 29 januari zullen de 'spaarlaarzen' op diverse plaatsen worden neergezet. In de week van 21 februari worden ze weer opgehaald. De gerummerde laarzen worden zodra ze gevuld zijn naar de bank gebracht.

Advocaat verwijt Van Atteveld loslippigheid

MAASTRICHT – Volgens de raadsman van J. M. uit Eys, mr. H. Heuvelmans uit Lemiers is zijn mandant extra zwaar 'gemangeld' omdat in een aanvankelijk publicitair weinig interessante zaak 'door wie of welke oorzaak dan ook' op enig moment de naam van het Tweede-Kamerlid René van der Linden is genoemd.

Volgens Heuvelmans is vervolgens ook de inmiddels van corruptiezaken afgehaalde officier van justitie mr. Hans van Atteveld 'opvallend' bezig geweest door verslaggevers van De Limburger al op 12 november 1993 te informeren over de inhoud van de dagvaarding en de datum waarop de strafzaak tegen M. zou dienen. „Deze raadsman kreeg de dagvaarding eerst op 19 november en dat is toch niet in de haak zoals ook bleek uit een reactie van de sector strafzaken dat de informatie niet uit zijn koker is gekomen," aldus Heuvelmans. Hij vond gisteren politierechter mr. Becker aan zijn zijde, want zij vindt ook dat justitie dergelijke informatie niet voortijdig mag vrijgeven.

Zij liet nadrukkelijk de vriendendienst van M. in de vakantiehut in La Côte D'Arbroz buiten beschouwing in haar strafoverwegingen.

M. zelf vindt dat hij door de publicaties extra zwaar is gestraft. In de kleine gemeenschap Eys werd hij doordat de 'zogenaamde affaire Van der Linden' breed in de pers werd uitgemeten, snel met de nek aangekeken en heeft hij moeten bedanken voor het lidmaatschap van onder andere de plaatselijke voetbalclub, waarin hij eens met het Kamerlid tegen de bal trapte.

Werkstraf voor vriend van Van der Linden

'Lurvink en Pleumeekers ook bij opknappen berghut'

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/EYS – Politierechter mr. I. Becker-Hartenhof in Maastricht heeft gisteren de klusjes die de 49-jarige wao'er J. M. uit Eys voor Tweede Kamerlid Van der Linden opknapte, niet als strafbare feiten beoordeeld.

M., die verleden jaar werkzaamheden in de berghut voor zijn oude vriend verrichtte in ruil voor gratis verblijf, werd desondanks wegens valsheid in geschrifte veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf (te vervangen door 120 uur dienstverlening).

Mevrouw Becker achtte bewezen dat M. ondanks een wao-uitkering uit het Sociaal Fonds Bouwnijverheid, zes jaar lang van tijd tot tijd betaald werk heeft gedaan en de verdiensten daarvan niet heeft opgegeven.

Volgens officier van justitie mr. J. Laumen heeft M. daarmee zeker een bedrag van ruim 50 mille ten onrechte binnengekregen. De zaak kwam in de publiciteit omdat tijdens het onderzoek naar de gedragingen van M. 'uitlekte' dat M. wekenlang met vrouw en kind te gast was geweest bij het Tweede Kamerlid in ruil voor werk.

„Als mij wordt verweten, dat ik heb geklust in de gammele berghut van René, dan moeten de burgemeesters Lurvink van Geleen en Pleumeekers van Heerlen ook hier terecht staan. Die hebben toen ook geholpen bij het opruimen van de troep. Ik heb er ook niets anders dan wat benzinegeld voor gekregen. Wel mocht ik er vakantie vieren," liet M. de rechter gisteren openhartig weten.

Zoals bekend werd het Kamerlid zelf al in een eerder stadium zowel door fractievoorzitter Brinkman van het CDA als de officier van justitie in Maastricht openlijk vrijgepleit van elke verdenking in deze fraudezaak rond de wao'er. Politierechter Becker bevestigde gisteren dat ook zij de vriendendienst die M. verrichtte niet als strafbare of laakbare handeling ziet en buiten beschouwing laat.

Wel ging zij mee met de officier van justitie, die bewijzen aandroeg dat M. regelmatig stevig kluste. In een mate die het stadium van een handje helpen ver te boven was gegaan. Zo had een observatieteam hem wekenlang bezig gezien op bouwwerken in Aken en Keulen. M., die als mijnwerker was omgeschoold tot bouwvakker, zag het zelf allemaal als vrijetijdsbesteding na zijn plotseling afkeuring. Mr. Laumen vond echter dat M. 'verdraaid goed had geweten' dat hij de kluit belazerde toen hij zes jaar achter elkaar nee invulde op vraag of hij gewerkt had in het betreffende jaar.

Raadsman mr. H. Heuvelmans vindt dat in de bewijsvoering grote gaten geschoten kunnen worden en dat het bedrag van 50.000 gulden dat volgens justitie is bijverdiend veel te hoog is ingeschat. Hij wees erop dat M. ondanks zijn handicap weer een baan heeft moeten nemen om zijn schuld af te betalen. „Weet u dat u nog ruim 19 jaar moet betalen, als u elke maand 250 aflost?" vroeg politierechter Becker aan M. „Ik zal nu wel moeten, maar ik zeg u dat de bedragen die men mij toedicht veel te hoog zijn," aldus M., wiens raadsman al in beroep is gegaan bij het Sociaal Fonds Bouwnijverheid.

een beginselvaste politicus hoef je niet in een compromispartij te zoeken

punaise

Overval op bank in Eijsden

EIJSDEN – Een onbekende man heeft gisteravond rond kwart over zeven een bank op de parkeerplaats 'de Knuvelkes' langs de A2 ter hoogte van Eijsden overvallen. Hij ging er met een onbekend geldbedrag van door. Kort nadat een klant het bankgebouw binnenkwam betrad ook de overvaller met een nylonkous over het hoofd het kantoor. Hij bedreigde de bankbediende met een vuurwapen en eiste geld. De overvaller verdween met de buit achter het bankgebouw. Van hem ontbreekt nog elk spoor.

Man gepakt met drugs

KERKRADE – Een 28-jarige Kerkradenaar is gistermiddag op de Ailbertuslaan in zijn woonplaats aangehouden omdat hij drugs op zak had. Bij een onderzoek in zijn woning vond de politie nog een vrij grote partij verdovende middelen. Dat was ook de reden dat de 27-jarige Kerkraadse vriendin van de man werd aangehouden. In totaal nam de politie 170 gram drugs in beslag. Het duo is na verhoor ingesloten.

Celstraf voor verkrachting

MAASTRICHT – Wegens verkrachting van een medewerkster is een 50-jarige manegehouder uit Maastricht veroordeeld tot 21 maanden gevangenisstraf, waarvan zeven voorwaardelijk. Tegen de man die veertien dagen geleden ontkende, was 30 maanden geëist. Een 41-jarige Valkenburger werd wegens ontucht met zijn minderjarige kinderen door de rechtbank veroordeeld tot 18 maanden (waarvan zes voorwaardelijk). Tegen hem was drie jaar gevraagd.

Vrouw met een mes gestoken

HEERLEN – Een onbekende man heeft maandag om negen uur 's morgens aan het Koraalerf in Heerlen een 22-jarige vrouw met een mes gestoken. De vrouw raakte niet gewond, maar haar jas werd gescheurd ter hoogte van de hartstreek. De vrouw wilde haar fiets in het schuurtje achter haar woning plaatsen, toen de man zonder enige aanleiding op haar instak. Voordat de man vluchtte, griste hij de beurs van de vrouw weg. De buit bedroeg 89 gulden.

Karlspreis voor Brundtland

AKEN – De internationale Karlspreis van de stad Aken is dit jaar toegekend aan de Noorse minister-president Gro Harlem Brundtland. Zij neemt de prijs donderdag 12 mei (Hemelvaartsdag) in het stadhuis in ontvangst. Van de 37 eerdere laureaten is zij de tweede vrouw.

Daders overval Geleen gepakt

GELEEN – Met de arrestatie van drie jongens uit Geleen heeft de politie een overval op tankstation De Fakkel aan de Jos Klijnenlaan opgelost. Het tankstation werd op 3 januari jongstleden overvallen door het trio dat er met een onbekend geldbedrag vandoor ging. Dank zij getuigen zijn de jongens (twee van 17 en een van 19 jaar oud) aangehouden. In de woning van een van hen werd het bij de overval gebruikte wapen gevonden. Bij de aanhouding werd een politieman gebeten door een in de woning aanwezige hond. Het slachtoffer werd behandeld in het ziekenhuis maar kon vervolgens naar huis.

Illegale wapens opgespoord

PANNINGEN – Een 62-jarige man uit Panningen is gisteren gearresteerd omdat hij wordt verdacht van illegale wapenhandel. Bij een inval in zijn woning en bedrijf trof de politie zeven stroomstootwapens, 178 busjes traangas, een gasalarmpistool, een gaswapenstok, een pompbuks en honderd patronen aan.

Copycat Trap in Popslag Paperclip

HEERLEN – De Limburgse band The Copycat Trap neemt vanavond deel aan de Popslag in het NCRV-radioprogramma Paperclip Magazine. Bij de Popslag maken de luisteraars en een jury een keuze uit de verkorte nummers van twee amateurbands. Volgende week al komen drie voorrondewinnaars tegen elkaar uit. De winnaar daarvan mag binnenkort twee nummers live komen uitvoeren in Paperclip Magazine. De tegenstander van Copycat Trap vanavond is Groovin' Pict uit Amersfoort. Luisteraars kunnen tijdens de uitzending hun voorkeur kenbaar maken op 06-300033. Paperclip Magazine wordt uitgezonden van acht tot negen uur op Radio 3. o/z

Op 16 januari 1994 is geboren en gestorven, onze zoon

Brian

Patrick en Lucille
Teeken-Wijzenbeek

Voskuilenweg 17, 6416 AG Heerlen.
Telefoon: 045-742202.

De crematie vindt plaats op vrijdag 21 januari 1994 om 15.30 uur in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Vol blije spanning hebben wij hem verwacht

Brian

onze kleinzoon en onze neef

Hij heeft ons niet mogen kennen
Wat zullen wij hem missen

* 16 januari 1994 † 16 januari 1994

Corrie en Ernst Wijzenbeek
Theo en Jessy Teeken
Patricia en Pedro Raffke Marijke en Richard

In verband met het overlijden van onze kleinzoon

Brian

is onze zaak

H.O. Wijzenbeek

Corneliuslaan 24-26 te Heerlerheide
op 21 januari a.s.
NA 13.00 UUR GESLOTEN

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan onze lieve vader, schoonvader en opa

Emile Jacobs

weduwnaar van

Marie-Louise Budé

Hij bereikte de leeftijd van 80 jaar.

In dankbare herinnering:
Brunssum: **Josée Zenden-Jacobs**
Hen Zenden
Ralph
Luc
Hoensbroek: **Vivienne Wolters-Jacobs**
† Pierre Wolters
Patrick-Caren
Philippe-Esther
Echt: **René Jacobs**
Marianne Jacobs-Severins
Cédric
Tristan

18 januari 1994
Promenade 213, 6411 JH Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 22 januari a.s. om 11.00 uur in de H. Martinuskerk te Heerlen-Welten, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats te Imstenrade.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Donderdag a.s. om 19.00 uur is er een avondwake in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

† **Anna Teggelbeckers**, 90 jaar, weduwe van Johannes Kuijpers. Corr.adres: Heinsbergerweg 5la, 6061 AH Posterholt. De crematieplechtigheid zal worden gehouden woensdag 19 januari om 10.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg.

† **Nelly van der Geest**, 43 jaar, echtgenote van Vic Richaerts, Maasstraat 22, 6019 BB Wessem. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 20 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Medardus te Wessem.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven, die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man en vader

Sjeffie Verhoeven

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

May Roberts
Ricardo
schoonzussen, zwagers
en schoonouders

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 22 januari om 19.00 uur in de Lambertuskerk te Haelen.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin dat alles voor hem betekende geven wij u met droefheid kennis dat vrij onverwacht van ons is heengegaan mijn innig geliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader en onze allerliefste opa, broer, zwager, oom en neef

Ton van der Kolk

echtgenoot van

Sjeanny Kole

Hij overleed op de leeftijd van 64 jaar, gesterkt door de h. sacramenten.

Heerlen: **A.E. van der Kolk-Kole**
Brunssum: **Netty Smit-van der Kolk**
Ger Smit
Bart, Marlies, Roy
Ransdaal: **Marie-Louise Wolters-van der Kolk**
Pierre Wolters
Laurie, Lynn
Wijnandsrade: **Ben van der Kolk**
Riny Breuls
Heerlen: **Bram van der Kolk**
Conny van der Kolk-van Wanrooy

Familie van der Kolk
Familie Kole

6415 TX Heerlen, 18 januari 1994
Paulus Potterstraat 6

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 22 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Geest, gelegen aan de Kasteellaan te Heerlen-Meezenbroek, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, donderdag 20 januari om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Martelaren van Gorcum te Heerlen, Sittarderweg.

Onze dierbare overledene is opgebaard in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met leedwezen hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud-medewerker en -collega, de heer

Ton van der Kolk

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen en familieleden sterkte toe om dit verlies te dragen.

Directie, hoofdredactie en medewerkers
Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad BV

Helaas moesten wij afscheid nemen van ons zeer gewaardeerd lid en onze collega, de heer

Ton van der Kolk

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen en familie van harte sterkte toe met dit verlies.

Bestuur en leden
Vereniging L.D.-senioren

Enige en algemene kennisgeving

†

Van onze herinneringen
Verzachten onze smart
Verdwenen uit ons midden
Maar nooit uit ons hart.

Met grote verslagenheid geven wij kennis dat, na een noodlottig ongeval, plotseling van ons is heengegaan onze lieve zoon, broer, neef en lieve vriend

Jean van der Kroft

* 28 september 19[illegible] † 13 januari 1994

In dankbare herinnering:
Vaals: **M[illegible] van der Kroft**
L[illegible]
Kerkrade: **Fam. [illegible]**
Vaals: **M[illegible]**
Vaals: **Fam. [illegible]**
van der Kroft
Zeeland (N.Br.): **Fam. [illegible]**
Capelle a/d IJssel: **Fam. [illegible] van der Kroft**
Gulpen: **Fam. [illegible] van der Kroft**
Köln (D): **Fam. [illegible]elke-**
van der Kroft
Köln (D): **Martina**
Fam. van der Kroft

13 januari 1994
Prins Bernhardstraat 39, 6291 GV Vaals

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 20 januari om 10.30 uur in de parochiekerk St. Jozef te Vaals.

Aansluitend vindt de crematie plaats in het crematorium Imstenrade, Imstenraderweg 10 te Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons gewaardeerd lid

Frans Kulka

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe.

Bestuur en leden
Postduivenvereniging Hendrik

---

†

Na een leven van zorg en aandacht voor allen die hem dierbaar waren en dankbaar voor alle mooie en fijne herinneringen die hij achterlaat, geven wij u kennis dat geheel onverwacht is overleden mijn lieve man, vader, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Jac Schroën

echtgenoot van

Tilla Vonken

Hij overleed in de leeftijd van 62 jaar voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Kerkrade: **Tilla Schroën-Vonken**
Bert en Carine
Familie Schroën
Familie Vonken

6466 EH Kerkrade, 18 januari 1994
Kleingraverstraat 88

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 22 januari om 11.00 uur in de kerk Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heilust gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats te Spekholzerheide.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake vrijdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium Schifferheide Schifferheidestraat 7 alwaar gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van onze directeur, de heer

Jac Schroën

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe in deze moeilijke dagen.

Medewerkers van J.J.H. Schroën
H/O aannemersbedrijf Vonken

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, is na een dapper en geduldig gedragen lijden toch nog onverwacht van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, groot-, overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Josepha Ziembinski

weduwe van

Willem Joseph Reinartz

Zij overleed in de leeftijd van 88 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Sint-Odiliënberg: **Wiel Reinartz**
Lies Reinartz-Lemmens
Breda: **Jan Reinartz**
Lies Reinartz-[illegible]
[illegible]: **[illegible]**
[illegible]
Landgraaf: **Pierre Reinartz**
Gerda Reinartz-[illegible]
Landgraaf: **Stef Reinartz**
Toos Reinartz-Verstegen
Landgraaf: **Jo Reinartz**
Yvonne Reinartz-Colaris
[illegible]: **Maria [illegible]-Reinartz**
[illegible]
en haar klein- en
achterkleinkinderen
Familie Ziembinski
Familie Reinartz

Brunssum, 17 januari 1994
bejaardenverzorgingstehuis Kruisberg
Corr.adres: Julianastraat 43, 6441 BS Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 22 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg, Hoofdstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene vrijdag 21 januari om 18.[illegible] uur, aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het bejaardenverzorgingstehuis Kruisberg.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

† **Giel De la Haye**, 53 jaar, echtgenoot van Jettie Faber, Bukel 3, St. Geertruid. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 20 januari om 13.30 uur in de kerk van St. Gertrudis te St. Geertruid.

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en crematieplechtigheid van mijn lieve vrouw, onze moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Wilhelmina Curvers-Gommans

zeggen wij u hartelijk dank. Een woord van hartelijke dank willen wij richten aan het Groene Kruis.

H. Curvers
kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen

Hoensbroek, januari 1994

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 23 januari a.s. om 11.00 uur in de grote St. Jan te Hoensbroek.

OVERLEDEN

† **Tjeu Verheesen**, 80 jaar, echtgenoot van Mia Stroucken, Weerdweg 10, 6067 BN Linne. De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op 20 januari om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Linne

† **Graad de Wit**, 64 jaar, Ommelpad 30, 6035 PC Ospel. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op 20 januari om 11.00 uur in de parochiekerk te Ospel-Nederweert.

† **Carel Slabbers**, 70 jaar, echtgenoot van Jet Smeets. Julianastraat 19, 6067 EV Linne. De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op 22 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Linne.

† **Maria Hendrikx-Driessen**, 97 jaar, weduwe van Theodorus Hendrikx. Corr. adr. G.P. Hendrikx, Van Goghlaan 13, 6006 PN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op 20 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Keent-Weert.

---

†

Nooit zal je door de tuin meer gaan
waar iedere bloem en iedere plant
getuigde van je zorgzame hand.
Nu gaat de hemelpoort voor je open.

Voorzien van het h. sacrament der zieken, hebben wij dinsdagmorgen in zijn eigen, vertrouwde omgeving, in de leeftijd van 83 jaar, afscheid mogen nemen van

Johan Hendrik (Hein) Reijans

echtgenoot van

Maria Muijres

Nieuwstadt: **Maria Reijans-Muijres**
Nieuwstadt: **T. Coenen-Reijans**
G. Coenen
Nieuwstadt: **M. v.d. Bergh-Reijans**
J. v.d. Bergh
Born: **C. [illegible]tmekers-Reijans**
G. [illegible]tmekers
Nieuwstadt: **Y. Heijnen-Reijans**
F. Heijnen
Nieuwstadt: **P. Reijans**
[illegible] Reijans-Hodzelmans
[illegible]: **G. Reijans**
H. Reijans-Dobbers
Heek: **G. van de Laar-Reijans**
T. van de Laar
en al zijn kleinkinderen
Familie Reijans
Familie Muijres

6118 CJ Nieuwstadt, 18 januari 1994
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 22 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de Doper te Nieuwstadt.

Vrijdagavond om 18.40 uur wordt de rozenkrans voor de overledene gebeden, gevolgd door de avondmis te zijner intentie, in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk vanaf 10.30 uur.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard, bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ons betoond bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Jakob (Kuub) Schols

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Mevr. Th. Schols-Geer
kinderen, klein- en
achterkleinkinderen

Kerkrade, januari 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 22 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-Holz.

Enige en algemene kennisg[eving]

†

Na een werkzaam en liefdevol leven [...] gezin, dat alles voor hem betekende, [...] met droefheid kennis dat in het zieke[nhuis] Maastricht van ons is heengegaan m[ijn] geliefde man, onze lieve en zorgza[me] schoonvader, opa, broer, zwager, oom e[n]

Peter Damianus Schoeller

echtgenoot van

Louisa Houben

Hij overleed op de leeftijd van 59 jaar [...] van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade-Chèvremont: **L. Schoeller-[...]**
Kinderen en [...]
kleinkinder[en]
Familie Sch[oeller]
Familie Ho[uben]

6463 HA Kerkrade, 18 januari 1994
Hertogenlaan 123

De plechtige uitvaartdienst zal gehou[den] den op vrijdag 21 januari a.s. om 10.30 [...] parochiekerk van de Blijde Boodschap [...] rade-Rolduckerveld, waarna de cre[matie] plaatsvinden in het crematorium te [...] Imstenrade.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condole[ren].

Avondmis donderdag 20 januari om 19[...] voornoemde parochiekerk.

Onze dierbare overledene is opgebaa[rd in het] mortuarium Schifferheide van Linde[man Uit]vaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te K[erkrade-] West, alwaar gelegenheid tot afsche[id nemen] dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is [gezorgd].

In plaats van kaarten

Graag wil ik langs deze weg iedereen [...] voor de enorme belangstelling en het [...] ven betoond bij het overlijden van mijn [...] note

Tiny Leers

De vele condoléances en bloemen zijn [...] een grote steun geweest.

Hub van Mulken

De zeswekendienst zal gehouden worde[n op za]terdag 22 januari om 19.00 uur in de [...]viuskerk te Limbricht.

Hartelijk dank voor uw medelev[en bij] het overlijden van mijn man, onze [...] schoonvader en opa

Albert Jennekens

U. Jennekens-Kifinger
Kinderen en kleinkin[deren]

Hoensbroek, januari 1994

De plechtige zeswekendienst zal w[orden] gehouden op zondag 23 januari a[.s. om] 10.00 uur in de Christus-Koning[kerk] Hoensbroek-Zuid.

Dankbetuiging

In plaats van kaarten

De vele condoléances, uw aanwezighei[d en] overige blijken van medeleven bij de zie[kte,] overlijden en de crematie van mijn d[ierbare] echtgenoot, lieve vader, schoonvader en [...]

Jo Rensink

waren voor ons een grote steun en tro[ost. Wij] danken u oprecht daarvoor.

L. Rensink-Me[...]
kinderen en kl[einkinderen]

Kerkrade, januari 1994

De zeswekendienst zal gehouden worden [op za]terdag 22 januari 1994 om 19.00 uur in d[e paro]chiekerk van O.L. Vr. van Lourdes te Ke[rkrade-] Gracht.

Daar het ons onmogelijk is eenieder per[soonlijk] te bedanken voor het medeleven, ons [betoond] bij het overlijden en de begrafenis van [mijn lie]ve moeder, schoonmoeder, groot- en ov[ergroot]moeder

Fieny Rosenboom-Schiffelers

willen wij u langs deze weg hartelijk da[nken].

Kinderen, klein- en
achterkleinkinderen

Heerlen, januari 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaats[vinden] op zaterdag 22 januari a.s. om 19.00 uu[r in de] parochiekerk van de H. Gerardus Ma[jella te] Heerlen-Heksenberg.

Zeker 22 Limburgse bouwbedrijven zouden fraude hebben gepleegd

Geheime prijsafspraken aannemers onderzocht

MAASTRICHT – Zeker 22 Limburgse bouwbedrijven zouden in de periode 1985-1989 fraude hebben gepleegd door geheime onderlinge prijsafspraken. Dat valt op te maken uit een justitieel dossier over het faillissement van het Sittardse aannemersbedrijf Schreurs.

De ondernemingen zouden in strijd met de reglementen van hun eigen organisatie, de Zuidnederlandse Aannemers Vereniging (ZNAV), en sinds 1 april 1987 ook in strijd met de wetsregels, een systeem van zogenoemde opzetgelden hebben toegepast. Daarmee zouden zij de aanneemsom hebben opgedreven.

Mr. J. van Elk, algemeen directeur en secretaris van de ZNAV, deelde gisteravond mee dat zijn vereniging een nader onderzoek laat instellen naar mogelijke oplichtingspraktijken van diverse leden. De vereniging heeft daarvoor wel het dossier van de Maastrichtse justitie nodig.

„We hebben dit inmiddels opgevraagd", aldus Van Elk. „Tevens zouden we graag van justitie willen weten waarom zij alleen het failliete bedrijf Schreurs strafrechtelijk heeft vervolgd en de overige bij deze affaire betrokken aannemers niet."

Volgens Van Elk zijn twee gevallen bekend van toepassing van het systeem van opzetgelden. Het ene geval betreft de bouw van een nieuw scholencomplex voor het Bisschoppelijk College in Sittard. In het andere gaat het om het gemeentehuis in Meerssen. Beide projecten werden gegund aan Schreurs. Andere inschrijvers die bij de aanbesteding met hogere bedragen uit de bus kwamen dan Schreurs kregen naderhand een gedeelte van de opzetgelden terug tegen valse fakturen.

In beide zaken hebben de bevoordeelde aannemers inmiddels een gedeelte van de opzetgelden terugbetaald en daarmee een strafvervolging weten te voorkomen. In Sittard gaat het om een bedrag van drie ton, in Meerssen om tenminste één ton. Tenminste twee bouwverenigingen, een in Heerlen en een in Beek, en de Rijksgebouwendienst hebben schadeclaims aangekondigd. Zij menen teveel te hebben betaald voor honderden woningen, scholen, en verbouwing van een kazerne in Maastricht en de bouw van het politiebureau in Meerssen.

Psychisch onderzoek van Ricardo de la B.

HEERLEN/DEN BOSCH – De door de rechtbank in Maastricht wegens moord en het medeplegen van moord tot levenslang veroordeelde Ricardo de la B. (39) uit Heerlen is opnieuw psychiatrisch onderzocht in het Pieter Baancentrum in Utrecht. Het instituut had aanvankelijk geweigerd de 'gevaarlijke' gedetineerde wegens bewakingsproblemen op te nemen.

Het hof in Den Bosch stemde in oktober weliswaar in met nieuw onderzoek naar de geestesgesteldheid van De la B. maar liet dat afhankelijk zijn van de bereidheid tot opname van het instituut. De la B., die tijdens het proces in Maastricht door districtspsychiater dr. Van Leeuwen in Maastricht als 'heel normaal tijdens het plegen van de zeer ernstige misdrijven' was gekenschetst, had via zijn raadsman mr. Henk Peters om revisie gevraagd omdat hij 'aan zichzelf was gaan twijfelen'.

Het hof kan nu het onderzoek sneller dan verwacht in maart in hoger beroep de liquidaties in de Zuid-Limburgse onderwereld behandelen waarbij de La B. was betrokken of die hij liet uitvoeren door zijn adjudant Van der S. (veroordeeld tot twintig jaar). Het gaat om de moorden op Jan Collard en Harrie van Mulken in 1987, op Louis Schneider in 1989 en andere zware misdrijven.

Bond van Rundveehouders bepleit maatregel

'Handel in melkquota moet worden afgeroomd'

Van onze verslaggever

BAEXEM – De voorzitter van de Bond van Rundveehouders van de LLTB, Toon van Rens, heeft gisteren tijdens de algemene vergadering in Baexem afroming bepleit van melkquota die worden verhandeld. „Door de handel in melkquota is mede door het verleasen van melk is de concurrentiepositie van de melkveehouderij aan het verslechteren," opperde Van Rens. Voor een melkquotum wordt grif ruim vier gulden per kilogram betaald; een gulden per procent vetgehalte. Grote sommen geld stromen daardoor uit de sector; bedragen die wel door de sector moeten worden opgebracht.

Die uitstroom van geld zou, volgens Van Rens, kunnen worden beperkt door de quota die worden verhandeld af te romen. De zo verzamelde quota zouden kunnen worden aangewend om verdere korting op de huidige quota te voorkomen. Indien er dan nog quotum zou overblijven zou dit percentsgewijs kunnen worden verdeeld.

Melkveehouders vrezen dat quota als gevolg van de Gatt-akkoorden andermaal met drie procent zullen worden gekort. De gesubsidieerde export van zuivelprodukten zou immers, in melkequivalenten uitgedrukt, met circa 2,5 miljoen ton dalen; de import met ruim een miljoen ton toenemen. Vleesveehouders vrezen een zelfde ontwikkeling: een afname van de export en een toename van de import.

Veehouders vinden dat hun sector 'het kind van de rekening' is geworden. Om die reden was de staatssecretaris van Economische Zaken, Yvonne van Rooy, uitgenodigd om tekst en uitleg te geven. Zij ontkende dat ze meer oog voor de dienstensector en industrie zou hebben gehad. Met 'stille diplomatie' is meer bereikt dan naar buiten is gekomen, al moet de gesubsidieerde zuivelexport met 21 procent terug.

Dat hoeft niet tot vermindering van de produktie te leiden. „Er zit nog altijd groei in de Europese markt, zeker als zij met Oostenrijk en Scandinavische landen wordt uitgebreid. Ook buiten Europa zijn er markten voor hoogwaardige produkten. Smaken internationaliseren. Waarom zouden er na de hamburgers niet meer cheeseburgers kunnen worden afgezet."

Lijsttrekker CD trekt zich terug

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De lijsttrekker van de Centrum Democraten in Maastricht, A. Thielens, heeft zich inmiddels teruggetrokken, omdat hij misleid en verkeerd geïnformeerd zou zijn door voorzitter A. Schijns. Zijn naam blijft echter bovenaan de lijst staan. De Kieswet maakt de verandering onmogelijk omdat de reden onvoldoende is om de kandidaatsstelling ongeldig te verklaren.

Om dezelfde reden is Louis Gommans in Brunssum straks tegen zijn zin kandidaat. Ook twee CD-kandidaten in Stein hebben zich feitelijk teruggetrokken. Als ze gekozen worden, kunnen ze voor het raadslidmaatschap bedanken. Door al deze bedankjes moet de extreem-rechtse partij het in Limburg stellen met een uiterst magere lijst van echte kandidaten. In de zes plaatsen waar de CD meedoet zijn dat in totaal dertien kandidaten. In Heerlen en Roermond bestaat het lijstje uit drie kandidaten, in Weert, Maastricht en Brunssum blijven twee CD'ers over en in Stein waarschijnlijk een.

De werkgroep Anti-Racisme Limburg geeft alle namen van CD-kandidaten en de lijst van ondersteuners door aan het landelijke Fascisme Opsporingskollektief (FOK).

Toplokatie

● *Opvallend noemt Zadelhoff de verminderde vraag naar winkels op toplokaties als de Grote Staat in Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Vooral overheid zocht kantoorruimte in 1993

Van onze redactie economie

HEERLEN – De vraag naar kantoorruimte in Limburg is in 1993 vooral overeind gebleven dankzij het openbaar bestuur en aanverwante instellingen. Dat meldt de landelijk opererende makelaar DTZ Zadelhoff in zijn jaarlijkse marktrapport 'Visie achter de feiten 1993'. Het openbaar bestuur nam in 1993 46 procent van alle aankopen van kantoorruimten in Limburg voor zijn rekening. Nergens in Nederland was dat percentage zo hoog. Door de provinciale industrie en openbare nutsbedrijven werd vijftien procent van de totaal verkochte of verhuurde kantoorruimte opgenomen.

In Maastricht werd bijvoorbeeld een belangrijke rol op dat gebied opgeëist door het ministerie van Justitie dat alles bij elkaar nu 15.000 vierkante meter kantooroppervlakte opkocht in het voormalige ziekenhuis Annadal om daar de rechtbank te vestigen. Ook in andere Limburgse steden was de overheid met succes op zoek naar kantoorruimte, onder andere in Venlo en in Sittard. Verder kreeg in Heerlen de relatief grote transactie met het ABP zijn beslag, waarbij ten behoeve van de afdeling Hypotheken een inmiddels in aanbouw zijnd gebouw werd gehuurd. „Veel huurders lieten nieuwbouw prevaleren boven bestaande bouw," concluderen de opstellers van de inventarisatie ten aanzien van de kantorenmarkt in Limburg.

De Limburgse detailhandelsmarkt stond vorig jaar in het teken van een afvlakkende vraag naar winkelruimte. Zelfs in Maastricht, zo concludeert Zadelhoff, was sprake van een licht verminderde vraag naar winkels op toplokaties zoals de Spilstraat, Grote Staat en Kleine Staat.

Julianafonds subsidieert besparing energie

Gemeenschapshuizen krijgen 2,7 miljoen

Van onze verslaggever

BUNNIK – De Limburgse gemeenschapshuizen krijgen 2,7 miljoen gulden van het Juliana Welzijn Fonds. Het geld is bestemd voor energiebesparende maatregelen. Het Julianafonds betaalt maximaal zestig procent van de kosten, tot een maximum van 30.000 gulden. De rest moeten de gemeenschapshuizen zelf opbrengen.

Het Julianafonds beschouwt de gemeenschapshuizen als cruciale voorzieningen voor de leefbaarheid op het platteland. „Maar veel gemeenschapshuizen krijgen de exploitatie nauwelijks rond, onder meer omdat de energiekosten zo hoog zijn," zegt Th. van Oosten van het Julianafonds. „Door bouwkundige aanpassingen die het energiegebruik omlaag brengen, snijdt het mes aan twee kanten: ze krijgen een comfortabeler accommodatie én de exploitatiekosten gaan omlaag."

Tarief

Het Julianafonds steunde eerder een soortgelijk project in de provincie Groningen. Op grond van de ervaringen daar, koos het fonds ervoor om de steun te richten op het terugbrengen van het energieverbruik. „Veel gemeenschapshuizen zijn gebouwd in de jaren zestig," verklaart Van Oosten. „Zo veel mogelijk kubieke meters voor zo min mogelijk geld, was vaak het motto. Aan het energieverbruik werd toen nauwelijks gedacht."

Het Juliana Welzijn Fonds heeft de uitvoering van het project uitbesteed aan de Limburgse welzijnsstichting Liose in Roermond. Mega Limburg licht tegen gereduceerd tarief het energieverbruik van de deelnemende gemeenschapshuizen door.

Daarna bekijkt Liose in overleg met het gemeenschapshuis welke maatregelen moeten worden genomen en waar het gemeenschapshuis de rest van het geld vandaan moet halen. Het Julianafonds denkt daarbij aan de gemeenten en aan lokale sponsors.

Inmiddels hebben 74 gemeenschapshuizen zich gemeld bij het Julianafonds, dat over een budget beschikt om 86 gemeenschapshuizen te helpen. „Als het bij deze 74 blijft, kan de bijdrage van het Julianafonds misschien nog iets omhoog," zegt Van Oosten.

Nederlandse Draad Industrie samen met Duitse firma

VENLO – De Nederlandse Draad Industrie NDI bv in Venlo-Blerick gaat een samenwerkingsverband aan met het in Duitsland gevestigde Thyssen Draht GmbH. Het personeelsbezetting in Venlo zal uiteindelijk in 1995 als gevolg van de samenwerking zijn teruggelopen van 249 naar 224 arbeidsplaatsen, zo vermoedt het bedrijf.

Dodelijke verdoving: vrijspraak gevraagd

DEN BOSCH – De officier van justitie bij de rechtbank in Den Bosch heeft gisteren vrijspraak gevraagd voor een 35-jarige assistent-gynaecoloog uit Eindhoven. De man stond terecht wegens schuld aan de dood van een patiënte. Het 34-jarige slachtoffer, Petronella Jansen uit het Leunen, kreeg in oktober 1992 in het St.-Josephziekenhuis in Veldhoven een te hoge dosis van een verdovend middel en overleed vier dagen later.

In deze zaak stonden in november vorig jaar al twee biometristes uit het ziekenhuis terecht. Biometristes moeten ervoor zorgen dat de juiste anaesthesie-apparatuur klaar ligt. De ene biometriste, uit Nuenen, werd toen schuldig verklaard zonder strafoplegging.

Haar collega uit Waalre werd vrijgesproken. De laatste gebruikte een ampul met een tienmaal hogere concentratie dan normaal van het verdovingsmiddel Lidocaine, om de injectiespuit te vullen waarmee de assistent-gynaecoloog de patiënte plaatselijk zou verdoven.

Het slachtoffer zou met de reageerbuismethode worden bevrucht en daarvoor moesten rijpe eicellen worden weggehaald. De arts vroeg de biometriste voor de behandeling of de juiste vloeistof in de spuit zat. Ze antwoordde bevestigend en zei dat ze de spuit had gevuld, samen met haar zeer ervaren collega.

De officier van justitie eiste in november tegen deze 'ervaren collega' voor grove schuld aan het overlijden drie maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en 2500 gulden boete. Tegen de relatief onervaren vrouw uit Waalre was voor 'aanmerkelijke schuld' een maand voorwaardelijk en duizend gulden boete geëist. Officier van justitie mr. Veldman zei gisteren in haar requisitoir tegen de assistent-gynaecoloog dat haar verwacht kon worden de strafrechtelijke zin van zijn 'verantwoordelijkheid als medicus onverlet laat'.

De rechtbank doet uitspraak op 1 februari.

Geleense piloot maakte aardbeving in Los Angeles mee

'Op de elfde verdieping kraakte alles'

Van onze verslaggeefster

GELEEN – Het eerste wat Richard Boers deed na de aardbeving in Los Angeles was z'n moeder in Geleen bellen. Die wist echter nog niet dat de Amerikaanse stad was getroffen door een aardbeving. „Het was niet de eerste aardbeving die ik meemaakte. Maar die in Limburg was lang niet zo angstig als deze," vertelt Richard.

Richard zit er ontspannen bij als hij zijn verhaal vertelt in zijn ouderlijk huis in Geleen. Hij is blij weer thuis te zijn. „Als zoiets gebeurt in een vreemd land, voel je pas hoe ver je van huis bent." Richard is piloot bij de KLM en vloog zondag van Amsterdam naar Los Angeles, waar hij op de elfde verdieping van een hotel in de wijk Culver City verbleef.

Om 04.31 uur, het is dan 13.30 uur in Nederland, werd hij wakker door het schudden en kraken van het gebouw. „Het was echt heel angstig. Ik had het gevoel twee meter heen en weer te zwaaien. Kasten verschoven en het raam vloog open. Doordat ik de aardbeving in Limburg twee jaar geleden had meegemaakt, wist ik wat ik moest doen: in de deurpost gaan staan."

Direct viel de elektriciteit uit en was het overal donker. „Met de anderen ben ik naar beneden gegaan. Via de noodtrap, want de lift kon natuurlijk niet gebruikt worden. Het was zo'n stalen trap, en al die moertjes en bouten maakten een enorm lawaai. Beneden lagen allemaal stukjes beton. Maar verder was het gebouw niet beschadigd, op een paar scheurtjes na."

Buiten was de hele stad in duisternis gehuld. Richard: „Er waren alleen vonken te zien van de bovengrondse elektriciteitskabels, die over elkaar schuurden. En in de verte de rook van een aantal branden. Maar ik heb geen gewonde mensen of grote schade aan gebouwen gezien."

Het hele hotel was ondertussen leeggestroomd, op straat stonden zo'n 150 mensen. „Heel veel mensen liepen in hun pyjama. Er was een wat oudere dame in haar pyjama met krulspelden in. Naast haar stond een Japanse vrouw die keurig was opgemaakt. Dat was een gek gezicht," vertelt Richard.

De hulp kwam direct op gang. Richard: „Ik stond versteld hoe snel alles ging. Na tien minuten waren al mensen aan het helpen. Het klopte allemaal. Na een half uur was het al op televisie te zien." De naschokken gingen nog een tijd door, maar die waren niet meer zo heftig als de eerste. Zelfs toen het vliegtuig klaar stond om terug naar Nederland te vliegen om 13.00 uur, volgde nog een behoorlijke naschok. „Maar dat voelde net als een harde windvlaag, die je in een vliegtuig vaak voelt." Tot dinsdag kan Richard 'bijkomen' van zijn belevenissen. Dan moet hij weer naar Los Angeles. „Ik zie er niet echt tegen op, maar ik ga er toch wel met een bepaald voorgevoel naar toe."

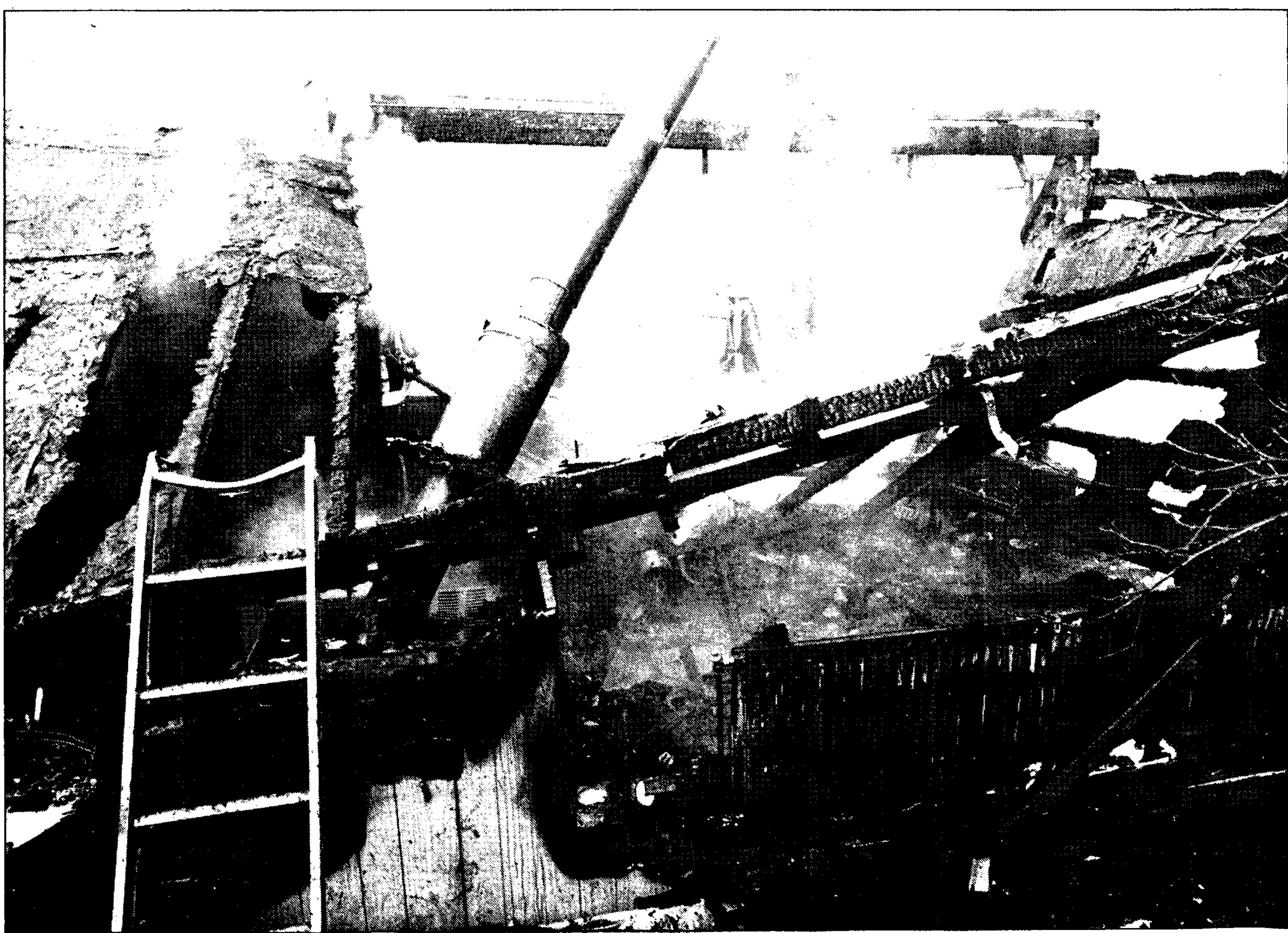
● *Piloot Richard Boers was banger bij de aardbeving in Los Angeles dan bij die in Limburg in april 1992.* Foto: PETER ROOZEN

Vuurzee verwoest woonwagen Heerlen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Een woonwagen aan de Kookerstraat in Heerlen is gistermiddag rond een uur volledig in vlammen opgegaan. Volgens de 51-jarige bewoonster brak de brand uit in de woonkamer als gevolg van kortsluiting in een kachel. De vrouw kon tijdig een veilig heenkomen zoeken. Haar kat en papagaai kwamen om in de vlammen. Een derde huisdier, een hond, bleef ongedeerd.

De brand ging gepaard met hevige rookontwikkeling. Twee caravans, die nauwelijks op een meter afstand van de woonwagen stonden, liepen flinke rook- en waterschade op. Door de enorme hitte sprongen op het woonwagenterrein ook twee olievaten. Zeker 250 liter olie liep hierdoor via de rijbaan in het riool. De gemeente Heerlen heeft het riool gezuiverd.

● *De brand in de woonwagen ging gepaard met een enorme rookontwikkeling.*
Foto: FRANS RADE

Aantal benefietconcerten rijst de pan uit

Limburg swingt voor watersnood

Van onze verslaggevers

HEERLEN – Het aantal benefietconcerten voor de gedupeerden van de watersnood rijst de pan uit. Ongeveer alles wat maar muziek maakt in Limburg staat op een of ander podium gratis te spelen voor het goede doel. Van bijvoorbeeld een popfestival met regionale amateurbands in de Landgraafse Oefenbunker tot een groot artiestengala met landelijke vedetten op 25 januari in het Maastrichtse Mecc. Pop, klassiek en feestmuziek, alle genres komen aan bod. Limburg swingt voor de slachtoffers van de watersnood.

De benefietconcerten doen een behoorlijke duit in het zakje. Zo leverde het Geleense Rock voor Watersnood een week geleden vierduizend gulden op, ofschoon het bezoekersaantal tegenviel. In plaats van de begrote 1500 kwamen er slechts vierhonderd mensen naar de Hanenhof. Een marathon met twintig bands in het Venlose jongerencentrum Perron 55 leverde afgelopen zaterdag elf mille op.

Op het programma staan nog benefietconcerten in Landgraaf, Sittard en Maastricht. De Limburgse hoofdstad is zelfs op drie achtereenvolgende dagen het toneel van concerten voor de slachtoffers van de watersnood. Discjockey Frits Spits wierp in zijn dagelijkse Radio 3-programma de Avondspits al de vraag op, of de overdaad wel zo verstandig is. Sinds de kerstdagen vestigt hij regelmatig de aandacht van zijn luisteraars op de acties voor de slachtoffers van de watersnood. „Twee benefietconcerten in dezelfde stad op twee opeenvolgende dagen, dat lijkt me niet goed," beantwoordt de dj zijn eigen vraag. „Eén groot spektakel lijkt me beter. Het Vrijthof is dan het leukst, het Mecc in dit jaargetijde waarschijnlijk het meest praktisch."

Initiatieven

Een van de eerste muzikale initiatieven werd op 21 december genomen door de Stichting 'Help Limburg Oet de Drup'. In een paviljoen op het Vrijthof treden maandag onder de noemer 'Limburgse artiesten voor Limburg' onder andere Rowwen Hèze, de Jansse Baggen Bend en Beppie Kraft op. Toegang 25 gulden, de opbrengst is na aftrek van de onkosten voor het Rampenfonds.

Maar zijn de motieven van de optredende artiesten altijd zuiver? „De artiesten zingen in eerste instantie om geld voor het Rampenfonds binnen te halen," stelt organisator Guido Vreuls, die zich echter wel kan voorstellen dat sommige mensen denken dat de deelnemende artiesten de benefietconcerten vooral uit promotionele overwegingen aandoen.

Ook Miranda Dal van C.L. Productions, dat een dag later een galaconcert in het Maastrichtse Mecc organiseert, heeft hieraan gedacht en hierover getwijfeld. „Maar geen enkele artiest bood zichzelf aan. Het is dus geen verkapte vorm van publiciteit," concludeert Dal.

Ook ras-Rotterdammer Lee Towers zei meteen 'ja' op het verzoek zijn steentje bij te dragen aan het galaconcert. „Nee hoor, dit heeft absoluut niets met promotie te maken. Ik heb heel spontaan gereageerd op het verzoek na het zien van de beelden. Als blijkt dat de medemens in je omgeving in nood is, moet je helpen. Ik doe het op mijn manier, door gratis op te treden. Het is nogal wat, wat er gebeurd is. Het is echt een drama," licht Lee Towers zijn beweegredenen toe.

Duurste

Naast Towers treden in het Mecc onder meer Sandra Reemer, Lori Spee, Terry Rogan en benny Neyman op. De bij de Maastrichtse VVV en het Theater aan het Vrijthof verkrijgbare kaarten zijn de duurste onder de watersnood-benefieten: 65 gulden.

Voor zanger Rob de Nijs liep het allemaal niet even anders. Nadat De Nijs eerst door de Roermondse Oranjerie was gevraagd voor een kosteloos optreden, is dat verschoven naar volgende week dinsdag in de Sittardse stadsschouwburg. „Hij kwam net van vakantie terug, zodoende," aldus J. Boot van zijn managementbureau, Puur Zang.

Blijft de vraag of de veelheid aan benefietconcerten geen ongunstig effect heeft op de totale opbrengst. En wie de coördinatie van alle initiatieven op zich had moeten nemen.

Niet de Stichting Popmuziek Limburg, vindt SPL-voorzitter Wim Collaert. „Het is zo'n divers geheel van activiteiten: van een paar amateurbands in een café tot een gala in het Mecc, dat valt bijna onmogelijk goed af te stemmen."
„Bovendien," meent Collaert, „is daarvoor de SPL niet in het leven geroepen. Wij behartigen de belangen van de amateur-popmuziek in deze provincie. Dat is heel iets anders dan het regelen van deze overigens prima initiatieven."

Het Nationale Rampenfonds is hoe dan ook verheugd over het grote aantal benefietconcerten in Limburg. „Het is een positieve ontwikkeling ten gunste van de gedupeerden," aldus woordvoerder B. Kuik.

Afval Overleg Orgaan reageert op VAM-rapport

'Geen overcapaciteit bij afvalverbranding'

Van onze verslaggever

UTRECHT – Het Afval Overleg Orgaan (AOO) gelooft niet dat in Nederland een overcapaciteit ontstaat bij de verbranding van huishoudelijk en bedrijfsafval.

Dat stelde het AOO gisteren in reactie op een rapport dat is opgesteld door de Vuil Afvoer Maatschappij (VAM) en het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf van de provincie Zuid-Holland. Volgens dat rapport is de voorgenomen uitbreiding van de verbrandingscapaciteit van drie miljoen ton tot meer dan vijf miljoen ton per jaar niet nodig, omdat er dan te veel verbrandingsinstallaties staan.

Volgens beleidscoördinator H. Huisman van het AOO moeten de uitbreidingsplannen gewoon doorgaan. „We hebben in Nederland op dit moment ongeveer negen miljoen ton aan brandbaar afval. Ondanks hergebruik, preventie en alternatieve verwerking, hebben we in 1998 een capaciteit nodig van vijf miljoen. Van een overcapaciteit is dan geen sprake," aldus Huisman.
Veel bedrijfs- en ander afval wordt nu nog gestort in plaats van verbrand. De stortverboden die voor veel stoffen op stapel staan en de plannen voor duurdere storttarieven, zullen de verbrandingsinstallaties meer werk bieden, voorspelt Huisman.

Afnemen

In de rapportage van de VAM staat juist dat de hoeveelheid te verbranden afval zal afnemen door de grotere nadruk op hergebruik en preventie. Als gevolg van de hoge verbrandingstarieven wijken veel bedrijven bovendien uit naar alternatieve vormen van afvalverwerking. De VAM heeft overigens zelf een nieuwe verbrandingsoven in aanbouw. Huisman meent dat de alternatieve verwerking van afval vooralsnog weinig om het lijf heeft.

Een woordvoerder van de provincie Limburg zei dat Gedeputeerde Staten vooralsnog vasthouden aan de afvalcijfers zoals het AOO, het Rijks Instituut voor Milieuhygiëne (RIVM) en het ministerie van Vrom die heeft voorgelegd. In de berekening gaat men er van uit dat een gemiddeld gezin in Nederland duizend kilo afval per jaar produceert.

Alleen de 12.500 inwoners van de Noordlimburgse gemeente Beesel produceren minder dan de helft van dit gemiddelde. Door het invoeren in 1991 van een dure huisvuilzak (2,10 gulden per stuk), een sterk preventiebeleid en veel voorlichting is Beesel er in geslaagd een afvalreductie van zestig procent te bewerkstelligen. De Beeselse aanpak is tot nu toe alleen door de gemeente Barendrecht (21.000 inwoners) overgenomen. Op 3 mei 1993 heeft Barendrecht de huisvuilzakprijs op 2,50 gulden gezet, een kwart van de inwoners compostvaten gegeven tegen een gereduceerd tarief en een milieupark ingericht waar papier, glas, lompen, oud ijzer en klein chemisch afval kan worden ingeleverd. Volgens een woordvoerder van de gemeente is de hoeveelheid afval daarmee in één klap met veertig procent gedaald.

Zowel Beesel als Barendrecht beamen dat er sprake is van afvaltoerisme na invoering van de dure huisvuilzak. Een aantal inwoners probeert het afval via een buurgemeente te droppen. Maar de hoeveelheden zijn zo miniem dat ze niks afdoen aan het succes van de aanpak, stelt woordvoerder J. Schwalbe van de gemeente Beesel.

De gemeenten Onderbanken en Brunssum zijn de enige gemeenten in Limburg die de Beeselse aanpak binnen afzienbare tijd willen introduceren. Brunssum (30.000 inwoners) start nog voor de zomervakantie met een dure huisvuilzak (1,20 à 1,50 gulden per stuk) en gaat de bestaande mini-container gebruiken voor de inzameling van groente-fruit- en tuinafval. Daarnaast worden een centraal brengdepot en tien buurtvoorzieningen voor gescheiden inzameling van afval in het leven geroepen.

„Veel gemeenten komen om informatie vragen, maar wat ze er dan mee doen weet ik niet. Het stelt me dan ook teleur dat nog zo weinig gemeenten deze methode overnemen", aldus Schwalbe.

Autofabriek in Born slankt af op Japans dieet

NedCar-personeel kijkt in de Japanse keuken

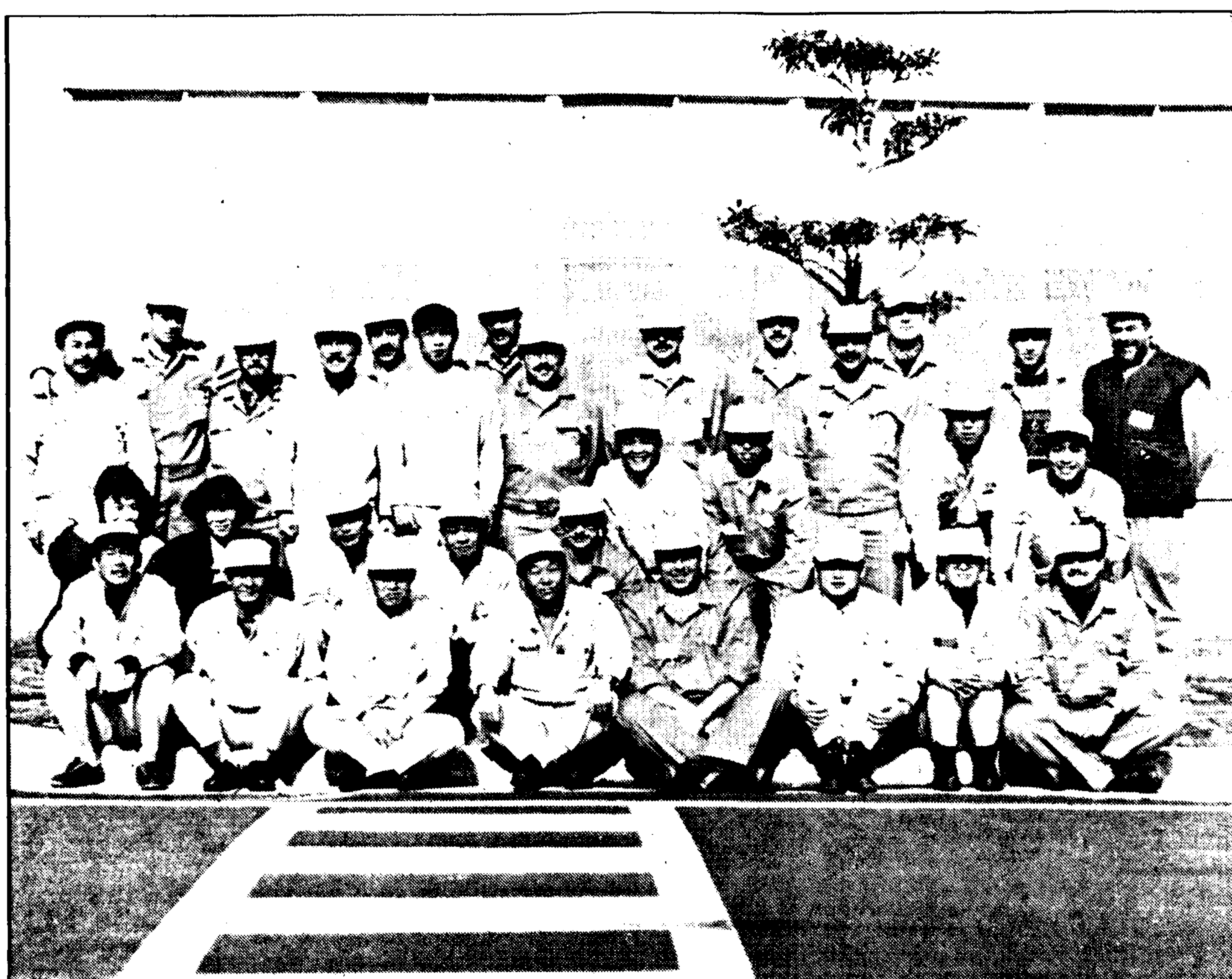
DOOR PETER BRUIJNS

BORN – Bij een blik in de Japanse keuken kun je meer leren dan enkel hoe je sushi of sukiyaki moet maken. Dat hebben tot nu toe 180 medewerkers van NedCar ervaren. Ze werkten het afgelopen jaar gedurende twee maanden in de Mitsubishi-autofabriek in de Japanse stad. Terug in Born kunnen ze niet alleen met stokjes eten, maar begrijpen ze ook beter hoe hun Japanse partner in elkaar zit.

Op dit ogenblik lopen 77 mensen uit Born en Helmond stage in Japan. In de loop van dit jaar vertrekken nog eens 430 NedCar-mensen naar de andere kant van de wereld. De Japanisering van NedCar is een kostbare operatie. Maar het is de moeite waard, vindt directeur Frans Sevenstern. Want NedCar wordt straks een superefficiënte 'Japanse' autofabriek.

Het betekent een nieuwe omwenteling in de toch al bewogen geschiedenis van de Limburgse autofabriek. Mitsubishi, dat niet bepaald bekend staat als een progressief bedrijf, draait sommige zaken zelfs terug. De moderne, rijdende produktieplatforms die NedCar nog maar een paar jaar geleden in gebruik nam, worden nu bijvoorbeeld weer ingeruild voor de oude vertrouwde lopende band. Dat werkt volgens Mitsubishi veel efficiënter.

'Slanke produktie' is de sleutelterm. Voortaan moet met de helft van het personeel het dubbele aantal auto's (90.000 Volvo's en evenveel Mitsubishi's) worden gemaakt. Deden ze er in Born vroeger 38 uur over om een auto in elkaar te zetten en tegenwoordig 28,5 uur, volgend jaar moeten de nieuwste Volvo's en Mitsubishi's in 17 uur klaar zijn. NedCar bouwt aan de toekomst met minder toeleveranciers, kleinere voorraden en minder modelvarianten. Personeel moet leren meedenken en zorgen voor 'continue verbeteringen'.

● *De stagelopers van Nedcar tussen hun Japanse collega's van Mitsubishi.*

De NedCar-stagelopers zijn nu in Kurashiki druk bezig zich die kunst eigen te maken in een proeffabriek. Daar worden al de eerste exemplaren geproduceerd van het Mitsubishi-model dat volgend jaar in Born van de lopende band moet rollen. In de tweede helft van dit jaar wordt de Japanse proeffabriek stukje bij beetje afgebroken en naar Nederland verscheept. Zo'n honderd techneuten van Mitsubishi reizen vervolgens met de proeffabriek mee naar Limburg om hem hier weer in elkaar te zetten. Het NedCar-personeel kan er het volgend jaar in Born op warmdraaien voor de echte produktie, die eind 1995 van start gaat.

De NedCar-medewerkers die in Japan zijn geweest, tonen zich behoorlijk onder de indruk van hun ervaringen: een totaal andere cultuur en werkwijze. Een langdurig verblijf in Japan was voor de meesten niet gemakkelijk. Limburgers zijn nogal honkvast, sommigen waren nog nooit in het buitenland geweest. Hoewel ze snel met stokjes overweg konden, wisten ze nooit precies wat ze aten. En de communicatie met de ondoorgrondelijke Japanse collega's liet nogal te wensen over. Grapjes begrepen de Japanners niet. En in bars werden de Nederlanders geweigerd omdat ze buitenlander zijn.

Daar staat tegenover dat ze heel wat van de Japanse produktieaanpak hebben opgestoken. De Japanse discipline is voorbeeldig, weet een van de teruggekeerde stagiairs, J. Heckman: „Wij zijn creatiever als individu, de Japanners hebben een veel sterker groepsgevoel. Solo-acties zijn er uit den boze, niemand durft er in zijn eentje een knoop door te hakken. Maar daar staat tegenover dat ze als groep veel meer verantwoording krijgen." Eerder concludeerde een Japanreiziger al dat het groepsgevoel bij Mitsubishi zo groot is, dat ziek zijn eigenlijk uit den boze is, omdat de werknemers daarmee de rest van de ploeg nadeel berokkenen.

Toverformule

Een toverformule voor een vlottere produktie hebben ze bij Mitsubishi ook niet, weet A. Hoefnagels. Technische hoogstandjes hebben ze in Japan niet aangetroffen. „Als ze iets verbeteren, doen Japanners dat stap voor stap. Dat is verstandig. Wij waren bij NedCar eerder geneigd alle veranderingen in één keer door te voeren en dat riep dan steeds weer bijkomende problemen op, waardoor het produktieproces werd verstoord."

Het fabeltje dat Japanners werken tot ze erbij neervallen, is overdreven, zo hebben andere Japan-gangers al geconstateerd. De collega's in de Mizushimafabriek in Kurashiki hebben drie weken vakantie, verdienen vergelijkbare salarissen en hebben een werkweek van veertig uur. Maar: „De Japanners gaan voor een klus en niet voor de uren dat er gewerkt moet worden. Men spreekt af een bepaald produkt te maken en dat doen ze dan," constateert een NedCar-medewerker. „In Nederland is het nog andersom. We werken voor de uren en het karwei interesseert ons niet echt."

Eis 2,5 jaar cel voor poging tot doodslag

Autodief reed dwars door politieblokkade

Van onze verslaggever

ROERMOND – Als een kamikazepiloot vloog autodief Marek S. (30) november vorig jaar in Vlodrop met hoge snelheid dwars door een barricade van de politie, bestaande uit twee dwars over de weg geparkeerde patrouillewagens. De klap was zo hevig dat een voor zijn leven sprintende wachtmeester toch nog door een rondtollende politiewagen werd geraakt. Poging tot doodslag, oordeelde officier van justitie mr. E. van Dongen gisteren voor de Roermondse rechtbank. Zij eiste een gevangenisstraf van 2,5 jaar tegen S.

De doldrieste ontsnappingspoging van de man betekende het einde van een wilde achtervolging over Nederlands en Duits grondgebied. S. had bij een garage in Vlodrop een splinternieuwe auto gestolen, maar omdat het alarm afging, had hij meteen al de politie in zijn kielzog. S. stoof vol gas gevend de Duitse grens over en wilde van geen stoppen weten. Toen de politie hem uiteindelijk wist in te halen en klem probeerde te rijden, keerde de man zijn auto en scheurde weer richting Nederland. Inmiddels gewaarschuwde collega's blokkeerden daarop met hun politiewagens de weg in de veronderstelling dat S. het dan wel zou opgeven.

Maar tot hun ontzetting zagen de agenten dat de man zonder snelheid te minderen recht op hen afreed. Seconden voordat S. de politieauto's ramde, vluchtten twee wachtmeesters die bij de blokkade stonden in paniek weg. Eén van hen kon zich niet snel genoeg uit de voeten maken en werd door een carambolerende patrouillewagen geraakt. De wachtmeester liep een ontwrichte schouder en een gekneusde heup op. Het slachtoffer is nog steeds niet helemaal hersteld en kan voorlopig alleen maar bureaudienst draaien. Zichtbaar geëmotioneerd vroeg de politieman de rechtbank gisteren om 1500 gulden smartegeld.

S. hield bij hoog en laag vol dat het niet zijn bedoeling was geweest door de barricade heen te rijden. Hij had gedacht dat hij de politiewagens kon omzeilen. De twee agenten had hij niet gezien, beweerde S.

Zijn advocate, mr. V. Malherbe, vond dat er van opzet geen sprake was geweest. Bovendien hadden de agenten volgens haar de achtervolging moeten staken toen de Duitse grens werd gepasseerd. „Volgens het Akkoord van Schengen mag de politie pas met ingang van 1 februari grensoverschrijdend opereren. Ze hadden er toen dus niks te zoeken," aldus de advocate die vroeg S. alleen maar voor autodiefstal te veroordelen.

De rechtbank doet uitspraak over veertien dagen.

Vanaf zijn kantoor op de negende verdieping van de personeelsflat van het Geleense ziekenhuis kijkt directeur Willem Last van de Ziekenhuisschool Limburg uit op het fraai tegen een heuvel geplakte dorpje Sweikhuizen. Het is echter zeer de vraag of hij nog lang van het uitzicht mag genieten. Als het aan onderwijsminister Ritzen ligt, worden de twaalf ziekenhuisscholen in Nederland opgedoekt. Het onderricht aan zieke leerlingen komt in de plannen van de minister geheel voor rekening van de school waarop die leerlingen in gezonde toestand lessen volgen. Lukt dat niet, dan kan de zogeheten thuisschool een contract afsluiten met een van de vijf regionale centra voor ziekenhuisonderwijs – voor Limburg is dat het centrum Nijmegen – die in de plaats komen voor de twaalf ziekenhuisscholen. Geen gezonde situatie, aldus directeur Last die nogal wat kanttekeningen plaatst bij het beleid van de minister 'dat voor Limburg weinig zoden aan de dijk zet'.

Directeur Last: 'Voorstel Ritzen zet weinig zoden aan de dijk'

Ziekenhuisschool Limburg met opheffing bedreigd

in het nieuws

DOOR HANS GOOSSEN

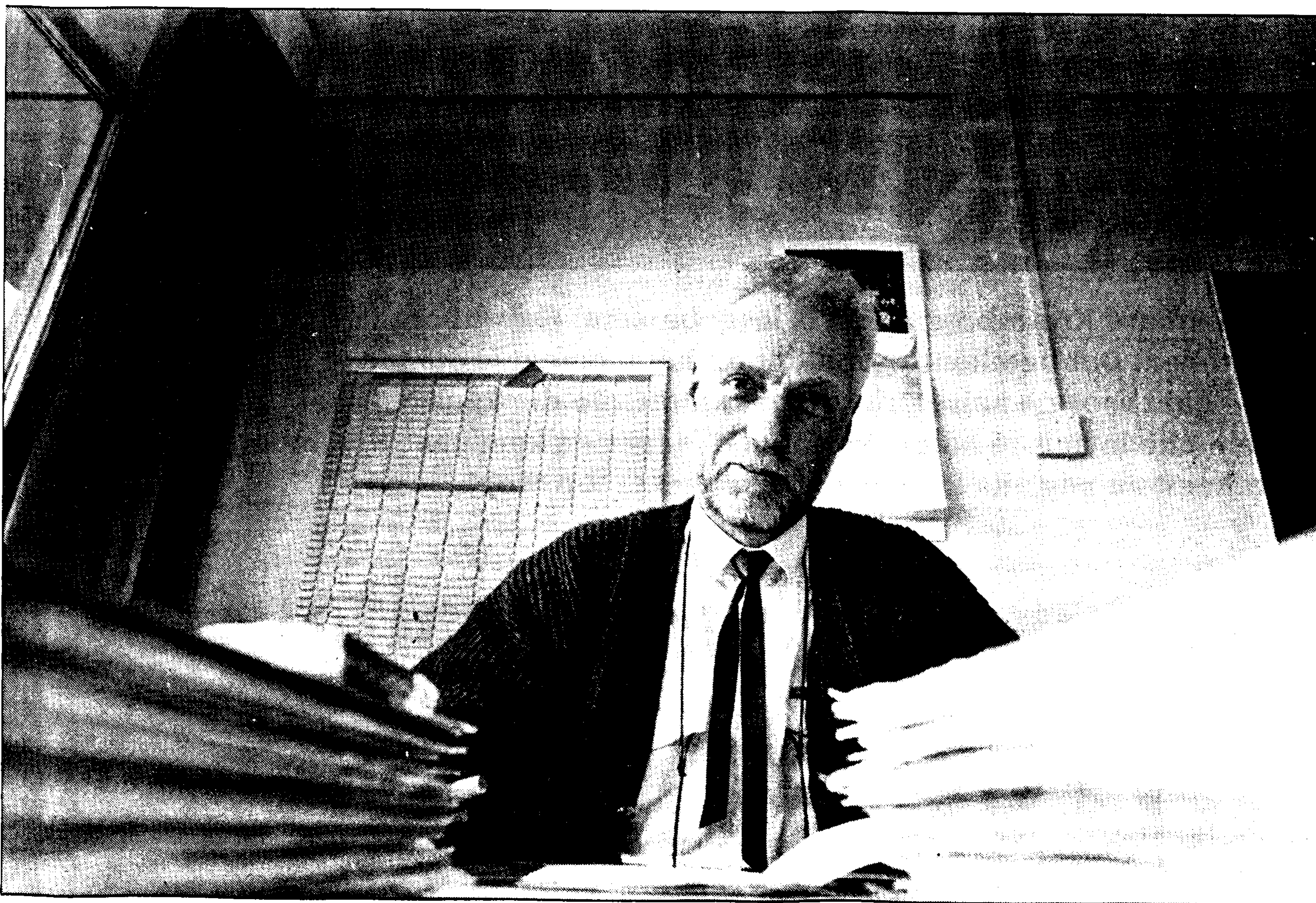
Het zijn uitgerekend de ziekenhuisscholen zelf geweest die keer op keer bij het ministerie hebben aangedrongen op een nieuwe aanpak van deze bijzondere vorm van onderwijs. De afgelopen jaren zijn de scholen geconfronteerd met een teruglopend leerlingenaantal.

Het aantal kinderen en tieners in hospitalen is weliswaar toegenomen, maar de ziekenhuisschoolbankjes werden er niet beter door gevuld. „Een gevolg van spanningen tussen regelgeving en praktijk," concludeert Last. Volgens een uit de jaren zeventig daterende richtlijn, komen ziekenhuisscholen pas in actie als verwacht wordt dat een patiëntje langer dan drie weken opgenomen moet worden. En daar wringt volgens Last de schoen. De medische wetenschap is niet stil blijven staan en heeft in veel gevallen ervoor gezorgd dat kortere opnametijden mogelijk zijn. Bovendien streven de ziekenhuizen er uit bezuinigingsoverwegingen naar om het aantal verpleegdagen in het ziekenhuis terug te dringen en de patiënt eerder naar huis te sturen. Gevolg: een dalend aantal potentiële ziekenhuisschoolleerlingen, waardoor de scholen in problemen kwamen.

Daaruit zou de argeloze leek kunnen afleiden dat de ziekenhuisschool haar bestaansrecht verliest. Maar dat is zeker niet het geval, benadrukt Last. De medische wereld mag dan volop in beweging zijn geweest, het onderwijs heeft ook geen pas op de plaats gemaakt. De doelstelling uit de jaren zeventig om er in elk geval voor te zorgen dat geen onherstelbare achterstand wordt opgelopen door een verblijf in het ziekenhuis heeft plaatsgemaakt voor het idee dat onderwijs een continu proces is. Dat een leerling in het ziekenhuis ligt, is een toevalligheid die dat proces niet mag onderbreken.

„En dus moeten we af van die drie weken-maatregel. Daarover wilden we met de minister praten. Het zou gewoon zo moeten zijn dat de ziekenhuisschool lessen verzorgt voor ieder kind dat is opgenomen, ongeacht de duur van die opname."

Verder denkend in die richting zou het leerlingenaantal van de ziekenhuisscholen weer stijgen. „Door het teruglopend leerlingenaantal kunnen wij minder docenten inzetten en uiteindelijk steeds minder tijd investeren in leerlingen. Wij zijn actief in acht ziekenhuizen, maar de grenzen komen in zicht als je dagelijks nog maar drie kwartier of een uur of zelfs nog minder aan een individuele leerling kunt besteden. Dan moet je je inderdaad afvragen of het zin heeft om nog door te gaan." Last tekent daarbij nog fijntjes aan dat zijn twaalf mensen de afstanden tussen de verschillende ziekenhuizen in eigen tijd afleggen.

● *Directeur Last van de Ziekenhuisschool Limburg vindt dat de school nog steeds bestaansrecht heeft.*

Foto: ERMINDO ARMINO

„Ik heb geen zin in een jammerverhaal. Aan het nieuwe beleid zitten ook goede aspecten. Bijvoorbeeld het werken met flexibel inzetbare arbeidskrachten. Daar hebben we al jaren om gevraagd. Wij hebben parttimers voor een aantal uren in dienst. In piektijden kunnen we het werk nauwelijks aan, terwijl er ook dagen zijn dat docenten geen les hoeven te geven."

Zo zijn er meer positieve opmerkingen te maken, maar de constructie deugt niet, meent Last. De verantwoordelijkheid van de thuisschool wordt naar zijn mening wel heel erg zwaar aangezet en hij vraagt zich af of de zieke leerling daar nu het meest bij gebaat is. Er is natuurlijk de mogelijkheid om van de regionale centra gebruik te gaan maken, maar hij vreest dat die kans niet zo gek veel aangegrepen zal worden. „Ja, als een Kerkraads kind in Nijmegen ligt, moet de school wel, dan kan ze het niet zelf doen. Als het aantal contracten bovendien tegenvalt, vrees ik dat de regionale centra vrijwel alleen in de thuishaven veel werk kunnen verrichten en nauwelijks in de regio actief kunnen zijn. Het aantal contracten is ook voor de centra immers maatgevend voor budget en mankracht."

Last betwijfelt of de thuisschool eenzelfde op de maat van het zieke kind toegesneden onderwijs kan bieden. „We hebben er nu toch zo'n tien jaar ervaring mee, weten wat een kind met diabetes aankan, weten hoe we zelf op calamiteiten moeten reageren, weten hoe ziekte of medicijnen het lesgedrag kunnen beïnvloeden."

Bovendien, de thuisschooldocent zal de lessen aan de zieke leerling buiten schooluren moeten geven. „Zie je het al voor je? Dat er op één afdeling op uiteenlopende tijden vijf of zes verschillende docenten binnen komen lopen. Dat werkt toch niet."

expositíes

● HEERLEN

Sterrenwacht Schrieversheide, Schaapskooiweg 95. Airbrush-werken van Frank Baumann. T/m 31/1.

Stadsgalerij, Raadhuisplein. Valises. Van 29/1 t/m 20/3, open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Houtsneden van Gus Mazzocca. T/m 30/1, open ma t/m vr 10-12 uur, 14-17 uur en 19-21 uur, zo 15-17 uur.

● VOERENDAAL

Galerie Kleen Lingelauf, Valkenburgerweg 79. Werk van Jelle Hoogstra en Meg Langeslag. T/m 31/1, open di t/m vr 14-17 uur, za 10-16 uur.

● VAESRADE

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Werk van Etienne Bruneel en Math van Kampen. T/m 20/2, open do en zo 14-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Werk van Bruni Regenbogen. T/m 20/2. Open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Werk van Miriam van Kuppenveld en Marc Niessen. T/m 6/2, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● SITTARD

Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a. Werken in staal en hout van Horst Reusche. Open wo t/m zo 14-17 uur.

● MAASTRICHT

Galerie Lot Duynstee, Hoogbrugstraat 18. Keramiek van Jacqueline Bohlmeijer en Ulfert Hillers. T/m 19/2, open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur.

Galerie Dis, Tafelstraat 28. Expositie van Frans Dicker. T/m 5/2. Open wo t/m zo 13-17 uur.

Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Marion Le Blanc. T/m 25/3, open ma t/m vr 8.30-16 uur.

Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Glaskunst uit Maastricht: Max Verboeket. T/m 12/2. Open do t/m za 11-18 uur.

Museum Spaans Gouvernement, Vrijthof. De gedekte tafel. T/m 31/1.

Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Nic Jonk, Luc Bemelmans, Joep Coppens, Appie Drielsma, Dirk Lambrecht, Roland Barthels, Roland Deussen en Emile Cornelis. T/m 1/3, open do t/m zo 12-17.30 uur.

Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Werk van Gard van Wegberg. T/m 21/2, open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Werk van André Wilhelmus. T/m 12/2, open di t/m za 13.30-17.30 uur.

Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Schilderijen van Ans Lemmens. T/m 7/2, open vr t/m ma 13-17.30 uur.

Galerie Tracé, Alexander Battalaan 31. Expositie van Hans Ensink. Van 15/1 t/m 26/2, open do 14-18 uur, vr en za 12-17 uur.

Galerie SiO2, Rechtstraat 71. Werk van Wietske van Leeuwen en Heike Suhre. Van 29/1 t/m 26/2, open wo t/m za 13-17 uur, 6/2 14-16 uur.

Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b. Schilderijen van Alex Zeguers. Van 22/1 t/m 26/2, open di t/m za 13.30-17.30 uur.

● GULPEN

De aw Sjoklaatfebrik, Ringweg 31. Werk van Marie-Antoinette Courtens en Joke Schmidt. Van 23/1 t/m 27/2, open do t/m zo 14-17.30 uur.

● ROERMOND

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Beelden van David Vandekop. T/m 30/1. Van model naar postzegel. Van 22/1 t/m 20/3. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

Galerie Wansink, Neerstraat 76. Objecten van der Ende en foto's van Jean-Marc Spaans. T/m 12/2, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● HERKENBOSCH

Art Gallery Consultancy Spreuwenberg, Hoofdstraat 27. Werk van Kees de Goede en Bert van Beek. T/m 27/2, open do 18-21 uur, vr t/m zo 14-17 uur.

● STEVENSWEERT

Galerie Stevensweert, Jan van Steffeswertplein 8. Tien maal grafiek maal grafiek. T/m 6/2, open do t/m zo 14-17 uur.

● WEERT

Gemeentemuseum De Tiendschuur, Recollectenstraat 5a. Foto's van Jo Brunenberg. T/m 30/1, open di t/m zo 14-17 uur.

● VENLO

Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 6. Werk van Rudi Bierman. Van 23/1 t/m 10/4, open ma t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.

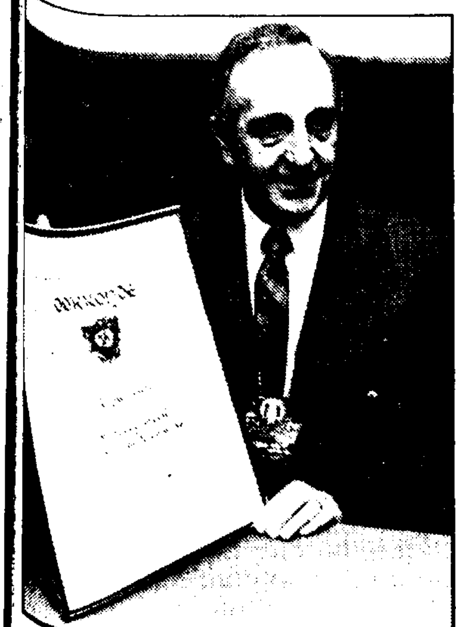
streeksgewijs

carnaval

Joode Sjteer

● De 63-jarige Wiel Janssen van de Locht heeft zaterdagavond D'r Joode Sjteër uitgereikt gekregen uit handen van wethouder Hub Bogman. D'r Joode Sjteer is de carnavalsonderscheiding van de Vasteloavendsverain Kirchroa-West.

Wiel Janssen is al 44 jaar actief lid van mannenkoor David in Spekholzerheide. Hij staat bekend als een feestneus die met gitaar of accordeon de stemming er goed in weet te houden.

● *Wiel Janssen met de oorkonde van D'r Joode Sjteer.*

Zeute Inval

● Sjpasskapel d'r Zeute Inval viert zaterdag vanaf 19.30 uur het 11-jarig bestaan met een receptie met bal in café Oud Molenberg, Kerkraderweg 36.

Winkbülle-revue

● In de stadsschouwburg wordt vrijdag en zaterdag vanaf 20 uur de Winkbülle-revue gehouden met als thema 'Gans Heële zit in utzelfde Sjuutje'. Omdat de Blauwe Sjuut dit jaar het 44-jarig bestaan viert, wordt de revue opgevoerd als een luxe cruise over de Limburgse binnenwateren zoals Maas, Jeker, Worm, Geul en Caumerbeek. Op beide avonden is er een nazit in het Theatercafé.

Paljassen

● Hub Michiels (48) stort zich als Prins Hub II van De Paljassen in het carnavalsgewoel. Hij is gehuwd en vader van twee kinderen. Van beroep is hij administratief medewerker en zijn hobbies zijn muziek, badminton en fietsen. Tijdens de proclamatiezitting werd de Orde van Verdiensten van De Paljassen uitgereikt aan Joep van Hooren en Gerrit Smeets.

● *Hub II van De Paljassen.*

Lotbroekers

● Peter Linckens is de nieuwe prins van De Lotbroekers. Huisvader Peter heeft als hobbies tekenen, schilderen en kerstballen maken. Als Prins Peter I houdt hij zondag vanaf 11.11 uur receptie in het MFC Gebrook aan de Prinsenstraat.

● *Peter I van de Lotbroekers.*

Julde Kompel

● D'r Kirchröatsjer Vasteloavends Verain reikte de orde van de Julde Kompel uit aan Toon Creusen. Creusen maakt zich vooral verdienstelijk op muzikaal-cutureel gebied. Hij is erevoorzitter van Harmonie St.-Caecilia Spekholzerheide, voorzitter van de Stichting Muziekschool Kerkrade, vice-voorzitter en erebestuurslid van de RK Limburgse Bond en secretaris van de Stichting WMC.

● *Julde Koempel voor Toon Creusen (l).*

Sjtee Uul

● CV D'r Sjtee Uul uit Lauradorp mocht dit jaar de Gemeenteprins van Landgraaf leveren. John Paulus (27) was de gelukkige. Prins John II houdt zaterdagavond van 20.30 tot 22 uur receptie in gemeenschapshuis d'r Sjtee-uul. Aansluitend is er prinsenbal.

● *John II van Lauradorp.*

Auditie voor balletdansers in Hoensbroek

HOENSBROEK – De Nationale Balletacademie houdt zaterdagmiddag auditie. Vanaf drie uur zijn jongens en meisjes, die een beroepsopleiding tot klassiek danser(es) willen volgen, in Cultureel Centrum Kasteel Hoensbroek welkom.

De Nationale Balletacademie is de opleiding klassiek ballet van de faculteit theater van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Leerlingen van deze academie volgen de ballet- en schoolopleiding in een geïntegreerd dagrooster. Dit betekent dat zij het gehele onderwijspakket in Amsterdam volgen.

Voor meer informatie kan men bellen met de Nationale Balletacademie: ☎020-6244884.

journaal kort

HEERLEN

● Bij Benedyczak, Kempkensweg 18, kunnen vrijdag tussen 18.30 en 21 uur pakketten voor Polen worden afgegeven. Voor informatie: ☎726348.

● In Grand Café Fellini wordt vrijdag en zaterdag een echt Mexicaans feest gehouden.

LANDGRAAF

● De Stichting Kinderopvang Humanitas viert zaterdag van 13-16 uur de opening van het Kindercentrum Nieuwenhagen aan de 1213-Laan.

● Rubens poppentheater geeft zaterdag om 14 uur in het Ora de voorstelling 'Vies'.

BRUNSSUM

● Het Harmonie Orkest Brunssum neemt zondag deel aan het landelijk FKM-concours in Doetinchem. De generale repetitie vindt vrijdag om 20 uur plaats in gemeenschapshuis Concordia.

● Het Mannenkoor RMK houdt zondag van 10-16 uur rommelmarkt in gemeenschapshuis Concordia.

HOENSBROEK

● Vrouwen van de Kasteelbuurt kunnen zich vandaag nog opgeven voor de cursus Sociale Veiligheid, die dinsdagmorgen 25 januari om van start gaat. Voor informatie: Zymose, ☎227400.

KERKRADE

● In het Theehuisje van de Botanische Tuin Terwinselen wordt dinsdag 25 januari om 20 uur een dialezing gehouden over een trektocht door West-Amerika.

JABEEK

● Fanfare St.-Caecilia houdt zondag van 11 tot 16 uur de jaarlijkse rommelmarkt in het Ontmoetingscentrum aan de Gaatstraat.

WIJNANDSRADE

● De Film en Fotogroep '76 vertoont zondag om 14 uur het Jeugdjournaal '93 op video. Maandag om 20 uur wordt het Jaaroverzicht '93 vertoond en de film 'De Swier vroeger en nu'. De voorstellingen zijn in het Gemeenschapshuis.

50 km-drempel in Overheek

VOERENDAAL – Bij de ingang van de bebouwde kom in de Voerendaalse wijk Overheek, komend vanuit Hulsberg, wordt een 50 km-drempel aangelegd. Bij het herinrichtingsplan voor Overheek is rekening gehouden met de nieuwe woonwijk. In deze wijk zal het verkeer de komende jaren fors toenemen. De problemen worden vooral veroorzaakt door de hoge snelheden van de weggebruikers. Samen met het ontbreken van een voetfietspad geeft dat voor de voetgangers een onveilig gevoel. Met de aanleg van de 50 km-drempel, het versmallen van de weg door een middengeleider en reflectiepalen en de reconstructie van de aansluiting Overheek en Klimmenderstraat wordt de snelheid teruggebracht.

Geslaagd

● Konstantijn Schoenmakers (Landgraaf) studeerde aan de RU in Utrecht af als dierenarts. Hij gaat werken en wonen in Kampen.

Kindercentrum in Terwinselen

KERKRADE – Gouverneur B. van Voorst tot Voorst opent donderdag 20-1 (14.45 uur) een nieuw kindercentrum aan de Singelweg 5 in Kerkrade. Hij doet dat tijdens zijn werkbezoek aan de Klankstad. Het is het zevende kindercentrum van Stichting Kinderopvang Kerkrade. Hier wordt naast peuterspeelzaalwerk en buitenschoolse opvang, flexibele en verlengde dagopvang (van 6.45 tot 18 uur) aangeboden. Er zullen circa 150 kinderen worden geplaatst.

in de theaters

● HEERLEN

wo. 19/1: muziek: Rita Reys met Jubileumconcert

wo. 19/1: muziek: La Banda Del Sur (20.30 uur)

● SITTARD

wo. 19/1: theater: De Berini's met Groeten uit Rotterdam

● MAASTRICHT

wo. 19/1: cabaret: Tineke Schouten met All you need is lach (20.15 uur)

● VENLO

wo. 19/1: musical: Bubbling Brown Sugar

● ROERMOND

wo. 19/1: dans: Introdans

● WEERT

wo. 19/1: toneel: Cees Brandt met de kindervoorstelling Morgen kom ik bij je wonen (14.30 uur)

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

Hartoperatie pat
toch niet vergoe

Van onze correspondent

DEN HAAG/VALKENBURG – De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft een ruzie tussen de gemeente Valkenburg en Gedeputeerde Staten over de financiële vergoeding van een open-hartoperatie beslist in het voordeel van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente de rekening van de ruim dertigduizend gulden kostende operatie niet hoeft te betalen. Het provinciebestuur had dat van de gemeente geëist.

De hartpatiënt over wie het in de bestuurlijke ruzie gaat is een missionaris van de congregatie van de paters Oblaten van Maria. Tot september 1987 vertoefde hij in Namibië en hij had zich om die reden niet kunnen verzekeren tegen ziektekosten. Toen de pater in december 1987 kon worden opgenomen in het Bredase ziekenhuis De Klokkenberg teneinde de noodzakelijke operatie te ondergaan, diende de man bij de gemeente een verzoek om via de Bijstandswet de kosten vergoed te krijgen.

Het college van burgemeester en wethouders weigerde in 1989 de incidentele uitkering van de zend gulden. De congregatie toen het volledige bedrag vo

De pater liet het er niet bij Hij ging tegen de gemeente slissing in beroep bij Gedep Staten. Die beslisten in ma dat de gemeente op grond Bijstandswet de rekening m talen.

Tegen dit besluit ging het g tebestuur bij de Raad van S beroep. Op 17 november 19 de de rechtszaak. Het rechts stelt dat een incidentele bi uitkering een persoonlijk spraak is die alleen in nood kan worden verstrekt. Toen gregatie de rekening voldeed voor de pater geen sprake m een noodgeval, redenee rechtscollege. Het provincie had ook volgens deze red moeten beslissen omdat de gatie over de brug kwam no dat het provinciebestuur h slissing nam. De Afdeling Be rechtspraak merkt nog op geenszins de bedoeling zal de congregatie het voorge geld aan de pater zal gaan te gen. Want dat zou de man w in een noodsituatie brengen.

Proefschrift van medisch psycholoog W.

Uitputting vergroot ka
nieuwe hartprobleme

MAASTRICHT – Hartpatiënten die na een dotter-behandeling last blijven houden van een ongewone vermoeidheid, krijgen twee keer zo vaak opnieuw een hartaandoening dan mensen die zich fit voelen. Vitale uitputting is niet alleen een gevolg, maar ook de oorzaak van hartproblemen. Dit concludeert de medisch psycholoog W. Kop in een proefschrift, waarop hij op 27 januari aan de Rijksuniversiteit Limburg promoveert.

Uitputting is volgens Kop naast hoge bloeddruk, cholesterol en roken een risicofactor. Karakteristieke vermoeidheid (energieverlies, prikkelbaarheid) wordt niet veroorzaakt door verminderde doorbloeding van het hart, zo stelt Kop, maar is het gevolg van psychische spanningen. Hij vindt dat er serieuzer omgegaan moet worden met uitzonderlijke vermoeidheidsklachten. Een vermindering van uitputting door bijvoorbeeld ontspanningstraining zou de kans op een nieuw kunnen verkleinen.

Uit het onderzoek blijkt, dat cent van de zwaar vermoe tiënten een jaar na een behandeling opnieuw har men kreeg, tegenover 17 van de niet-uitgeputte patiën behandeling vermindert de de borst, maar de extrem moeidheidsklachten worden welijks minder door.

'Speelwereld van kinderen

MAASTRICHT – 'Speelwer kinderen aan Rijn en Maas' internationale expositie gen, donderdag, om vier u gouvernement in Maastricht geopend. Het initiatief da genomen door het Lands band Rheinland en het L Volkskundig Centrum.

Eis van 15 maanden tegen brandstic

ROERMOND – Vijftien maanden gevangenisstraf eiste officier van tie mr. M. Bonneur gisteren voor de Roermondse rechtbank tegen L. (39). De Roermondenaar stond terecht omdat hij had geprobee huis waar hij samen met zijn moeder en broer woonde in brand te Over het hoe en waarom kon L. de rechtbank weinig meer mede Hij zei het zich allemaal niet meer zo fijntjes te kunnen herinneren hij op het moment dat hij in de woonkamer een brandende krant tapijt gooide, zeker dertig halve liters bier had gedronken.

De rechtbank doet over twee weken uitspraak.

Tientallen getuigen brute verkrachting weigeren hulp

NIJMEGEN – Ruim twaalfhonderd fietsers en wandelaars en honderden automobilisten zijn gisteren door de Nijmeegse politie ondervraagd over de brute verkrachting van een 18-jarige vrouw die vorige week vrijdagochtend plaatsvond. Volgens een woordvoerder van de politie is uit het passantenonderzoek „een tiental belangrijke verklaringen” naar voren gekomen.

Het slachtoffer liep vrijdagochtend rond half acht van haar woning in Tolhuis langs drukke, doorgaande wegen naar het NS-station in de Nijmeegse wijk Dukenburg. Onderweg passeerde zij een nogal forse man, die haar even later inhaalde. De greep haar waarna een wo ling ontstond. gens de vrouw op dat moment tallen fietsers ge seerd, maar niem deed iets om ha helpen.

De man legde arm om de hal de vrouw. Onder dreigingen naa haar mee. Uitei lijk belandden twee via een br tje in een bosje het NS-station de man de v heeft verkracht. vrouw bleef om h vragen aan de t ke passanten, zonder resultaat.

Toch 'natte hoek' school Schimmert

Van onze verslaggever

NUTH – Na ruim twee jaar wachten krijgt basisschool 't Kirkeveldsje aan de Remigiusstraat in Schimmert alsnog een zogenaamde 'natte hoek' voor een leslokaal dat speciaal is ingericht voor peuters.

Op 1 oktober 1991 weigerde de raad van Nuth medewerking te verlenen voor het inrichten en plaatsen van een 'natte hoek', een gedeelte van een lokaal waar kinderen kunnen verven, schilderen en kleien met een watervoorziening en aanrecht binnen handbereik.

De raad ging toen niet akkoord omdat de school bij de verbouwing van het schoolgebouw in 1987 de kans kreeg geboden om drie leslokalen te voorzien van een 'natte hoek'. Het schoolbestuur vond echter twee lokalen ruim voldoende. Vier jaar later blijkt dat er voldoende leerlingen zijn voor drie compleet ingerichte leslokalen. Het inrichten van de hoek, inclusief vloerbedekking en wandbekleding, kost 6300 gulden.

Het schoolbestuur tekende tegen dat besluit beroep aan bij Gedeputeerde Staten en op 25 augustus van het vorig jaar besloot een provinciale commissie dat Nuth een volledige vergoeding dient te verstrekken aan 't Kirkeveldsje.

Opgeknapte vestiging ongemakkelijk voor rolstoelers

Kerkrade vraagt PTT om aanpassing postkantoor

KERKRADE – Kerkrade heeft de PTT gevraagd om de hoofdingang van het postkantoor aan de Hoofdstraat in de gemeente alsnog geschikt te maken voor gehandicapten. Wethouder André Coumans geeft hiermee gehoor aan een oproep van de coalitiepartijen CDA en PvdA. Het onlangs gemoderniseerde postkantoor is aan de voorkant alleen via trappen bereikbaar.

Het markante PTT-pand aan de Hoofdstraat in Kerkrade is binnen totaal opgeknapt. De postbussen zijn verhuisd naar de achterkant; nadelig voor gehandicapten want daardoor is de achteringang vervallen, waarvan rolstoelers gebruik konden maken.

Ook de Hoensbroekse vestiging aan de Mgr. Nolenslaan is recent omgetoverd tot postkantoor-nieuwe-stijl. Ook daar werd geklaagd. Gehandicapte Gerry Baaten-Peters diende na Kerstmis een klacht in bij de PTT omdat de balies van het Hoensbroekse kantoor zo'n tien centimeter verhoogd zijn. De vrouw, die in een rolstoel zit, kan hierdoor niet meer bij het loket. De PTT heeft haar inmiddels toegezegd het probleem op te lossen.

De Gehandicapten Organisatie Nederland (GON) in Eindhoven omschrijft de PTT als 'een gebruikersonvriendelijke organisatie'. Directeur Hans van Lierop: „Wij krijgen veelvuldig klachten over de PTT. Die driehoekige telefooncellen bijvoorbeeld zijn een crime voor rolstoelgebruikers en de betaalautomaten zijn veel te hoog."

Van Lierop kan zich de ergernis van de Limburgse klagers goed voorstellen. „Wij hebben het boek 'Geboden toegang' al meerdere malen aanbevolen aan de PTT als leidraad, maar ze willen er niets van weten. Meer kunnen we niet doen, want over dit soort aanpassingen zijn totaal geen wettelijke verplichtingen opgenomen in de nieuwe bouwverordeningen. Daarom roepen we iedereen op te blijven klagen."

De PTT heeft wel een vergunning gekregen om in Kerkrade een rolbaan aan de voorkant van het gebouw te realiseren, maar dat bleek bij nader inzien te duur. „Er moeten daar nogal wat leidingen worden verlegd," verklaart woordvoerder H. Passier in Tilburg. Hij zegt dat het verzoek van de gemeente wordt bekeken.

Volgens Passier kunnen invaliden het Kerkraadse kantoor wel binnenkomen. „Ze kunnen gebruik maken van de achteringang. Zij moeten daar aanbellen en worden vervolgens persoonlijk opgehaald. Geen schoonheidsprijs, nee, maar wel een alternatief."

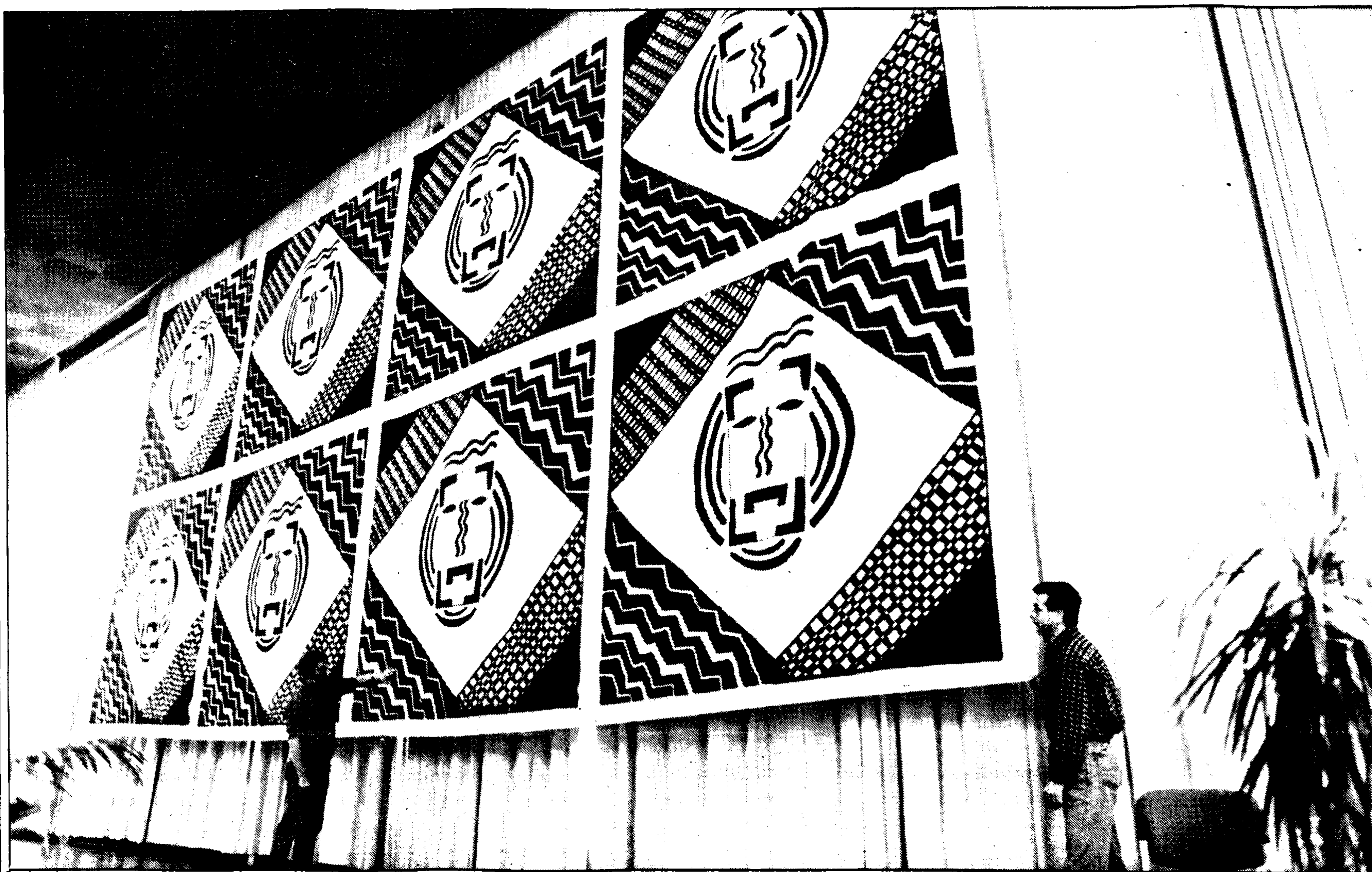
Eigenaar houdt dieven in auto vast

HEERLEN – Een Heerlenaar heeft maandagavond op de Van der Maessenstraat in Heerlen de twee dieven van zijn eigen auto vastgehouden door met een tweede getuige de portieren gesloten te houden. De politie had weinig moeite de daders (een 24-jarige Brunssummer en een 33-jarige man zonder vaste woon- of verblijfplaats) in te rekenen. Een van de daders was pas een paar uur op vrije voeten. Hij was dezelfde dag ontslagen uit het Huis van Bewaring in Maastricht waar hij een straf had uitgezeten wegens auto- en woninginbraken.

Oplichter aangehouden

SCHINVELD – De politie heeft gisteren een 35-jarige inwoner van Schinveld aangehouden, die in 1992 het GAK voor 1200 gulden heeft opgelicht. De man inde een postcheque die hij van het GAK had ontvangen. Vervolgens ging hij naar het GAK met de mededeling dat hij nog geen uitkering had ontvangen. Daarna ontving hij drie voorschotten van elk 400 gulden. Om zijn verhaal geloofwaardig te maken deed hij vervolgens aangifte bij de politie van diefstal van de postcheques. De man verklaarde het geld nodig te hebben omdat hij gokverslaafd was.

Foyer opgefleurd

● *De foyer van de Stadsschouwburg in Heerlen wordt momenteel opgefleurd met decors van het Scapino-ballet Rotterdam. Ze zijn ontworpen door de graficus Hans Wap voor de voorstelling Perfect Skin, waarmee Scapino vorig seizoen veel succes heeft gehad. Het is voor het eerst dat de reusachtige decors buiten een reguliere voorstelling te zien zijn. De schouwburg wil zo de bezoekers van de foyer confronteren met wat zich binnen het theater afspeelt. Ook ander werk van Wap is te zien in de schouwburg. De decors blijven hangen tot eind maart. Eind van dit jaar gebruikt Scapino ze weer voor haar uitvoeringen.* Foto: FRANS RADE

Saneringsplan Lauraterrein definitief voor de zomer

Van onze verslaggever

EYGELSHOVEN – Het definitieve saneringsplan voor het Lauraterrein in Eygelshoven wordt door de provincie verwacht in de eerste helft van dit jaar. De veranderde normen in de nieuwe leidraad Bodembescherming hebben geen invloed op de sanering van het terrein, zo laat het ministerie van Vrom weten.

De nieuwe leidraad Bodembescherming gaat uit van nieuwe waarden voor bodemverontreiniging. Naar aanleiding daarvan heeft GroenLinks in Kerkrade in de commissievergadering van december gevraagd of dit gevolgen heeft voor de sanering van het Lauraterrein.

Een woordvoerder van Vrom verwacht geen wijziging in de Laurasanering. „In de nieuwe leidraad verdwijnt de zogeheten C-waarde (de grens waarboven gesaneerd moet worden, red.). Daarvoor in de plaats komen interventiewaarden, die per stof verschillen. Het gaat echter slechts om marginale wijzigingen. En bij bodemverontreiniging gaat het haast altijd om meerdere stoffen die gesaneerd moeten worden. Het zal nooit zo zijn dat die nu allemaal onder de norm zullen vallen," aldus de woordvoerder, die eraan toevoegt dat de Kamer de leidraad nog moet vaststellen.

Ook de provincie gaat er vooralsnog van uit dat de sanering van het Lauraterrein doorgaat 'volgens afspraak'. Toch heeft het saneringsproject al ruim twee jaar vertraging opgelopen. Een jaar geleden uitte de Rekenkamer forse kritiek op de manier waarop milieuminister Alders de sanering van vervuilde terreinen aanpakt. Zijn departement zou te weinig kennis over de vervuilde terreinen hebben en te weinig toezicht houden op de sanering.

Het Lauraterrein in de Kerkraadse wijk Eygelshoven is een voormalig mijnterrein en is verontreinigd met PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen), zwaar chemisch afval. Het terrein moet als voorbeeld dienen voor de overige nog te saneren mijnterreinen.

● *De Kerkraadse brandweer is bezig de zolderbrand te bestrijden* Foto: FRANS RADE

Branden in Heerlen en Kerkrade

HEERLEN – In Heerlen en Kerkrade is gistermiddag kort na elkaar brand uitgebroken. In beide gevallen hebben zich geen persoonlijke ongelukken voorgedaan.

Op zolder van een pand aan de Kerkraadse Schaesbergerstraat brak rond drie uur brand uit. Toen de brandweer na een uur het vuur had geblust, was er sprake van flinke rook- en waterschade. De brandweer schat de schade op dertig mille. Er is een onderzoek naar de oorzaak ingesteld.

Nauwelijks een uur na de brand in Kerkrade werd in een slooppand aan de Stationstraat/ Honigmannstraat in Heerlen een brandje ontdekt. De schade bleef hier beperkt tot de bovenverdieping. De leegstaande woning wordt de volgende week door de gemeente gesloopt. Het pand staat volgens de politie bekend als tijdelijke slaapplaats voor verslaafden. Hoe de brand op de bovenverdieping van het slooppand is ontstaan is onduidelijk. De brandweer rukte met groot materieel uit en kon voorkomen dat de vlammen voor meer schade zorgden. Het blussen verliep moeizaam door de enorme rookontwikkeling.

Heerlense actiegroep vreest vertraging

'Verander het tracé van de Mijnspoorweg'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Met enkele kleine aanpassingen van het tracé kan de gemeente Heerlen voorkomen dat de aanleg van de Mijnspoorweg vertraging oploopt.

Dat stelt de Belangengroepering Leefgemeenschap Schaesbergerweg (BLS). De Mijnspoorweg is bedoeld voor het doorgaande verkeer van Heerlen naar Landgraaf. De Schaesbergerweg kan daardoor ontlast worden. De BLS merkt op dat de Mijnspoorweg heel snel aangelegd kan worden. Dat is ook nodig omdat de rijkssubsidie ervoor slechts tot 1998 beschikbaar is.

Volgens de BLS vergroot de gemeente Heerlen de kans op vertraging onnodig.

De Mijnspoor-route is nu gepland door het Kisselbos. Volgens de BLS zou dat wel eens bezwaren van de natuurbeweging kunnen opleveren. Daarnaast moet het terrein van sloper Van der Loop gekocht en gesaneerd worden. De BLS wil niet dat de gemeente wacht totdat de provincie daar geld voor geeft, ze moet de investering voorschieten.

Het is overigens niet zo dat de Mijnspoorweg in de wijk Leenhof eindigt, zoals de Landgraafse PvdA beweerde. Het huidige tracé volgt de spoorlijn in west-oostrichting parallel aan de Schaesbergerweg.
Ter hoogte van de gemeentegrens met Landgraaf mondt de weg uit op een geplande noord-zuid-verbinding, de zogeheten Zwart-5-midden. Van daaruit kan het verkeer naar de Einsteinstraat, de zuidelijke randweg om Landgraaf heen.

Bijdrage Nuth aan Rampenfonds

NUTH – De gemeente Nuth heeft 17.000 gulden – een gulden per inwoner – gestort in het Nationaal Rampenfonds/Stichting Uitkering Watersnood. Het geld is bestemd voor de vele bewoners van langs de Maas gelegen dorpen die het slachtoffer zijn geworden van ernstige wateroverlast.

Uitbreiding gymnastiekzaal

SIMPELVELD – De gymnastiekzaal aan de Dr. Ottenstraat in Simpelveld wordt uitgebreid. De zaal kampt met een tekort aan bergruimte, reden waarom het gebouw aan de rechter achterzijde groter wordt gemaakt. De kosten bedragen ruim een ton.

De huidige bergruimte is te klein om de toestellen goed op te bergen. Diverse toestellen en sportattributen zijn opgeslagen in de lerarenkamer of de ruimte waar de centrale verwarming staat. De raad wordt gevraagd een krediet van 75.000 gulden hiervoor beschikbaar te stellen.

Aanpak overlast duiven bij kerk

SCHIMMERT – De politie heeft maandagnacht tussen twee en vier uur de overlast van verwilderde duiven bij de kerk in Schimmert aangepakt. Voor het afschieten van de duiven had het ministerie van Landbouw en Visserij speciale vergunning verleend. Er werd gebruik gemaakt van sterke schijnwerpers.

Trike afgepakt

LANDGRAAF – Een Trike zonder kenteken en verzekering is gistermiddag in beslag genomen in Landgraaf. De eigenaar van het voertuig, een 22-jarige inwoner van de gemeente, bestuurde de drie-wielige motor zonder rijbewijs. Ook droeg hij geen helm. De man werd met een handvol processen-verbaal naar huis gestuurd.

in gesprek

● Borger

Brunssum is in goede handen zegt Gerrit Boumans van Lijst Borger. In 'Kiespijn' van 7 januari '94 geeft Gerrit Boumans - leider en voorzitter van de vereniging Lijst Borger - aan hoe hij een en ander ziet na de raadsverkiezingen van 2 maart a.s. In alle 'bescheidenheid' ziet hij coalitiepartners verdwijnen, zij hebben hem genoeg geholpen; nu mogen dat anderen komen doen. Dat Boumans en zijn lijst makkelijk kunnen wisselen hebben zij in het verleden vaker laten zien. Het schuiven met poppetjes is Boumans niet vreemd. De kiezer kan het zich nog ongetwijfeld herinneren: Schrijen maakte plaats voor Vromen, wethouder Vromen maakt plaats voor De Bruin en Jussen, Gerrit Boumans maakt als wethouder plaats voor Goof Janssen. Wat deze grappen de burgerij kost, interesseert de leider van de Lijst Borger niet, het gaat immers om de macht en geld. Dat telt makkelijk. Om Theo Hoen en Jan Hessen ook nog aan een wethouderszeteltje te helpen is voor Boumans met de 'bescheiden' 6 zetels niet zo moeilijk. Brunssum mag immers het college uitbreiden en verder is er nog altijd de 'ruiltruc', zo is ie er, zo is ie er niet meer. De burgerij zal deze grappen weer moeten betalen of is de kiezer het beu en laat Boumans Boumans zijn en kiest uiteindelijk voor verstandige en verantwoordelijke personen die Brunssum werkelijk een goed hart toedragen, die de reddende hand reiken om Brunssum uit het diep bestuurlijke dal te trekken, waar met name Lijst Borger - onder aanvoering van Boumans - Brunssum heeft ingebracht. Na het lezen van 'Kiespijn' kreeg ik kiespijn en heb onmiddellijk besloten - om van de kiespijn af te komen - te gaan kiezen voor verandering en zeker verbetering. Lijst Borger laat ik zeker links liggen. Hopelijk volgen meer burgers dit voorbeeld door op 2 maart thuis te blijven.

BRUNSSUM **W. Henderikx**

Stroom

● *Tijdens onderhoudswerkzaamheden is maandagmiddag om kwart voor een in de Ross. van Lennepstraat in de Heerlense wijk Nieuw-Welten een verdeelkast van de Nutsbedrijven in brand gevlogen. Dat bracht deze wijk aardig in rep en roer. Door de kortsluiting werd het hele elektriciteitsnet in een groot gedeelte van Welten plotseling lamgelegd. De brandweer was snel ter plekke om de brand te blussen en voor de meeste bewoners duurde de stroomstoring ongeveer driekwartier. Tientallen huizen in Nieuw-Welten/Kommert zaten echter een aantal uren zonder elektriciteit. Dat leverde heel wat paniek op, omdat bijvoorbeeld gevreesd werd dat de inhoud van diepvriezers verloren zou gaan. En op de meeste toiletten was het aardedonker, zodat menige kaars werd aangestoken om natte vloeren te voorkomen.*

Foutje

● *Wie gisterochtend loodvrije bezine wilde tanken bij een groot tankstation aan de de Stadsautoweg in Heerlen had pech. Tevergeefs trachtten diverse automobilisten, nog enigszins duf op het vroege tijdstip, hun auto van extra brandstof te voorzien. Want alle 'loodvrije' pompen waren met sloten vergrendeld. Iets mis met de bezine? „Nee, we hebben ons een beetje verrekend. De benzine is op," laat de pomphouder weten. Zeldzaam foutje, bedankt.*

Lijsten

● *Het was gisteren een drukte van belang op onze gemeentehuizen. De lijsten met kandidaten voor de gemeenteraden moesten worden ingediend en voor een heleboel mensen is dat natuurlijk een belangwekkend moment. Zeker als je zoiets de eerste keer meemaakt. Maar gelukkig hebben ons geen signalen bereikt dat mensen problemen hebben ondervonden met het op tijd indienen van hun lijst. Men heeft alles keurig op papier staan en die papieren zijn inmiddels ook op onze bureaus beland. Heerlijk leesvoer toch, al die namen!*

Programma

● *Zo'n hele verkiezingscampagne lijkt wel een beetje op carnaval. Je weet namelijk al in een vroeg stadium hoe een en ander nu verder gaat lopen. Bij carnaval is het duidelijk: proclamatie prins, receptie, auwwieverbal, sleuteloverdracht en hup, drie dagen gek doen. Bij verkiezingen is de lijn ook uitgezet: lijst samenstellen, lijst indienen, programma presenteren, veel praten met en beloftes doen aan zoveel mogelijk kiezers en hup, een dag in zekere zin gek doen. En dan is het weer voorbij, voor vier jaar nog wel. Dat is natuurlijk wel een groot verschil met carnaval, want dat feest keert (bijna) elk jaar terug.*

Programma 2

● *U begrijpt, dat wij nu in spanning zitten te wachten op al die partijprogramma's. Waarin soms heel zinnige plannen aan bod komen, maar waarin we ook vaak ideëen lezen die we zonder enige vorm van overdrijving in (de speciaal hiervoor ingerichte) kast met het plakplaatje 'Verkiezingsstunt' kunnen opbergen. Al zijn juist die onderdelen vaak heel prettig om te lezen.*

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

VOOR DE VERANDERING HEBBEN WE DEZE RECENSIE EEN KEER ZELF BETAALD.

De introductie van de nieuwe Seat Ibiza, inmiddels zo'n half jaar geleden, is bepaald niet onopgemerkt gebleven.

Natuurlijk, we hadden alles op alles gezet om van de totaal nieuwe Ibiza een heel bijzondere auto te maken.

Niet alleen uiterlijk, maar ook op technisch gebied. Kosten noch moeite gespaard, zogezegd. Vandaar het resultaat.

Maar zoveel lovende woorden, van zoveel kanten, daar ga je zelfs als fabrikant van auto's bijna van blozen.

Onze nieuwe Ibiza werd door de vaderlandse autopers beschreven als een 'zeer geslaagde creatie', als 'een schot in de roos' en als 'een bijzondere verschijning'.

Een 'wondertje op wielen' werd-ie zelfs genoemd. Met een 'kordaat voorkomen dat in het rijgedrag volkomen wordt waargemaakt'.

Een bijzonder rake opmerking troffen we in de krant die schreef: 'Met de Ibiza slaat Seat volstrekt nieuwe wegen in'. Dat was wat je noemt de spijker op de kop.

Want voor de ontwikkeling en de bouw van de nieuwe Ibiza hebben we in Martorell, bij Barcelona, een compleet nieuwe fabriek neergezet. Een fabriek die algemeen wordt gezien als een voorbeeld voor de Europese auto-industrie.

Dus u begrijpt, we waren niet helemaal verrast door de positieve inhoud van de vele gratis recensies.

En wat ons, achteraf gezien, eigenlijk het meeste plezier doet, is dat niet alleen de kenners het met elkaar eens waren.

Enthousiaste uitspraken als 'een tamelijk ongelofelijk succes' en 'de nieuwe Ibiza wordt een bestseller' bleken voorspellend van karakter te zijn.

Want niet alleen in ons land, maar in heel Europa hebben talloze autoliefhebbers inmiddels de nieuwe Seat Ibiza ontdekt.

Wanneer u nu naar de dichtstbijzijnde Seat Dealer gaat voor een uitgebreide proefrit weet u waarom.

De Ibiza. Wel mooi van Seat.

SEAT

Seat Ibiza vanaf 22.995,- inclusief BTW, exclusief kosten rijklaar maken. Afgebeeld de Ibiza GTI. Wijzigingen voorbehouden. Importeur Pon Car b.v., Leusden. Telefoon: 033 - 951550.

IBM & DIXONS
ALTIJD MÉÉR PC VOOR UW GELD!

... en u betaalt pas in maart '94! Zonder aanbetaling. Vraag naar de voorwaarden in onze winkels

KOOP NU BETAAL IN MAART

intel inside

IBM

IBM PS/1 540
486 SX 25
Kompleet geïnstalleerd met:

2 MB Ram	Pitch 0,39, E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
85 MB Harde schijf	IBM helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1024x768, 512 kB	Ned. instr. progr.

2197,-

12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

Epson LQ 100 24-naalds printer
Bi-Directioneel
printsnelheid bij draft
maximaal 200 Cps/360 dpi
399,-

12 MAANDEN GARANTIE!

Totaal 2596,-
SET-PRIJS Nù 2396,- incl. BTW

IBM PS/1 551
486 SX 25
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28, E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
129 MB Harde schijf	IBM helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1024x768, 512 kB	Ned. instr. progr.

2798,-

12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

Olivetti JP 350 inkjetprinter
360 tekens/sec
resolutie 300/300 dpi
HP Deskjet emulatie
parallel interface
80 koloms bij 10 tekens/inch
549,-

12 MAANDEN GARANTIE!

Totaal 3347,-
SET-PRIJS Nù 3147,- incl. BTW

IBM PS/1 552-T
486 SX 25
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28, E-VGA
8 kB Cache	2-Knops muis
129 MB Harde schijf	IBM helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1024x768, 512 kB	Ned. instr. progr.

2998,-

12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

HP 510 Deskjet inkjetprinter
• 300 dpi printkwaliteit • 3 pagina's per minuut • keuze uit 6 schriftsoorten • 13 scalable fonts voor windows • 84 verschillende fonts voor DOS
647,-

36 MAANDEN GARANTIE!

Totaal 3645,-
SET-PRIJS Nù 3445,- incl. BTW

IBM PS/1 571
486 DX 33
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28, E-VGA kleur
8 kB Cache	2-Knops muis
129 MB Harde schijf	IBM helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1024x768, 512 kB	Ned. instr. progr.

3498,-

12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

HP Deskjet 500 Color inkjetprinter
super kwaliteits printer
snelheid 340 cps
Centronic/Parallel aansl.
afdrukken in kleur mogelijk
diverse lettertypes
797,-

36 MAANDEN GARANTIE!

Totaal 4295,-
SET-PRIJS Nù 4095,- incl. BTW

IBM PS/1 594-T
486 DX2 66
Kompleet geïnstalleerd met:

4 MB Ram	Pitch 0,28, E-VGA kleur
128 kB Cache	2-Knops muis
253 MB Harde schijf	IBM helpware
3,5" Diskdrive	MS-DOS 6.0
Local videobus	MS-Windows 3.1 NL
Res. 1280x1024, 1 MB	Ned. instr. progr.

4698,-

12 MAANDEN SERVICE AAN HUIS.

Epson Stylus 800 inkjetprinter
met Piezo printkop
resolutie 360x360 dpi
printsnelheid 180 CPI
5 letterfonts ingebouwd
32 kB printerbuffer
698,-

12 MAANDEN GARANTIE!

Totaal 5396,-
SET-PRIJS Nù 4999,- incl. BTW

NEDERLANDS INSTRUKTIE-PROGRAMMA

ALLE PC'S MET INTEL INSIDE

DIXONS WINKELS DOOR HEEL NEDERLAND

Dixons
je komt ogen en oren tekort.

BEL VOOR DE DICHTSBIJZIJNDE DIXONS-WINKEL 073-410010.

Aanbiedingen zijn geldig tot 29 januari '94, zolang de voorraad strekt, prijs en zetfouten voorbehouden.

Autoverzeker
Waarom betaalt u nog te veel
Wij zijn er zeker van autoverzekering aan nen bieden met zeer voorwaarden, voor een die meestal lager ligt betaalt. Neem vrijblijv proef op de som en daag nog.
GEURTS ASSURA
Nieuwstraat 22-
tel. 045-211668/2210
HOENSBROEK

SCHOO WATE
BROOD NODIG
giro
375
SIMAVI WATERF
GRATIS boekje 'Water - een wereldkwestie'
SIMA
WATERF
2012 LK

Limburgs Dagblad
sport

'Soms wist ik niet eens meer wat de stand was'

Washington vernedert Stich

DOOR ROB VAN DER ZANDEN

MELBOURNE – Michael Stich liep de laatste maanden op zonnestralen. Hij leek niet stuk te kunnen en won alles wat er maar te winnen viel. De Davis Cup, de Masters, het kon niet op voor de man die in een paar weken tijd twee keer wereldkampioen werd. Dat moest een keer ophouden. Malivai Washington maakte op de Australian Open weer een gewone sterveling van Michael Stich, die bijna was gaan denken dat alles vanzelf ging. Op het centre court was de 25-jarige Duitser er niet helemaal bij. Washington kleedde hem stukje bij beetje uit: 7-6 (7-4), 6-3, 3-6, 6-2. Toen Stich wakker schoot was het al te laat. „Tijdens de wedstrijd wist ik bij vlagen niet eens wat de stand was."

Michael Stich was superieur in de afsluiting van het vorige tennisseizoen. De stilist die alle slagen beheerst en op alle baansoorten successen viert, werd door zijn enorme piek ineens de nummer 2 van de wereld. Het leek een kwestie van tijd: Stich zou weldra doorstomen en voor het eerst in zijn leven aanvoerder van de wereldranglijst worden. Zelf verlangde hij er ontzettend naar. „Ik wil 1 worden, al is het maar voor een week."

Maar als Stich de grootste wil worden, zal hij zich anders op moeten stellen. Hij besefte dat al te goed na de blamerende nederlaag tegen de nummer 26 van de wereld. „Ik moet vooruit kijken, niet achterom. Het is nogal makkelijk om vermoeidheid aan te voeren als een excuus. Ik speelde gewoon een verschrikkelijke wedstrijd."

Nummer een van de wereld worden en blijven vraagt veel. Een andere Duitse held, Boris Becker, weet daar alles van. Hij hield het nooit lang vol, hoogstens een paar weken. Stich denkt dat hij dat beter kan. Maar hij zal zich dan weinig misstappen zoals gisteren kunnen veroorloven. En al helemaal geen lange rustpauzes, zoals hij graag zou willen. „Na december vorig jaar wilde ik het liefst een jaar niet tennissen om in '95 weer fit aan de start te kunnen verschijnen, maar dat werkt niet."

Becker

Stich is niettemin een andere rivaal voorbij, Boris Becker. Sportief gezien, maar ook wat populariteit betreft. Dat komt door de Davis Cuptitel die bijna geheel op het conto van de man met de fluwelen slagen en de spillebenen komt. Daarnaast heeft zijn vrouw Jessica Stockman de Duitsers doen ontdooien. Stockman is filmactrice en speelde twee afleveringen mee in de Duitse crimi Derrick. Ze doet veel aan de pr van haar man, waar nogal wat aan schortte.

De blondine is niet weg te slaan uit de VIP-boksen en gisteren was ze ook op Flinders Park weer nadrukkelijk aanwezig. Ze schrijft wel eens 'Ich liebe dich' op zijn kleedkamerdeur en als Michael wint wordt er uitbundig gezoend voor de zoemende camera's. Dat doet het goed, al komt het allemaal wat klef over. Maar Jessica heeft de tennisser, die altijd als arrogant en koud te boek stond, geleerd om zijn gevoelens te tonen.

● *Een verbitterde Michael Stich. „Ik speelde gewoon een verschrikkelijke wedstrijd."* Foto: EPA

Vrouw Stich is volgens de speler 'de beste trainer ter wereld'. Stich zegt beter te zijn geworden door haar. Zij leerde hem ontspanningsoefeningen en 's ochtends doet men in huize Stich (in Salzburg) gezamenlijk aan gymnastiek. Maar tussen fysieke en geestelijke fitheid bestaat nog een heel verschil, zo bleek gisteren op het centre court van Flinders Park.

Petr Korda steeg in de laatste maanden van 1993 boven zichzelf uit. Gisteren was er niets meer over van de getalenteerde linkshander uit Praag. De nummer elf van de wereld verloor in de eerste ronde van de Australian Open tegen de Zweed Thomas Enqvist: 6-3, 6-4, 7-6 (7-2).

Martina Navratilova zal na vijf jaar terugkeren op Roland Garros. De 37-jarige speelster heeft toegezegd in mei deel te nemen aan de grand slam in Parijs. Ze zal in de Franse hoofdstad dubbelen met Manon Bollegraf.

Ze keert terug naar Roland Garros om afscheid te nemen van het Franse publiek. Voor Navratilova wordt 1994 haar laatste jaar.

Duisburg volgt Maurice Graef

VENLO – Maurice Graef, spits van VVV, wordt gevolgd door een aantal clubs. Concreet is de belangstelling van MSV Duisburg. Scouts van de Bundesligaclub zitten vrijdagavond op de tribune in de Koel als VVV tegen NAC speelt. De goaltjesdief die met acht doelpunten de gedeelde achtste plaats inneemt op de topscorerslijst van de eredivisie, weet overigens nog niet of hij van de partij is. Hij miste de laatste vijf wedstrijden wegens een knieblessure.

Michels adviseur Amerikanen

PORTLAND – Ook Rinus Michels zal op technisch en tactisch gebied actief zijn bij het WK voetbal in de Verenigde Staten. De voormalige leidsman van Oranje wordt adviseur van de Amerikaanse bondscoach Bora Milutinovic. Michels zal in die functie worden bijgestaan door de Peruaanse oud-international Teofillo Cubillas.

Torvill en Dean voorlopig tweede

KOPENHAGEN – De huidige Russische generatie heeft de eerste aanval van de Britse legende bij het ijsdansen afgeslagen, al was het nog maar net. Bij de Europese kampioenschappen zijn de verplichte dansen (paso doble en blues) van Maja Oesova en Alexander Zhoelin net iets hoger aangeslagen dan die van Jayne Torvill en Christopher Dean. Oksana Gritsjoek en Evgenji Platov kregen van de jury hetzelfde rapport als het Olympische kampioenspaar van 1984, dat na tien jaar in Lillehammer op herhaling wil.

Wiersma mag blij zijn met remise

LEEUWARDEN – Uitdager Harm Wiersma leek dinsdag in Leeuwarden allesbehalve aangeslagen door de nederlaag in de zeventiende partij van de tweekamp om de wereldtitel dammen. Hij begon zeer ambitieus aan het achttiende duel, maar mocht ruim drie uur later blij zijn met remise. Met nog twee partijen te spelen leidt de Rus met 19-17.

Blankenstein vervangen

BERN – De Europese Voetbal Unie (UEFA) heeft John Blankenstein vervangen als scheidsrechter bij de Supercupwedstrijd van volgende maand tussen de Italiaanse clubs AC Milan en Parma. De Zwitser Kurt Röthlisberger neemt zijn plaats in. „De commissie vindt het niet van wijs beleid getuigen een Nederlandse scheidsrechter in de positie te plaatsen, dat zijn beslissingen - hoe correct ook - indirect in het voordeel van een Nederlandse club kunnen uitwerken", zegt de scheidsrechterscommissie van de UEFA.

BSW kansloos

DEN BOSCH – De basketballers van BSW zijn in Den Bosch tegen Canoe Jeans EBBC op een 79-60 nederlaag getracteerd. Al vrij vroeg in de wedstrijd kregen de Weertenaren in sporthal Maaspoort alle hoeken van het veld te zien. De thuisclub overrompelde de nog altijd door blessures geplaagde Limburgse equipe op alle fronten. Vier dunks op rij en een driepunter sloegen het beslissende gat naar 33-13 in de elfde minuut. Halverwege was de 54-28 stand veelzeggend.

Hans Vincent naar VVV

VENLO – Hans Vincent speelt de komende anderhalf jaar voor VVV. De 31-jarige aanvaller mocht bij Willem II transfervrij vertrekken. Eerder kwam Vincent uit voor Helmond Sport en MVV. Bij Willem II was hij aan zijn derde seizoen bezig. VVV, dat een optie heeft voor nog een jaar, kan zijn aanwinst vrijdagavond al aan het Venlose publiek presenteren bij de competitiewedstrijd tegen NAC.

Aantal Nederlanders gehalveerd in Australian Open

Sabatini onder indruk van Rottier

DOOR ROB VAN DER ZANDEN

MELBOURNE – Gabriela Sabatini slaakte een zucht van verlichting toen ze naar het net mocht om de felicitaties van Stephanie Rottier in ontvangst te nemen. Op de persconferentie na afloop pufte de 23-jarige Argentijnse nog na. „Slaat die meid de ballen altijd zo diep en zo hard?"

„Ik werd er verschrikkelijk moe van," zei Sabatini oprecht. Rottier vond de opmerking van de nummer vijf van de wereld een compliment, het verzachtte de nederlaag in twee sets (7-6, 6-3) een beetje. „Zelf vind ik ook dat ik goed heb gespeeld, maar het was niet genoeg," zei de 19-jarige blondine uit St. Janssteen. „Zij is op de belangrijke momenten toch iets beter en ik sloeg dan juist mijn forehand uit of in het net."

Het 'Zeeuws meisje' maakte het de Zuidamerikaaanse favoriete erg moeilijk in de eerste ronde van de Australian Open. De agressieve en diepe slagen vanaf de baseline vormen het handelsmerk van Rottier en ze domineerde vrijwel steeds in de rallies. Sabatini - ze won sinds mei 1992 geen toernooi meer - deed het meeste loopwerk, maar ook het betere denkwerk.

Op baan 2 groeide Rottier als underdog uit tot het idool van het Australische publiek. Het kleine Hollandse legioentje, uitgerust met Oranje vlaggen, kreeg steun van het thuispubliek dat voortdurend 'come on Steffi' riep. Rottier: „Ik wil niet vergeleken worden met Graf."

Het contingent Nederlandse vrouwen werd van vijf teruggebracht tot een. Kristie Boogert won gemakkelijk van qualifier Manon Bollegraf die de afgelopen dagen kampte met koorts maar toch doorspeelde. In een slappe partij werd het 6-3, 6-3 voor de 20-jarige baseliner uit Zuid Beierland.

Miriam Oremans - vorig jaar nog derde ronde in Melbourne - verloor in een aantrekkelijke wedstrijd tegen het Amerikaanse talent Lisa Raymond, 2-6, 6-2, 4-6. Nicole Munsjagerman trof het niet tegen Natalia Medvedeva: 5-7, 2-6. Qualifier Caroline Vis verging het iets, maar niet veel beter. De 23-jarige Vlaardingse verloor van de Australische Jane Taylor, 2-6, 7-6, 4-6.

Bij de mannen scoort Nederland in het enkelspel voorlopig honderd procent. Na Haarhuis kwamen ook Jan Siemerink en Jacco Eltingh in de tweede ronde. Siemerink ontmoet nu Stefan Edberg. „Ik ben niet kansloos en ga er voor. Wat heb ik te verliezen?," aldus de 23-jarige die gistermiddag afrekende met de Duitse qualifier Markus Zoecke in vier sets, 6-3, 7-6 (7-4), 4-6, 6-3. Eltingh was in drie sets klaar met Chris Garner: 6-4, 6-4, 6-4.

Rogier Wassen in wachtkamer

CRUCABIADA - Rogier Wassen heeft zich voorlopig niet voor het hoofdschema van het Portugees Satellite circuit in Crucabiada weten te plaatsen. In de vierde ronde van de kwalificatie won de Hornenaar gemakkelijk met 6-2, 6-2 van de Chileen Urh, die in de ronde ervoor Marc Merry had uitgeschakeld. In de beslissende partij moest Wassen tegen de nummer twee van de plaatsingslijst, de Italiaan Casagrande spelen. Deze nummer 525 van de wereldranglijst was met 4-6, 6-4, 6-2 net te sterk voor Wassen. Hij moet nu afwachten of hij als lucky looser alsnog mag meespelen.

Duitsland beste team van 1993

ZÜRICH – De Wereld Voetbal Bond (FIFA) heeft wereldkampioen Duitsland in Zürich officieel uitgeroepen tot beste team van het jaar 1993. De Duitsers gaan net als in 1992 Italië en Brazilië voor. In november stond Duitsland nog derde, maar dank zij de resultaten tijdens de toernee door Amerika kwam de ploeg van coach Berti Vogts weer op de eerste plaats uit.

Colombia (van 35 naar 21), Noorwegen (van veertien naar vier) en Spanje (van vijftien naar vijf) maakten een grote sprong omhoog op de voetballadder. Na Denemarken, dat van de negende naar de zesde plaats steeg, handhaafde Nederland zich als zevende, nog voor Argentinië (van tien naar acht).

De lijst: (tussen haakjes de vorige klassering)

1. Duitsland (1) 59,27 punten, 2. Italië (2) 59,25, 3. Brazilië (3) 58,73, 4. Noorwegen (14) 57,92, 5. Spanje (15) 57,14, 6. Denemarken (9) 57,07, **7. NEDERLAND (7) 56,63,** 8. Argentinië (10) 55,29, 9. Zweden (4) 54,82, 10. Ierland (6) 54,42, 11. Engeland (5) 54,26, 12. Zwitserland (12) 53,83, 13. Roemenië (11) 52,46, 14. Rusland (8) 52,02, 15. Frankrijk (19) 51,84, 16. Mexico (25) 51,40, 17. Uruguay (16) 51,23, 18. Nigeria (13) 51,18, 19. Tsjechië/Slowakije (18) 49,30, 20. Portugal (33) 48,94, 21. Colombia (35) 47,85, 22. Verenigde Staten (24) 46,07, 23. Kameroen (22) 45,58, 24. Schotland (23) 45,04, 25. België (17) 45,02, 26. Egypte (21) 44,94, 27. Zambia (32) 44,92, 28. Polen (20) 44,56, 29. Wales (28) 44,47, 30. Marokko (41) 44,08.

KNVB deelt zware straffen uit

HEERLEN – De Tuchtcommissie van de KNVB afdeling Limburg heeft weer een aantal forse straffen uitgedeeld wegens ongeregeldheden. Opmerkelijk is de straf die de aanvoerder van het B1-team van RKBSV, G. van Guilik kreeg opgelegd. Van Guilik kreeg een functionele straf van een jaar: hij mag geen aanvoerder zijn. Tijdens het oefenduel Minor B1-RKBSV B1, kreeg scheidsrechter Crombachs problemen met een RKBSV'er. Aangezien deze speler zijn eerste wedstrijd voor RKBSV B1 speelde kon aanvoerder van Guilik niet de naam van de boosdoener opgeven. Van Guilik kon voor de Tuchtcommissie niet aannemelijk maken dat hij de naam niet wist.

J. de Graaf, leider van Rimburg 2, kreeg eveneens een schorsing van een jaar. Wegens poging tot het valselijk opmaken van een wedstrijdformulier. Een functiestraf van een jaar kreeg ook H. Koch, coach van zaalvoetbalvereniging 'Sjefke'. Tijdens het duel Fortuna-Sjefke kreeg Koch van scheidsrechter Van der Meijden een zaalverwijzing. Achteraf bleek dat Koch via de tribune toch zijn team coachte.

Langdurige straffen kregen ook R. Rondags van B/W Filmclub, 30 maanden, jeugdspeler P. van Os van NEC'92, 7 maanden en L. Drinckwaard van MBSB Sphinx, 6 maanden.

DOOR ALBERT GEESING

'Als Van Basten afvalt vergroot dat mijn kansen'

Hans Gillhaus wil via Oranje weer naar topclub

TUNIS – De marktwaarde van Hans Gillhaus stijgt met de week, de interesse vanuit het buitenland loopt daarmee parallel. De trefzekere spits van Vitesse, zestien goals in zeventien wedstrijden, vindt het daarom weer eens tijd andere lucht op te snuiven. „Ik heb het bij Vitesse prima naar m'n zin, maar het is mijn ambitie om terug te gaan naar een club op het niveau van PSV. Dat is heel gezond, denk ik," zegt Gillhaus aan de vooravond van Tunesië-Nederland.

Het is het noodlot van een club die niet tot de top behoort. Het overkwam FC Twente vorig jaar februari met Ronald de Boer, nu is het de beurt aan Vitesse. Twee weken geleden begon het op Monnikenhuize 'een beetje te rommelen' toen Peter Gerards, zaakwaarnemer, liet doorsijpelen dat er in Duitsland, Spanje en Griekenland 'hele concrete belangstelling' voor Gillhaus bestaat. „Het lijkt me heel leuk om het nog een paar jaar ergens anders te proberen", zegt de op een na (Litmanen) produktiefste aanvaller in de eredivisie. „Dat kàn in Nederland, maar makkelijker in het buitenland. Het zal een financiële kwestie worden, want ik heb bij Vitesse nog een contract tot volgend jaar zomer". De geboren Helmonder, een zoon van een gewezen beroepsmilitair, groeide op in Delft, Zutphen en Vught en woonde daarna in Den Bosch en Aberdeen. „Ik hou van verandering, dat past een beetje bij mij. Misschien", zegt hij in Tunis, waar de net-dertiger met Oranje is neergestreken, „wordt het wel hetzelfde als in Aberdeen. Maar ik kan mezelf dan nooit verwijten dat ik het niet heb geprobeerd".

Ton van Dalen fronst in Enschede zijn wenkbrauwen. Gillhaus was bij PSV op een zijspoor beland, een dik half jaar voor het WK'90 in Italië bezorgde hij hem een lucratief contract bij Aberdeen. „Gillhaus heeft het daar de eerste zeven maanden prima gedaan, maar toen hij teruggekwam van het WK heeft hij alleen maar lopen zeiken". Ineens deugde er niets meer. De club was te klein, Aberdeen een saaie stad.

Terug naar Nederland, waar hij acht maanden met de armen over elkaar zat. Hij trainde mee bij PSV 'dat me perfect heeft opgevangen', maar hij zat wel zonder club. „Toch heb ik er nooit aan getwijfeld dat er geen andere club zou komen. Er was steeds interesse, dat hield me een beetje op de been. Maar hoe langer ik bij PSV rondliep, des te meer ging ik accepteren. Op zeker moment had ik er zelfs vrede mee dat ik geen club had. Dat is niet goed, maar het sluipt er automatisch in. Een vorm van aanvaarding, denk ik".

Vitesse werd zijn redding, op de voorlaatste dag van de transferperiode. FC Twente haakte eerder af uit een oogpunt van kapitaalvernietiging en telde na het vertrek van De Boer een dikke miljoen neer voor Mols. Vitesse is achteraf heel wat beter af en contracteerde voor 550.000 gulden een spits met een flinke meerwaarde.

Gillhaus vond in Arnhem snel z'n draai. Doelpunten zijn voor hem belangrijk, niet zaligmakend. „Heel goed spelen en niet scoren, dat kan ook. Kijk maar naar Ronald de Boer". Gillhaus doet niet onder voor de Ajacied, vindt hij zelf. „Van Basten en Bergkamp zijn een klasse apart, maar ik voel me niets minder dan Kieft, De Boer of Bosman". Daarom heeft hij het WK nog lang niet uit z'n hoofd gezet. „Als Van Basten afvalt, vergroot dat mijn kansen. Het is cru om dat zo te zeggen, maar ik kan het moeilijk tegenspreken. Ik vind het een enorme eer en een waardering dat ik er nu weer bij zit. Dat wil ik zo houden".

Vermoedelijke opstelling Nederland: De Goey; Blind, Ronald Koeman en Frank de Boer; Rijkaard, Wouters, Bergkamp en Numan; Overmars, Ronald de Boer en Blinker.

● *Hans Gillhaus heeft het WK nog niet uit zijn hoofd gezet.* ARCHIEFFOTO LD

sport kort

● WIELRENNEN – Jos van Aert rijdt het komende seizoen voor de Belgische wielerploeg Collstrop. De 31-jarige renner stond sinds de Ronde van Italië op non-actief.

Honderd miljoen voor wielerteam

GILZE-RIJEN – Peter Post, die voor de eenentwintigste keer met een ploeg op de weg verschijnt, heeft sedert 1974 de beschikking gehad over een door het bedrijfsleven geïnvesteerd bedrag van honderd miljoen gulden. Hij verdeelde in deze seizoenen aan werkgelegenheid 378 manjaren onder zijn renners, 315 manjaren aan overige personeelsleden. Zijn renners reden 7.560.000 kilometer aan wedstrijden, verbruikten 1890 fietsen en 21.000 banden. Zijn teams waren goed voor 75.600 hotelovernachtingen, zijn auto's reden 11.340.000 kilometer, er werd 1.417.000 liter benzine getankt. De publicitaire waarde tegenover een investering van honderd miljoen gulden: 13,22 gulden per wedstrijdkilometer.

Vijf Nederlanders in Histor-ploeg

GILZE-RIJEN – Het Nederlands contingent in de Histor-Laserploeg van directeur/manager Peter Post bestaat dit jaar uit vijf man, drie meer dan in het vorige seizoen. Nico Verhoeven en Eddy Bouwmans hebben gezelschap gekregen van Gerrit de Vries, Eddy Schurer en Patrick Jonker. De ploeg bestaat verder uit zes Belgen (Wilfried Nelissen, Guy Nulens, Jo Planckaert, Marc Sergeant, Patrick de Wael, Dirk de Wolf), de Duitser Marcel Wüst en zeven Fransen: Charly Mottet, Bruno Cornillet, Thierry Laurent, Philippe Louviot, Ronan Pensec, Gilles Talmant en Cedric Vasseur. Ploegleiders zijn de Belg Walter Planckaert en onze landgenoot Theo de Rooy. Het team heeft een Franse licentie en koerst in Frankrijk onder de naam Novemail. In andere landen staat de merknaam Histor op de shirts.

● Boris Becker maakt het nieuws wereldkundig.

Zoon voor Babs en Boris

MÜNCHEN – Drievoudig Wimbledon-kampioen Boris Becker is vader geworden. Zijn vrouw Barbara Feltus bracht gistermorgen om 8.14 uur in de privékliniek München-Bogenhausen een gezonde zoon ter wereld. De boreling meet 52 cm en weegt zeven pond. „Moeder en kind maken het goed, wij zijn allen heel gelukkig," zei Becker die bij de geboorte van zijn eerste kind aanwezig was.

TENNIS

Melbourne. Open Australische: mannen eerste ronde: Eltingh-Garner 6-4 6-4 6-4, Siemerink-Zoecke 6-3 7-6 4-6 6-3, Washington-Stich 7-6 6-3 3-6 6-2, Edberg-Javier Sanchez 6-3 6-0 6-3, Muster-Weiss 6-3 6-3 6-3, Enqvist-Korda 6-3 6-4 7-6, Martin-Yzaga 6-3 7-6 6-2, Gustafsson-Smith 3-6 7-5 6-2 2-6 6-2, Volkov-Masur 6-4 6-4 6-2, Ferreira-Meligeni 6-4 6-3 7-6, Boetsch-Blake 6-2 6-4 6-0, Vacek-Bergström 6-3 1-1 opgave, Gaudenzi-Braasch 6-4 6-2 6-0, Kafelnikov-Bryan 4-5 opgave, Steven-Karbacher 6-2 5-2 opgave, Kulti-Fleurian 6-4 6-2 7-5, Rikl-Larsson 1-6 7-6 6-3 6-0, Daufresne-Johansson 6-7 6-2 7-5 6-3, Palmer-Tsjesnokov 6-3 6-7 7-6 4-6 6-4, Antonitsch-Matsuoka 4-6 7-6 7-6 6-4, Stolle-Lareau 6-3 3-6 7-5 3-6 6-2, Holm-Dreekmann 7-5 6-4 6-4, Rafter-Wekesa 6-1 3-6 6-1 6-2, El Aynaoui-Borwick 6-1 6-2 opgave, Jonsson-Black 6-3 7-5 6-4, Mronz-Kilderry 6-1 6-2 6-4, Tsjerkasov-Woodforde 6-1 2-6 6-1 7-5, Bjorkman-Thorne 3-6 6-4 6-7 7-5 6-2, Fromberg-P. McEnroe 1-6 7-6 6-3 6-4.

Vrouwen, eerste ronde: Boogert-Bollegraf 6-3 6-3, Taylor-Vis 6-2 6-7 6-4, Sabatini-Rottier 7-6 6-3, Medvedeva-Muns-Jagerman 7-5 6-2, Raymond-Oremans 6-2 2-6 6-4, Sanchez Vicario-Habsudova (Slv) 6-1 6-3, Martinez-Zvereva 5-7 6-4 6-3, Novotna-Fang Li 6-1 6-3, Mary Joe Fernandez-Hakani 6-4 6-3, Pierce-Baudone 6-2 6-1, Date-Rinaldi 6-1 6-1, Makarova-Wasserman 6-4 6-3, Gorrochategui-Godridge 6-4 6-3, Fendick-Krizan 6-4, Frazier-Smylie 6-1 2-6 6-2, Probst-Langrova 7-6 5-7 6-4, Shi-Ting Wang-Keller 6-4 6-0, McGrath-Neiland 3-6 6-4 6-4, Graham-Stubbs 3-6 7-5 6-0, McQuillan-Ritter 6-1 6-3, Shriver-Courtois 2-6 6-1 6-4, Radford-Husarova 3-6 7-6 7-5, Sawamatsu-Jaggard-Lai 6-4 6-1, Reinstadler-Stafford 6-2 6-4, Gigi Fernandez-Kijimuta 6-1 6-4, Labat-Ruano-Pascual 6-3 6-1, Smashnova-Dragomir 6-2 6-0, Ignatieva-Mroz 6-1 6-2.

SKI

Crans-Montana. Wereldbeker reuzenslalom mannen: 1. Thorsen 2.32,83 (1.16,88/1.15,95), 2. Kunc 2.32,93 (1.17,02/1.15,91), 3. Salzgeber 2.33,44 (1.16,78/1.16,66), 4. Tomba 2.33,73, 5. Aamodt 2.33,80, 6. Gstrein 2.33,85, 7. Locher 2.34,05, 8. Girardelli 2.34,19, 9. Piccard 2.34,25, 10. Mader 2.34,34. Stand WB: 1. Aamodt 362 punten, 2. Mader 336, 3. Piccard 314. Stand algemene WB: 1. Aamodt 832, 2. Mader 652, 3. Tomba 564.

GOLFBILJARTEN

Urmond. Koppeltoernooi 't Krietje. 1. T. Wagemans/M.Moonen, Br.Taveerne, 2. T. Bergers/M.Hendriks, Maasvallei; 4. W. Drenth/H.v.d.Runstraat, Maasgolf.

'Met Raas wil ik amateurs bewust maken wat profloopbaan inhoudt'

Post geeft ploeg frisse kleur

DOOR WIEL VERHEESEN

GILZE-RIJEN – Vrienden zullen ze nooit worden, Peter Post en Jan Raas, maar de periode waarin de ploeg van de een heel vaak heeft aangestuurd op alleen de nederlaag van de ander - zonder zelf te winnen - behoort tot het verleden. De rivaliteit is tot normale, sportieve, proporties teruggebracht. Tijdens de presentatie van zijn Historteam, gistermiddag in het Van der Valk-motel Gilze-Rijen, heeft Peter Post ook anderzijds de constructieve werkwijze onderstreept. „Met Jan Raas heb ik afgesproken, dat wij er alles aan moeten doen om de amateurs in ons land bewust te maken van hetgeen een loopbaan als prof werkelijk inhoudt."

Ofschoon het vaderlandse profkorps in de voorbije jaren afslankte door gebrek aan sponsors, wilde Peter Post allerminst de noodklok luiden. „Alleen zal de mentaliteit moeten veranderen," zei de directeur/manager van het onder Franse vlag koersende team. „Renners moeten beseffen hoeveel zij waard zijn."

Peter Post ziet in het kader van de doorstroming een jongerenteam (uitsluitend neoprofs naast enkele routiniers) als ideaal opleidingsinstituut. Geschatte kosten: een miljoen gulden. De voor wielersport afgekeurde Jacques Hanegraaf zou hij de leiding van deze ploeg willen geven. „Daarbij geruggesteund door Raas en mij," aldus Post. „Wij hebben de kennis en ervaring, alsook de contacten met het bedrijfsleven."

De toekomst zal uitwijzen of zo'n opleidingsinstituut van de grond komt. Vooralsnog staat de Historploeg centraal bij de Amstelvener, die voor deze formatie een budget van ongeveer zes miljoen gulden heeft. Eén miljoen meer vergeleken met vorig jaar. „Door deze financiële injectie kon ik het team uitbreiden van zestien tot negentien man."

Uit de ploeg van vorig jaar verdwenen de Fransman Le Clercq en de Russen Ekimov, Zhdanov en Neliubin. „Goede krachten, Ekimov voorop," aldus Post, „maar publicitair hadden de vroegere Sovjets minder betekenis dan de Westeuropeanen."

Naast de van elders aangetrokken Philippe Louviot, Dirk de Wolf, Patrick de Wael, Eddy Schurer en Gerrit de Vries hebben twee neoprofs een plaats in de ploeg gekregen: de Fransman Cédric Vasseur en de Nederlander Jan Jonker.

Het programma wijkt nauwelijks af van de reeks wedstrijden waaraan vorig jaar werd deelgenomen. Alle topkoersen, uitgezonderd de Giro d'Italia en Ronde van Spanje. „Onze belangen liggen voornamelijk in Nederland, België en Frankrijk," zei de vroegere zesdaagsekeizer. „Het voorbije jaar was is successen niet imponerend geweest, wel goed."

Hij memoreerde in dit verband de ritzege en gele trui van Wilfried Nelissen in de Tour, alsook diens succes in de Omloop Het Volk, naast de winst van Eddy Bouwmans in de Alpenklassieker. Door een zware val in Parijs-Nice ging een groot deel van het seizoen voor Charly Mottet verloren.

Mottet en de meeste andere Fransen, aangevuld met klimmer Eddy Bouwmans, vormen de komende maanden een aparte kern binnen de ploeg, voornamelijk met het oog op de rittenkoersen. Voor de klassiekers rekent Post vooral op het Nederlands/Belgische contingent, waarbij Wilfried Nelissen en Jo Planckaert (zoon van de vroegere prof Willy Planckaert) de spitsfiguren zijn.

● *Peter Post inspecteert zijn troepen. Eddy Bouwmans krijgt daarbij de meeste aandacht. Geheel rechts Charly Mottet.* Foto: ANP

Wind verdrijft Italiaan naar regionale politiek

Missie Moser mislukt

DOOR PETER OUWERKERK

MEXICO STAD – Francesco Moser heeft het tweede deel van zijn Mexicaanse missie zien mislukken. De 42-jarige Italiaanse wielerprof in ruste gaf gisteren een nieuwe poging het werelduurrecord van de Engelsman Chris Boardman te benaderen op na ruim tien kilometer. Opnieuw speelde de wind hem parten.

Moser was zaterdag tot op 430 meter van de topafstand van Boardman (52.270 m) gekomen; tot even voorbij de 10 km reed hij onder het schema van de Brit. Gisteren was hij over de eerste vijf kilometer zelfs nog 3 sec sneller dan zaterdag. Maar toen de wind de vlaggen in het kleine stadionnetje opnieuw deed wapperen, gaf hij zijn poging snel op.

Moser had gisteren een iets lichtere versnelling laten monteren: 61x15 in plaats van 62x15. Hij moest daardoor weliswaar iets meer pedaalomwentelingen maken, maar zijn biomechanische geweten, prof. Conconi, dacht daarmee de verzuring beter te kunnen tegengegaan. Moser maakte ook gebruik van een vierspaaks voorwiel, in plaats van een normaal gespaakt wiel. En hij startte een klein uur vroeger.

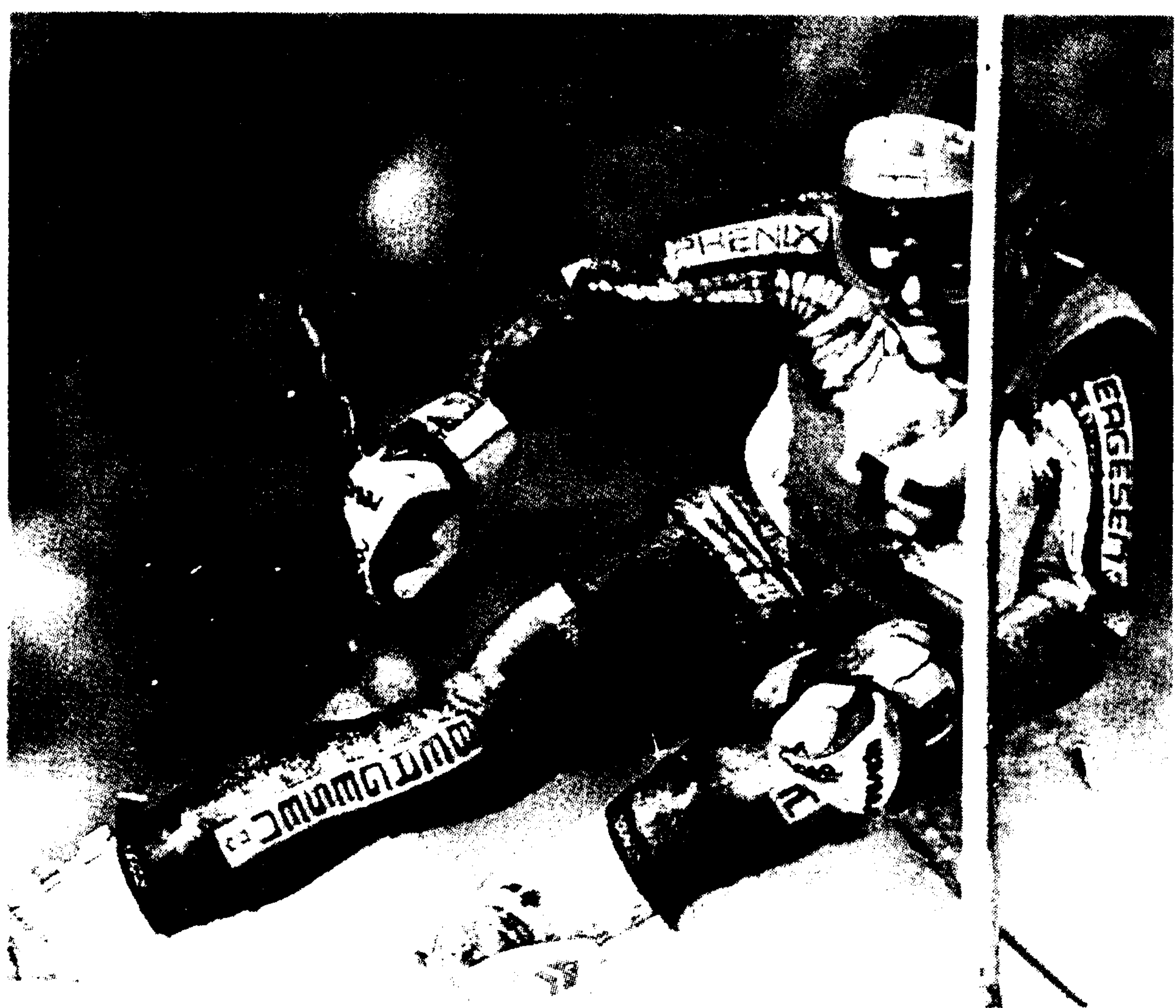
„Ik had gehoopt dat ik daarmee de wind kon ontlopen. Maar zo is Mexico," klonk het ietwat teleurgesteld uit de mond van de beginnende grijsaard.

Moser had op de baan van het Cedon-sportinstituut aan de rand van Mexico Stad 102 rondjes moeten rijden tegen een gemiddelde van maximaal 23 seconden. Drieëntwintig ronden ging het goed, maar toen hij ineens van de 22-ers in de 23-ers terechtkwam, zag hij het nutteloze van zijn poging in. Bij het moment van opgeven had hij al 68 meter achterstand op Boardmans schema.

Politiek

Moser is vannacht teruggevlogen naar Italië. Hoewel velen een derde poging hadden verwacht, geeft de Trentijn er de voorkeur aan zich vanaf nu te richten op... zijn campagne voor de aanstaande regionale verkiezingen in zijn geboortestreek. Hij ambieert een politieke carrière. Aan naamsbekendheid zal het hem niet ontbreken. „Ik ga het in het najaar misschien nog één keer proberen. Maar dan op zeeniveau, in Stuttgart."

Overigens werd er in Mexico andermaal voeding gegeven aan de theorie, dat het steeds minder de mens is dan de machine, die tot topprestaties in staat is. Een Italiaanse wielertoerist, genaamd Vanni Sanna, blijkt vrijdag op een Moser/Obreefiets in een uur tijd een afstand van 50.205 meter te hebben overbrugd. Eddy Merckx, de huidige uurrecordhouder die op een gewone baanfiets tegen de klok heeft gestreden, moet van dat nieuws hebben gegruwd. De Belg: „Als zulk soort renners tot zo'n afstand geraken, dan moeten Indurain of Rominger tot over de 54 in het uur kunnen komen."

● *Jan Einar Thorsen, Noorse troef op de reuzenslalom.* Foto: EPA

Noren klaar voor Spelen

CRANS-MONTANA – Jan Einar Thorsen heeft in Crans-Montana een nieuw vervolg gegeven aan de opmars van Noorwegen naar de Olympische Winterspelen in hun eigen land. Hij won een reuzenslalom voor de wereldbeker.

Noorwegen wist maandenlang niets te winnen in het alpineskicircuit. Van de laatste tien evenementen in de laatste tien dagen wonnen de Noren er vier. Thorsen is de winnaar van het brons op de reuzenslalom bij de vorige Winterspelen in Albertville. In Crans-Montana zegevierde hij in 2.32,83 over twee manches voor de Sloveen Mitja Kunc en de Oostenrijker Rainer Salzgeber, de leider na de eerste manche.

Thorsens zege kwam na overwinningen van Finn Christian Jagge op de slalom, Kjetil-Andre Aamodt op de reuzenslalom en Lasse Kjus op de combinatie.

Olympisch titelverdediger Alberto Tomba eindigde als vierde. De Italiaan maakte geweldige indruk in de tweede manches, die hij als snelste afelgde. Door zijn 1.15,51 steeg hij van de elfde naar de vierde positie.

Voor Thorsen kwam de overwinning als een verrassing. Hij was dit jaar nog niet verder gekomen dan de vijfde plaats. Zijn laatste zege voor de wereldbeker dateerde van het vorige seizoen, in Val-d'Isère.

Roda 2 klopt MVV

KERKRADE – In een matige derby behaalde Roda JC 2 een 3-2 overwinning op staartploeg MVV 2. Roda JCc ging goed van start. Na negen minuten ronde Michel Haan een voorzet van Kalizan af 1-0. Lang plezier hadden de Kerkradenaren hier niet van. Want Twan Scheepers werd door Kalizan in het strafschopgebied neergelegd en Scheepers benutte de strafschop 1-1. Door de onzeker spelende Nascimento kreeg MVV enkele kleine kansjes.

In de 21e minuut werd Ajah door doelman omver gelopen maar scheidsrechter Cremers weigerde de bal op de stip te leggen. MVV was hierna de betere maar de Rodadefensie hield de stand in evenwicht. Na de hervatting combineerde Roda JC beter. Uit een goede pass van Erwin Vanderbroeck scoorde Ajah 2-1. In de 61e minuut gaf Romero een schitterende pass en uitblinker Vanderbroeck lobte de bal over Heffels 3-1. Vlak voor tijd scoorde wederom Twan Scheepers 3-2.

Fortuna Sittard

Fortuna Sittard 2 kwam in het duel tegen de reserves van PSV niet verder dan een 1-1 gelijkspel. Fortuna met Maessen in de gelederen maar zonder Hofman (migraine) creëerde talloze kansen. Vooral Losada, hij kreeg vier doelrijpe kansen, liet het afweten. PSV nam in de eerste helft een onverdiende voorsprong via Robert Fuchs 0-1. Na de wissel bleef Fortuna domineren. Losada werd door de PSV-doelman onderuit gehaald en Uszta benutte de strafschop 1-1.

oefenvoetbal

VKC-KEV 7-2

res.eredivisie

Roda JC -MVV	**3– 2**
FC Twente -Feyenoord	**2– 2**
Ado -Vitesse	**0– 4**
Ajax -De Graafschap	**6– 0**
Fortuna S -PSV	**1– 1**

PSV	11	7	3	1	17	34–20
Ajax	10	5	4	1	14	26–11
Sparta	10	5	3	2	13	15– 9
FC Twente	11	6	1	4	13	20–18
Roda JC	10	5	2	3	12	20–16
Vitesse	11	4	3	4	11	18–15
Feyenoord	9	4	2	3	10	19–16
Ado	10	2	5	3	9	15–20
Heerenveen	10	4	0	6	8	16–20
Fortuna S	9	1	5	3	7	12–17
De Graafschap	12	1	4	7	6	15–34
MVV	11	0	4	7	4	12–26

Programma dinsdag 25 jan. 91.30 uur:
Heerenveen -Ajax
Vitesse -Sparta
Feyenoord -Ado
MVV -FC Twente
PSV -Roda JC
De Graafschap -Fortuna S

Verrassende zege Van der Sterren

WIJK AAN ZEE – De volharding van Paul van der Sterren is beloond. De Amsterdamse grootmeester won gisteren alsnog de tweede partij van de kandidatenmatch tegen de Amerikaan Gata Kamski. Maandagavond was de partij afgebroken. Toen Van der Sterren een paar zetten voor het afbreken een remise-aanbod afsloeg, vonden insiders dat weliswaar dapper, maar niet op zijn plaats. Met drie pionnen tegen een loper had hij immers geen reële winstkansen. Daarmee is de stand in deze tweekamp in evenwicht: 1-1. Vandaag gaan de kandidaten verder met hun derde matchpartij.

Korea wil WK 2002

SEOEL – Zuid-Korea wil samen met het communistische Noord-Korea de eindronden van het wereldkampioenschap voetbal in 2002 organiseren. Als eerste concrete stap van deze kandidatuur werd gisteren in Seoel een organisatiecomité gepresenteerd. Officieel heeft Noord-Korea nog niet geregeerd op het voorstel van de zuiderburen. Voorzitter is Lee Hong-Koo, plaatsvervangend voorzitter van de Zuidkoreaanse Raad voor de vreedzame en democratische hereniging van het sinds 1945 verdeelde Koreaanse schiereiland. Het naburige Japan heeft al eerder laten weten de eerste WK-eindronde van de volgende eeuw te willen huisvesten.

Geurts doet het rustig aan

LA PLAGNE – Rob Geurts heeft een minimum aan inspanning geleverd tijdens de trainingen voor het Europees kampioenschap. De bobsleeër hield het op de olympische baan in La Plagne na één run voor gezien. Met remmer Robert de Wit verbeterde hij zijn tijd van maandag met vierhonderdste van een seconde. Dat was goed voor de elfde tijd in een veld van 27 tweemansbobben, waarin de Britse equipe Tout/Paul met 1.00,80 de beste was. Vandaag dient de eigenaar van een sportschool in Nieuwegein bij de eerste twintig te eindigen om een startbewijs voor de Olympische Winterspelen te verwerven.

Frauke Joosten uitgeschakeld

TURKU - Frauke Joosten begon haar eerste tennispartij in een proftoernooi in Turku goed. Tegen de tweede geplaatste Zweedse Maria Farnes Capistrano won ze de eerste set. Daarna ging de keelontsteking, waar ze al enige dagen last van heeft, opspelen. De Hornse verloor alsnog met 1-6, 6-3, 6-0.

Lijmverbod tafeltennisbatjes

LONDEN – Met ingang van 1 augustus 1995 is het verboden speciale lijm te gebruiken op het rubber van tafeltennisbatjes. Dat maakte het bestuur van de Internationale Tafeltennis Federatie (ITTF) bekend. Het was de bedoeling dat het verbod in juni van dit jaar in zou gaan. De ITTF heeft de datum verschoven om de fabrikanten gelegenheid te geven speciaal tweezijdig plakfolie of zelfklevend rubber te ontwikkelen. De maatregel vloeit voort uit advies van artsen, die wezen op schadelijke gevolgen van het voortdurend inhaleren van de lijmlucht.

GUTTECOVEN – GVCG, uitkomend in de tweede klasse van de afdeling Limburg, neemt aan het einde van dit seizoen afscheid van Ties van Mulken. Opvolger is Jos Erkens, nu nog werkzaam bij vierdeklasser DVO.

● JUDO – Tijdens het open Rotterdams toernooi behaalde Syslie Peters in de klasse tot 61 kg een tweede plaats en Jean Eykenboom in de klasse boven 64 kilo heren een derde plaats. Beiden zijn lid van JC Kodokan.

VANDAAG
14.30-16.40 Ned 3: Studio Sport: tennis, Open Australische.
16.03-17.00 Dld 1: Sport Extra: EK kunstrijden en tennis in Melbourne.
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.40-18.50 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL +: Sport.
20.05-22.09 Ned 2: Studio Sport: voetbal, rechtstreeks Tunesië-Nederland.
21.45-22.30 Dld 1: Sport Extra: EK kunstrijden op de schaats in Kopenhagen.
22.00-22.15 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.43-00.43 Ned 2: Studio Sport: EK kunstrijden op de schaats in Kopenhagen.

Toto 2: Eerste prijs: 1466 winnaars f. 56,40, tweede prijs: 9493 winnaars f. 2,50, derde prijs: 33.182 winnaars f. 2,50.
Lucky 10 van gisteren: 15-16-17-22-23 24-30-32-33-37 42-44-45-48-49 51-63-76-79-80 (onder voorbehoud)